

הדוחות הכספיים
ליום 30 בספטמבר

2022

תוכן העניינים

4	דוח הדירקטוריון וההנהלה
6	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
11	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
36	סקירת הסיכונים
58	מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים
60	בקורות ונהלים
61	הצהרת המנכ"ל
62	הצהרת החשבונאי הראשי
63	דוחות כספיים
151	ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח
152	ממשל תאגידי
154	פרטים נוספים
159	נספח

דוח הדירקטוריון וההנהלה

6	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
6	תיאור פעילות קבוצת הבנק
8	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
9	הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
10	יעדים ואסטרטגיה
11	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
11	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
14	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
18	המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
28	מגזרי הפעילות הפיקוחיים
34	חברות מוחזקות עיקריות
36	סקירת הסיכונים
36	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
38	סיכון אשראי
53	סיכון שוק
56	סיכון נזילות
57	סיכונים אחרים
58	מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים
60	בקורות ונהלים

רשימת לוחות

1	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים	8
2	תמצית דוח רווח והפסד	14
3	הרכב הרווח המימוני, נטו	15
4	נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית	15
5	פרטים לגבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי	16
6	התפלגות ההכנסות מעמלות	16
7	פירוט ההוצאות התפעוליות והאחרות	17
8	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים	18
9	התפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים	18
10	נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	18
11	אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	19
12	התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק	19
13	החלוקה הענפית של ששת הלוחים הגדולים בקבוצה	20
14	הרכב תיק ניירות הערך	20
15	התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים	21
16	פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים לקביעת השווי ההוגן של ניירות הערך	21
17	פירוט אגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח לפי מדינות/יבשות	21
18	פירוט אגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי לפי ענפי משק	22
19	התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	22
20	פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	23
21	הון והלימות ההון	26
22	יחס הון כולל ויחס הון עצמי רובד 1 של חברה בת משמעותית	26
23	פרטים בדבר הדיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2019	27
24	סך ההכנסות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	28
25	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	28
26	יתרות מאזניות ממוצעות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	29
27	נתונים עיקריים אודות מגזרים עסקיים - פעילות בישראל	30
28	נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל	32
29	איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי	38
30	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק	41
31	חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים	44
32	חשיפות עיקריות למדינות זרות	45
33	היקף ההלוואות לדיור	46
34	נתונים על התפתחות תיק ההלוואות לדיור בבנק לפי מגזרי הצמדה	47
35	התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל	48
36	נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל	52
37	ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים ברבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים	53
38	תיאור החשיפה בבסיס בפועל לפי מגזרי הצמדה	54
39	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים	55
40	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד	55
41	ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים	55
42	יחס מימון יציב נטו	56
43	יתרת סך הפקדונות של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות	57

דוח הדירקטוריון והנהלה ליום 30 בספטמבר 2022

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 22 בנובמבר 2022, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים, הבלתי מבוקרים, של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") וחברות מוחזקות שלו (להלן ביחד - "קבוצת הבנק"), ליום 30 בספטמבר 2022.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

תאור פעילות קבוצת הבנק

פעילותה העסקית של קבוצת הבנק מתמקדת במספר מישורים עיקריים:

- תיווך פיננסי בין מפקידים ללווים, העומד ביסודה של הבנקאות המסחרית. ההכנסות מפעילות זו מקבלות את ביטויין בהכנסות רבית, נטו ומהוות את מקור הרווח העיקרי של הקבוצה.
- שירותים פיננסיים ובנקאיים מניבי עמלות, במגוון רחב של פעילויות, בתחומי ניירות הערך, מטבע חוץ, סחר בינלאומי, שירותי מידע, כרטיסי אשראי, מכשירים פיננסיים נגזרים וכיו"ב.
- ייעוץ השקעות וייעוץ פנסיוני.
- השקעת כספי הנוסטרו של הבנק וניהול סיכונים שוק ונדילות.
- שירותי תפעול בנקאיים לשוק ההון.
- שירותי נאמנות לגופים מוסדיים באמצעות החברה לנאמנות.

הבנק פועל באמצעות שלוש חטיבות עסקיות עיקריות:

- החטיבה העסקית המרכזת את מכלול הפעילות מול לקוחות עסקיים גדולים (corporate) ומסחריים (middle market), וכן את תחום האשראי מול לקוחות עסקיים ומוסדיים הפעילים בשוק ההון.
 - החטיבה הבנקאית המספקת באמצעות הסניפים שירותי בנקאות ומשכנתאות לכלל מגזרי הלקוחות - משקי בית, בנקאות פרטית ועסקים קטנים. במסגרת זו, פועלים גם סניפי יו"ב המתמחים בבנקאות פרטית ובשוק ההון וסניפי אוצר החייל, המתמחים במתן שירותים ללקוחות קמעונאיים ומסחריים, בדגש על עובדי וגמלאי מערכת הביטחון. בנוסף, במסגרת מערך פאג"י, פועלים סניפים המתמחים במגזר הדתי והחרדי.
 - חטיבת נכסי לקוחות המרכזת את מכלול הפעילות בתחומי שוק ההון, הכספים והמט"ח עם הלקוחות הפרטיים, העסקיים, המוסדיים ופעילי שוק ההון. במסגרת החטיבה פועלים חדרי העסקאות בניירות ערך, במט"ח ובפקדונות וכן מערכי ייעוץ ההשקעות, הייעוץ הפנסיוני ומרכז ההשקעות. כמו כן, החטיבה ממונה על פעילות חברות בנות בתחומים משיקים - החברה לנאמנות והחברה לניהול תיקים.
- בנוסף לבנק, כוללת הקבוצה גם את בנק מסד, המתמחה במתן שירותים לאוכלוסיית המורים בישראל.

חאי החשבון סומך חייקין (KMPG) מכהנים כחאי החשבון של הבנק משנת 1972.

אישרור דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

ביום 4 בינואר 2022, אישררה חברת S&P מעלות את דירוג המנפיק של הבנק בדירוג ilAAA\Stable ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג ilAA.

ביום 8 באוגוסט 2022, אישררה חברת "מידרוג" את הערכת האיתנות הפיננסית של הבנק בדירוג il.aa2, את פקדונות הבנק לזמן קצר בדירוג il.1-P, את הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק בדירוג il.Aaa אופק יציב ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג il(hyb).Aa3 אופק יציב.

ביום 8 בנובמבר 2022, אישררה חברת הדירוג הבינלאומית Moody's את דירוג פקדונות הבנק במט"ח ובמטבע מקומי לטווח ארוך ל-A2, את פקדונות הבנק לזמן קצר ל-Prime-1 ואת תחזית הדירוג ליציב.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוחות אלו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים רגולטוריים, שינויים חשבונאיים וכן שינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "יעד", "תחזית", "הערכה", "אומדן", "תרחיש", "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק סקירת הסיכונים להלן.

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים, הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים, או כאלה המשפיעים על שווקים אלה.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים

יחסים פיננסיים עיקריים			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	
			2021	2021	2022	
			באחוזים			
מדדי ביצוע עיקריים	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ⁽¹⁾⁽³⁾		14.7%	15.1%	15.1%	
	תשואה לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾		0.82%	0.84%	0.82%	
	יחס הון עצמי רובד 1		11.46%	11.64%	10.17%	
	יחס המינוף		5.34%	5.54%	5.10%	
	יחס כיסוי הנזילות		128%	133%	127%	
	יחס מימון יציב נטו ⁽²⁾		*139%		134%	
	יחס סך ההכנסות לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾		2.6%	2.6%	2.7%	
	יחס הכנסות רבית, נטו לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾		1.6%	1.6%	1.9%	
	יחס עמלות לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾		0.8%	0.8%	0.8%	
	יחס יעילות		58.3%	57.9%	53.3%	
מדדי איכות אשראי עיקריים	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור		1.05%	1.12%	1.01%	
	שיעור חובות לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור		**0.62%	0.72%	0.47%	
	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור לא צובר		**244%	222%	224%	
	שיעור מחיקות חשבונאיות, נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾		(0.01%)	(0.02%)	0.03%	
	שיעור הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾		(0.23%)	(0.30%)	0.09%	
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד			לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר			
			2021	2022		
			במיליוני ש"ח			
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	הכנסות רבית, נטו		1,072	1,131		
	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי		2,090	2,613		
	הכנסות שאינן מרבית		(206)	74		
	מזה: עמלות		1,281	1,194		
	הוצאות תפעוליות ואחרות		1,057	1,125		
	מזה: משכורות והוצאות נלוות		1,953	2,028		
	רווח נקי בסיסי למניה בת 0.05 ש"ח (בש"ח)		1,199	1,231		
			10.68	11.27		
נתונים עיקריים מהמאזן			30 בספטמבר 2022			31 בדצמבר 2021
			במיליוני ש"ח			
סך כל הנכסים	מזה: מזומנים ופקדונות בבנקים		180,470	173,758	194,987	
	ניירות ערך		57,370	57,083	56,012	
	אשראי לציבור, נטו		15,091	14,803	15,331	
	סך כל ההתחייבויות		101,164	95,877	114,539	
	מזה: פקדונות הציבור		170,033	163,301	184,290	
	פקדונות מבנקים		153,447	148,273	164,902	
	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים		5,144	5,471	4,998	
	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק		3,356	2,851	5,030	
			10,003	10,022	10,237	
נתונים נוספים			30 בספטמבר 2022			31 בדצמבר 2021
מחיר מניה (באגורות)			12,950	11,820	14,500	
יבידנד למניה (באגורות)			543	224	708	

* הוצג מחדש.

** הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלק הגילוי על חובות פגומים.

(1) מחושב על בסיס שנתי.

(2) בהתאם להוראות בנק ישראל יחס מימון יציב נטו חושב החל משנת 2021. לפיכך, לא מוצגים נתוני השוואה לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30.9.2021.

(3) בהתאם להוראות בנק ישראל, החל משנת 2022, שונתה שיטת המרת התשואה לתקופה למונחים שנתיים, מחישוב מעריכי לחישוב ליניארי. נתוני השוואה הוצגו מחדש.

הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

פעילותה של קבוצת הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים שבהם הינם: סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפים ולווים); סיכוני שוק, כאשר העיקרי שבהם הינו סיכון הרבית; סיכוני נזילות; סיכונים תפעוליים, לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות המידע; סיכון ציות ואיסור הלבנת הון; סיכון אסטרטגיה; סיכון מוניטין; סיכון משפטי וסיכון מודל.

כל הסיכונים המהותיים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל.

במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך, מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.

מידע נוסף מפורט בדוחות הכספיים לשנת 2021.

סיכונים מובילים ומתפתחים

סיכונים מובילים ומתפתחים נגזרים מסביבת הפעילות העסקית של הבנק וכוללים גם סיכונים שעשויים להיווצר בתחומים חדשים, או מוקדי סיכון חדשים בתחומים קיימים, שנגזרים, בין היתר, מתמורות בסביבה שמשפיעה על תחומי הפעילות הבנקאית, לרבות סביבה רגולטורית, תחרותית, דיגיטלית ועוד.

הסיכונים המובילים והמתפתחים העיקריים הינם סיכון מאקרו כלכלי, סיכון אסטרטגי/מודל עסקי, סיכון רגולטורי, סיכוני סייבר ואבטחת מידע, סיכון טכנולוגיות המידע, סיכונים חוצי גבולות, סיכון בנקאות הוגנת וסיכון סביבתי. לפירוט נוסף אודות הסיכונים המובילים והמתפתחים, ראה בדוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

יעדים ואסטרטגיה

הבנק פועל על פי תכנית אסטרטגית רב שנתית המתוקפת על ידי הדירקטוריון, מדי חצי שנה. בחודש נובמבר 2019, אישר דירקטוריון הבנק אסטרטגיה תאגידיית מעודכנת לשנים 2020-2022. בימים אלו, הבנק פועל לגיבוש אסטרטגיה תאגידיית חדשה לשנים 2023-2025.

הנהלת הבנק מוכוונת ומונחית על ידי הדירקטוריון וועדותיו באשר לאסטרטגיה ולמדיניות העסקית של הבנק. במסגרת זו, מאושרים על ידי הדירקטוריון המטרות, היעדים הכמותיים והאיכותיים ותחומי הפעילות של הבנק.

הדירקטוריון וועדותיו מפקחים על עבודת ההנהלה בכל הקשור ביישום האסטרטגיה והמדיניות העסקית, כפי שאושרו על ידם. הדירקטוריון גם מאשר את מדיניות ניהול הסיכונים הכוללת, לרבות קביעת מגבלות שונות לחשיפות בתחום סיכונים אשראי, השוק והנזילות. היחידות השונות בבנק, במערך הסינים ובמטה, פועלות במסגרת נהלים וחוזרים כתובים המנחים אותן בפעילותן השוטפת. נהלים אלו מגדירים, בין היתר, את סמכויות היחידות השונות בבנק, ואת דרכי הפעולה בהן עליהן לנקוט.

הבנק פועל לחיזוק מעמדו בקרב לקוחותיו ומכוון להענקת שירותים בנקאיים מעודכנים ומותאמים לצרכיהם, ביעילות, במקצועיות ובביטחון, תוך התאמה לסביבת הבנקאות המשתנה ושמירה על רמת סיכון מידתית.

בתכנית האסטרטגית נקבעו מיקודים עסקיים, שמטרתם להצעיד את הבנק קדימה בסביבת התחרות ותחת תנאי אי ודאות. לתכנית יעדי על במונחי תשואה על ההון ויחס יעילות. במקביל לניהול סיכונים מושכל, הבנק שם דגש בתכנית לנושאים הבאים:

- מתן ערך מוסף ללקוחותיו וזאת בהתאם לצרכיו של כל לקוח, לרבות בתחום הדיגיטל והמענה הטכנולוגי.
 - שמירה על מובילותו בשוק ההון.
 - צמיחה ממוקדת סגמנטים נבחרים במגזר העסקי.
 - מיקודן של החברה הבת מסד והמותגים יובנק, פאג"י ואוצר החייל, בנישות הפעילות הייחודיות להם.
 - הובלת מהלכי התייעלות בהוצאות תוך ייעול מצבת כח אדם, שיפור תהליכים, המשך התייעלות ברשת הסינוף והמשך הסטה לערוצי הבנקאות הדיגיטלית.
 - בנייה וחיזוק של יכולות ליבה קריטיות, כגון ניהול הדאטה ופיתוח עסקי.
- תהליכים אסטרטגיים נוספים שבוצעו בבנק בשנים האחרונות, כללו את אסטרטגיית תשתיות המחשוב, אסטרטגיית לפעילות הדיגיטל, אשר מטרתה לדאוג למענה טכנולוגי מתקדם ללקוחות, אסטרטגיית דאטה, הממנפת את המידע הרב בארגון ליצירת ערך עסקי משמעותי לבנק וללקוחותיו ואסטרטגיה לתחום הסינוף, אשר מטרתה להתאים את מערך הסינוף לעולם הבנקאות המשתנה.

היבטי סביבה, חברה וממשל עיקריים (ESG)

הבנק רואה חשיבות מרובה בקידום היבטי סביבה, חברה וממשל תאגידי (ESG) בפעילותו העסקית ומשקיע בכך משאבים רלוונטיים, בהתאם לאסטרטגיה העסקית שלו.

במהלך הרבעון השני של השנה, גיבש הבנק אסטרטגיית ESG ארגונית כוללת, במסגרתה נקבעו יעדים רב שנתיים, תוך התמקדות במספר תחומים מרכזיים כמפורט להלן.

- שילוב היבטי ESG בתחום שוק ההון - במסגרת מובילותו בשוק ההון, החליט הבנק לשלב שיקולי ESG בייעוץ ההשקעות ולהנגיש מידע בנושא ללקוחותיו, באמצעות יועצי ההשקעות הבנקאיים ומערכות המסחר. במסגרת זו, הבנק פועל להנגיש מידע בנושא ESG של ניירות ערך שונים באמצעות מערכות המסחר ובוחן את האפשרות לשלב דירוגי ESG במתודולוגיות האנליזה של הבנק לניירות ערך. במקביל, הבנק השלים מערך הדרכות בנושא ליועצי ההשקעות הבנקאיים, במטרה לסייע להם לשלב את תחום ה-ESG בתהליכי הייעוץ, בהתאם לצרכי הלקוחות והנחיותיהם.
- ניהול סיכונים סביבה ואקלים באשראי העסקי - הבנק בוחן באופן קבוע את תהליכי ניהול סיכונים הסביבה בעסקאות אשראי מהותיות ומקפיד בעת קבלת החלטות מתן אשראי, להתחשב בהיבטי הסיכון הסביבתי, ככל שהנושא רלוונטי לעסקה. על רקע ההתפתחויות המשמעותיות של השנים האחרונות בפרקטיקות לניהול סיכונים סביבה, מתעתד הבנק לבצע בחינה מחודשת של תהליכי הערכה וניהול הסיכון הסביבתי, תוך התאמתם, ככל שניתן, לפרקטיקות המקובלות בעולם. במסגרת זו הבנק יבחן את תיאבון הסיכון שלו, לרבות קביעת יעדים ומגבלות.
- קידום הבנה פיננסית בקרב לקוחות הבנק, בדגש על שוק ההון - הבנק שוקד על קידום הבנה הפיננסית של לקוחותיו השונים, באמצעים דיגיטליים, כגון קורסים וסרטונים. התכנים מפורסמים ללקוחות באתר האינטרנט של הבנק, במטרה להרחיב את היקפי החשיפה לתכנים הללו, להעצים את הידע הפיננסי של הלקוחות ולסייע להם לקבל החלטות פיננסיות מושכלות יותר. חלק מהתכנים מותאמים לצרכים ייחודיים של לקוחות מסקטורים ספציפיים, כגון עסקים קטנים ועצמאים. מעבר לערך החברתי הרב במהלך זה, הבנק מכיר בחשיבות של הידע הפיננסי של לקוחותיו, גם כחלק מכלי ניהול הסיכונים שלו.
- קידום גיוון בתעסוקה - כארגון, אשר אחד האלמנטים העסקיים המרכזיים שלו הוא פנייה למגוון רחב של מגזרים ואוכלוסיות בחברה הישראלית, הבנק מאמין בחשיבותו של גיוון רחב בתמהיל עובדי הקבוצה ובהתאם פועל לגיוס עובדים מקבוצות מגוונות בחברה הישראלית.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

התפתחויות כלכליות עיקריות

להלן ההתפתחויות הכלכליות העיקריות, שהשפיעו על הסביבה הכלכלית בה פועל ענף הבנקאות בישראל. תשעת החודשים הראשונים של שנת 2022, התאפיינו ברמות אינפלציה גבוהות, בישראל ובכלכלות המובילות בעולם, תוך חציית הגבול העליון של היעד, נוכח היציאה ממשבר הקורונה, המלחמה המתמשכת באוקראינה והסנקציות על רוסיה בעקבותיה, אשר תרמו להעמקת משבר האנרגיה באירופה ועליית מחירי הסחורות.

מגמה זו של עליה באינפלציה, גרמה לבנקים המרכזיים להדק את המדיניות המוניטרית ולנקוט בהעלאות רבית. בהודעת הרבית (שפורסמה בחודש אוקטובר 2022) ציין בנק ישראל, שהפעילות הכלכלית במשק בישראל איתנה. האינדיקטורים לפעילות הכלכלית במשק ממשיכים אף הם להעיד על פעילות מוגברת ורמת התוצר גבוהה מהמגמה החזויה טרם משבר הקורונה. בסקר הערכות המגמות בעסקים של הלמ"ס (שפורסם בחודש אוקטובר 2022) ציין הלמ"ס, שהמאזנים בכלל ענפי הסקר, חזרו לרמתם טרם משבר הקורונה ובפרט ענפי התעשייה, המסחר והמלונאות שהינם גבוהים מרמתם לפני משבר הקורונה.

צמיחה

ביום 3 באוקטובר 2022, עדכנה חטיבת המחקר של בנק ישראל את תחזיותיה, לפיהן צפוי התוצר לצמוח בשנת 2022 בשיעור של 6.0% ובשנת 2023 בשיעור של 3.0%. בשנת 2023, מעריכה חטיבת המחקר בבנק ישראל שצמיחת התוצר תתמתן, על רקע צפי להתמתנות בצמיחת הסחר העולמי ובצמיחת התוצר במדינות המפותחות וכן כתוצאה מעליית הרבית הריאלית בישראל בטווח התחזית.

סיכויי אשראי של המשק

רמת הסיכון של המשק הישראלי, כפי שהיא משתקפת מדירוגי חברות הדירוג ומשוקי ההון, נמוכה באופן יחסי. חברת דירוג האשראי העולמית Moody's אישרה, בחודש אפריל 2022, את אופק דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A1 והעלתה את תחזית הדירוג של ישראל מ"ציבה" ל"חיונית". Moody's מציינת, שהעלאת התחזית מתבצעת לאור הביצועים התקציביים החזקים והאיתנות הכלכלית של ישראל, עם היציאה ממשבר הקורונה. חברת דירוג האשראי העולמית Fitch אישרה, בחודש אוגוסט 2022, את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A+ והותירה אותו עם תחזית "ציבה".

חברת דירוג האשראי העולמית S&P אישרה, בחודש נובמבר 2022, את דירוג האשראי של מדינת ישראל על החוב במטבע חוץ ברמה של AA-, עם תחזית דירוג "ציבה".

תקציב המדינה

בחודש אוקטובר אשתקד, אישרה מליאת הכנסת את תקציב המדינה והתכנית הכלכלית (חוק ההסדרים) לשנים 2021-2022. תקציב המדינה לשנת 2021, עמד על 432.3 מיליארד ש"ח ובשנת 2022 על 452.5 מיליארד ש"ח.

לפי אומדן לביצוע התקציב של החשב הכללי במשרד האוצר, שפורסם בחודש אוקטובר 2022, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, גדלו ההכנסות ממסים בכ-21% (בשנת 2021 בשל עיתוי החגים, הוסטו תשלומי מסים מחודש ספטמבר לאוקטובר, בנטרול הסטה זו, שיעור הגידול עומד על 17.5%), ההכנסות ממסים ישירים עלו בכ-25% (הזינוק בגבייה, בעיקר ממסי מקרקעין) וההכנסות ממסים עקיפים רשמו אף הם גידול ריאלי נאה בשיעור של כ-16%. היקף הוצאות הממשלה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, קטן בכ-7%, נוכח צמצום ההוצאות שיועדו להתמודדות עם מגיפת הקורונה. כתוצאה מכל אלה חל עודף תקציבי. העודף המצטבר מתחילת השנה, הסתכם בכ-33.3 מיליארד ש"ח, לעומת גירעון של כ-51.6 מיליארד ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

בתחזית בנק ישראל, שפורסמה בחודש אוקטובר 2022, באשר למדיניות הפיסקאלית, צופה חטיבת המחקר, כי בשנת 2022 הגירעון הממשלתי (במונחי אחוזי תוצר) צפוי לעמוד על 0.3% (0.7% בתחזית מחודש יולי 2022) ובשנת 2023 צפוי לעמוד על 1.0% (1.2% בתחזית מחודש יולי 2022), זאת לאור צפי לתקבולי מסים גבוהים מהצפוי, לצד הוצאות נמוכות מהצפוי.

אינפלציה

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022, נרשמה עלייה באינפלציה, כהמשך למגמה בשנת 2021. המדד "בגין" עלה ב-4.3%, בהשוואה לעלייה של 2.5% בתקופה המקבילה אשתקד ואילו המדד "הידוע" עלה ב-4.4%, בהשוואה לעלייה של 2.2% בתקופה המקבילה אשתקד. ב-12 החודשים האחרונים (ספטמבר 2022 בהשוואה לספטמבר 2021) עלה המדד "בגין" ב-4.6%. מדד חודש אוקטובר 2022 עלה ב-0.6%, בהשוואה לחודש קודם ומשקף התייקרות רוחבית בשלל תחומים.

על פי עדכון חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש אוקטובר 2022, שיעורי האינפלציה הצפויים לשנים 2022 ו-2023 עומדים על 4.6% ו-2.5%, בהתאמה.

בהחלטת הרבית האחרונה שפורסמה בחודש אוקטובר 2022, ציין בנק ישראל, כי האינפלציה ב-12 החודשים האחרונים מצויה מעל הגבול העליון של היעד, אולם היא עדיין נמוכה משמעותית מהאינפלציה במרבית המדינות המפותחות.

על פי עדכון תחזית קרן המטבע הבינלאומית, מחודש אוקטובר 2022, שיעורי האינפלציה הצפויים בישראל לשנים 2022 ו-2023 עומדים על 4.5% ו-3.6% בהתאמה.

שוק הדיור

על פי מדד מחירי הדירות של הלמ"ס שפורסם בחודש אוקטובר 2022, נמשכת מגמת העלייה במחירי הדירות. מהשוואת העסקאות שבוצעו בתקופה יולי-אוגוסט 2022, בהשוואה לתקופה המקבילה בשנת 2021, מחירי כלל הדירות עלו בכ-19% ומחירי הדירות החדשות עלו בכ-23%.

בהחלטת הרבית האחרונה שפורסמה בחודש אוקטובר 2022, ציין בנק ישראל, שמספר היתרי והתחלות הבניה עלו ונמצאים ברמה גבוהה. מנגד, נתוני סיומי הבניה נותרו נמוכים עד כה, על רקע התארכות משך הבניה.

נוכח עליית הרבית המתמשכת במשק, ניכר שהיקף המשכנתאות שניתלו בחודש ספטמבר 2022, הצטמצם ועמד על כ-7.7 מיליארד ש"ח, נמוך בכ-20% לעומת חודש קודם, אך עודנו גבוה בהשוואה לחודש ספטמבר 2021.

שוק העבודה

על פי סקרי כח האדם שפרסמה הלמ"ס, בחודש ספטמבר 2022, נרשמה ירידה בשיעור האבטלה הרחב (בקרב בני 15 ומעלה) לרמה של כ-5.0% (221 אלף מובטלים), בהשוואה לרמה של כ-5.2% (כ-232 אלף מובטלים) בחודש אוגוסט. נתוני שיעור האבטלה נמוכים משמעותית ביחס לחודש דצמבר 2021, כ-6% (כ-262 אלף) ולחודש דצמבר 2020 כ-13% (כ-553 אלף).

על פי עדכון תחזית חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש אוקטובר 2022, צפויה ירידה בשיעור האבטלה הרחב (בקרב בני 25 עד 64) מ-4.6% בשנת 2021 ל-3.1% בשנת 2022 ול-3.5% בשנת 2023, עדיין נמוך מהרמה ששררה לפני משבר הקורונה (כ-3.8%).

רבית בנק ישראל

לאחר תקופה ארוכה בה הותיר בנק ישראל את הרבית במשק ללא שינוי, על שיעור של 0.1%, במהלך החודשים אפריל 2022 ועד אוקטובר 2022, העלה בנק ישראל את הרבית במשק חמש פעמים ברציפות, מרמה של 0.1% ל-2.75%.

על פי הערכה עדכנית של חטיבת המחקר בבנק ישראל מחודש אוקטובר 2022, צפויה הרבית להמשיך לעלות ולעמוד על 3.5% בממוצע ברבעון השלישי של שנת 2023, על רקע עליית האינפלציה, שגבוהה מהגבול העליון של היעד ורמת הפעילות הגבוהה.

הסביבה הגלובלית

במהלך תשעת החודשים הראשונים של 2022, רמת הפעילות הכלכלית בעולם מתמתנת, בין היתר משילוב של אינפלציה גבוהה, הידוק מוניטרי, המלחמה המתמשכת באוקראינה והסנקציות על רוסיה בעקבותיה, אשר תורמות אף הן להעמקת משבר האנרגיה באירופה ועליית מחירי הסחורות, ומגבירות את אי הוודאות הכלכלית העולמית.

נמשכת ירידה במדד מנהלי הרכש העולמי שמפרסם JPMorgan. בחודש אוגוסט, ירד המדד לרמה של 50.3 נקודות, בהשוואה לרמה של 52.2 נקודות בחודש יוני, 53.0 נקודות בחודש מרס ו-54.2 נקודות בחודש דצמבר 2021.

בהודעת הרבית (שפורסמה בחודש אוקטובר 2022) ציין בנק ישראל, שמדד מנהלי הרכש העולמי של המשקים המפותחים ירד בחודש אוגוסט 2022, ומצביע על המשך האטה בקצב הפעילות הכלכלית, בעוד שהמדד במשקים המתעוררים ירד, אך ממשיך להצביע על התרחבות. היקף הסחר העולמי התאושש מעט בחודשים האחרונים, אך רכיב ההזמנות לייצוא במדד מנהלי הרכש, שמהווה סמן מקדים להיקף הסחר בחודשים הקרובים מתמתן. האינפלציה בעולם מוסיפה לעלות. במרבית המדינות, מדדי האינפלציה גבוהים משמעותית מיעדי הבנקים המרכזיים. לפיכך, ההידוק המוניטרי בעולם נמשך.

בארה"ב, העלה ה-Fed את הרבית מ-0.25% בחודש מרס, לרמה של 4% בחודש נובמבר (הרף העליון של טווח הרבית), שיעור הרבית הגבוה ביותר מאז שנת 2008. בהתאם, תחזית ה-Fed לרבית לשנים 2022 ו-2023, עומדת על 4.4% (3.4% בתחזית שפורסמה בחודש יוני) ו-4.6% (3.8% שפורסמה בחודש יוני), בהתאמה.

בגוש האירו, ה-ECB האיץ את תהליך ההידוק המוניטרי והעלה את הרבית בחודש אוקטובר, בפעם השלישית ברציפות ב-0.75%, לרמה של 2% (לאחר העלאה של 0.75% בחודש ספטמבר והעלאה של 0.5% בחודש יולי), ההעלאה הגדולה ביותר שה-ECB ביצע מאז הקמתו.

בבריטניה, נמשכת מדיניות ההידוק המוניטרי של הבנק המרכזי. במקביל, עם כניסתה של ממשלה חדשה הוכרזו צעדים פיסקליים מרחיבים, שהובילו לעלייה משמעותית בתשואות אגרות החוב הממשלתיות ומנגד, להתערבות הבנק המרכזי עקב חשש ליציבות הפיננסית. על רקע אי היציבות הכלכלית והפוליטית במדינה, התפטרה ראשת הממשלה הבריטית מתפקידה בחודש אוקטובר, כשישה שבועות בלבד לאחר שנבחרה.

בתחזית קרן המטבע הבינלאומית (שפורסמה בחודש אוקטובר 2022) עדכנה הקרן, את תחזיותיה לצמיחה בעולם לשנים 2022 ו-2023, ל-3.2% ו-2.7% בהתאמה, (בהשוואה ל-3.6% בתחזיות לשנים אלו שפורסמו באפריל). עדכון התחזיות כלפי מטה נובע מציפייה להאטה משמעותית בשנים 2022 ו-2023 בשלוש הכלכלות הגדולות בעולם - סין, האיחוד האירופי וארה"ב (ביחס לתחזיות שפורסמו באפריל).

שוקי ההון

המסחר בשוקי ההון בעולם במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2022, התאפיין בתנודתיות רבה ובירידות שערים, על רקע הציפייה להמשך עליית רבית בכלכלות המובילות. במדדים המובילים, מדד ה-Nasdaq ירד בכ-33%, מדדי ה-Dow Jones ו-S&P 500 ירדו בכ-21%. גם הבורסות המובילות באירופה רשמו ירידות שערים בולטות במדדים המובילים.

מחירי אגרות החוב הממשלתיות בעולם מצויים במגמת ירידה, נוכח צמצום הזרמות הנזילות מבנקים מרכזיים, אינפלציה מואצת וציפיות להמשך העלאות רבית בכלכלות המובילות.

בשוקים המקומיים, בסיכום תשעת החודשים הראשונים של השנה, נרשמו ירידות ברוב מדדי המניות, מדדי ת"א-35 ות"א-90 ירדו בכ-8.4% בממוצע. גם במדדים הענפיים נרשמו ירידות בולטות, מדד ת"א ביומד ירד בכ-42%, מדד ת"א טק-עילית ירד בכ-24% ומדד ת"א-נדל"ן ירד בכ-22%. בולט לחיוב מדד הנפט והגז, שזינק בכ-48% בהשפעת הגידול בביקוש לגז טבעי מישראל.

בשוק אגרות החוב, נרשמו ירידות שערים במרבית אגרות החוב הממשלתיות והקונצרניות, בהשפעת העלאת הרבית ובדומה למגמה הכלל עולמית. מדד אגרות החוב הממשלתיות הכללי, תל גוב-כללי, ירד בכ-8% מתחילת השנה ומדדי אגרות החוב הקונצרניות - תל בונד 20 ותל בונד 40 ירדו מתחילת השנה בכ-9% ובכ-7%, בהתאמה.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

רווח ורווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בתשע"ב החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב-1,131 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,072 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 5.5%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק (על בסיס שנתי) עמדה בתקופה ינואר-ספטמבר 2022 על שיעור של 15.1%, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד ובהשוואה ל-14.7% בכל שנת 2021.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון השלישי של השנה הסתכם ב-467 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-364 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 28.3%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק (על בסיס שנתי) עמדה ברבעון השלישי של השנה על שיעור של 18.5%, בהשוואה ל-14.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

תמצית דוח רווח והפסד

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר			לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר			
שינוי	2021	2022	שינוי	2021	2022	
ב- %	במיליוני ש"ח		ב- %	במיליוני ש"ח		
16.0	2,304	2,673	36.9	773	1,058	רווח מימוני, נטו ⁽¹⁾
	(206)	74		(69)	43	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
3.5	2,510	2,599	20.5	842	1,015	רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
6.3	1,067	1,134	5.4	352	371	עמלות והכנסות אחרות
3.8	1,953	2,028	5.7	645	682	הוצאות תפעוליות ואחרות
5.0	1,624	1,705	28.2	549	704	רווח לפני מסים
4.7	570	597	29.0	193	249	הפרשה למסים על הרווח
12.3	57	64	28.6	21	27	חלק הבנק ברווחי חברה כלולה לאחר השפעת המס
						רווח נקי:
5.5	1,111	1,172	27.9	377	482	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
5.1	(39)	(41)	15.4	(13)	(15)	רווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
5.5	1,072	1,131	28.3	364	467	המיוחס לבעלי מניות הבנק
15.1%		15.1%	14.7%		18.5%	תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ⁽²⁾

- (1) סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מתמצית דוח רווח והפסד. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות הרבית, נטו והכנסות המימון שאינן מרבית לרווח המימוני, נטו.
- (2) על בסיס שנתי.

התפתחות הכנסות והוצאות

הרווח המימוני נטו

להלן הרכב הרווח המימוני, נטו⁽²⁾

תשעת החודשים הראשונים של שנת		2021				2022			
2021	2022	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
במיליוני ש"ח						במיליוני ש"ח			
2,392	3,357	729	856	807	758	871	1,104	1,382	הכנסות רבית
302	744	59	146	97	54	127	245	372	הוצאות רבית
2,090	2,613	670	710	710	704	744	859	1,010	הכנסות רבית, נטו
214	60	76	75	63	89	34	(22)	48	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית
2,304	2,673	746	785	773	793	778	837	1,058	סך הרווח המימוני המדווח
									בניטרול השפעות שאינן מפעילות שוטפת:
(3)	(27)	(3)	5	(5)	2	(14)	(4)	(9)	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים
21	8	3	10	8	-	11	(1)	(2)	רווחים (הפסדים) ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב
156	(58)	65	45	46	77	4	(56)	(6)	רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות
174	(77)	65	60	49	79	1	(61)	(17)	סך כל ההשפעות שאינן מפעילות שוטפת
2,130	2,750	681	725	724	714	777	898	1,075	רווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽¹⁾

(1) מזה בגין השפעות שינויים במדד - הכנסה בסך של כ-190 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022, בהשוואה להכנסה בסך של כ-87 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד (ברבעון השלישי של השנה - הכנסה בסך של כ-61 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסה בסך של כ-36 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד).

(2) בכדי לנתח את הרווח מפעילות מימון יש לכלול ברווח בנוסף להכנסות והוצאות מימון שאינן מרבית. הכנסות אלה כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק אינטגרלי מניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות ממכשירים נגזרים כוללות, בין היתר, את השפעות ערך הזמן על השווי ההוגן של נגזרים, המהווים חלק בלתי נפרד מניהול סיכונים הרבית בבנק ואת השפעת שיעור עליית המדד הידוע על נגזרים, המהווה חלק בלתי נפרד מניהול החשיפה למדד המחירים לצרכן.

הרווח המימוני מפעילות שוטפת בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב-2,750 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,130 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 29.1%. הרווח המימוני מפעילות שוטפת ברבעון השלישי של השנה הסתכם ב-1,075 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-724 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 48.5%. הגידול מוסבר מהשפעת עליית הרבית, מהשפעת השינויים במדד ומהשפעת העלייה בהיקפי הפעילות העסקית.

להלן נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית:

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר			
2021	2022		
באחוזים			
2.12	2.77	שיעור ההכנסה על נכסים נושאי רבית ⁽¹⁾	
0.49	1.07	שיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות רבית ⁽¹⁾	
1.63	1.70	פער הרבית הכולל	
1.85	2.16	יחס בין ההכנסות מרבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הרבית ⁽¹⁾	

(1) על בסיס שנתי

למידע נוסף בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית של הבנק והחברות מאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות רבית, ראו נספח 1 לפרק מממשל תאגידי.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-74 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 206 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בסך של 280 מיליון ש"ח, הנובע מההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי. בתשעת החודשים הראשונים של השנה נרשמו הוצאות שנבעו מגידול בהפרשה הקבוצתית בסך של 116 מיליון ש"ח עקב עלייה בהיקף האשראי התקין ומגידול בהפרשה הסוביקטיבית הנובע מהשלכות אפשריות כתוצאה משינויים בסביבה הכלכלית המקומית והגלובלית. בתקופה המקבילה אשתקד נרשמו הכנסות בסך של 183 מיליון ש"ח, שנבעו בעיקר מקיטון בהפרשה הקבוצתית, שהוסבר בשיפור במדדים המאקרו כלכליים ובאינדיקטורים שהצביעו על רמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי של הבנק.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון השלישי של השנה ב-43 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 69 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בסך של 112 מיליון ש"ח.

להלן פרטים לגבי ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים:

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		
2021	2022	2021	2022	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
80	75	25	21	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(103)	(117)	(37)	(50)	קיטון בהוצאה הפרטנית וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
(23)	(42)	(12)	(29)	הכנסה פרטנית, נטו בגין הפסדי אשראי
(183)	116	(57)	72	הוצאה (הכנסה) קבוצתית בגין הפסדי אשראי
(206)	74	(69)	43	סך כל ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
				מזה:
(182)	68	(37)	47	הוצאות (הכנסות) בגין אשראי מסחרי
(1)	16	(3)	5	הוצאות (הכנסות) בגין אשראי לדיר
(23)	(10)	(29)	(9)	הכנסות בגין אשראי פרטי אחר
ב-%		ב-%		
(0.03%)	(0.05%)	(0.05%)	(0.10%)	שיעור ההכנסה הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
(0.27%)	0.14%	(0.24%)	0.25%	שיעור ההוצאה (הכנסה) הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
(0.30%)	0.09%	(0.29%)	0.15%	שיעור סך כל ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾

(1) על בסיס שנתי.

באשר ליישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא הפסדי אשראי הנובעים ממכשירים פיננסיים כמפורט בנושא 326 בקודיפיקציה (ASC-326), ראה באור 1.1 לתמצית הדוחות הכספיים.

למידע נוסף בדבר ההוצאות בגין הפסדי אשראי ראה פרק סקירת הסיכונים להלן.

ההכנסות מעמלות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-1,125 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,057 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 6.4%.

להלן התפלגות ההכנסות מעמלות:

לתשעת החודשים שנתיים ביום		
2021	30 בספטמבר 2022	
במיליוני ש"ח		
152	160	ניהול חשבון
84	89	כרטיסי אשראי
559	570	פעילות בשוק ההון
122	151	הפרשי המרה
59	73	עמלות מעסקי מימון
81	82	עמלות אחרות
1,057	1,125	סך כל העמלות

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-2,028 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,953 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 3.8%. להלן פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות:

לתשעת החודשים שנתיימו ביום		
30 בספטמבר 2021	30 בספטמבר 2022	
	במיליוני ש"ח	
1,199	1,231	משכורות והוצאות נלוות
255	249	אחזקה ופחת בנינים וציוד
78	84	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
421	464	הוצאות אחרות
1,953	2,028	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות

משכורות והוצאות נלוות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-1,231 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,199 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.7%. עיקר הגידול מוסבר מהפרשה למענקים.

הוצאות אחזקה ופחת בנינים וציוד הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-249 מיליון ש"ח בהשוואה ל-255 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 2.4%, שנבע בעיקר מירידה בהיקף נכסי הנדל"ן בקבוצה, עקב מהלכי התייעלות.

ההוצאות האחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-464 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-421 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 10.2%, שנבע, בין היתר, מגידול בהוצאות שיווק ופרסום, הוצאות ביטוח, הוצאות מחשב והוצאות בגין תביעות משפטיות.

ההפרשה למסים על הרווח הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-597 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-570 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס האפקטיבי הגיע ל-35.0% לעומת 35.1% בתקופה המקבילה אשתקד, בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי של 34.2%.

חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס הסתכם ב-64 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-57 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-988 מיליון ש"ח, סכום זה הושפע בעיקר מהרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בסך של 1,131 מיליון ש"ח, מרווח כולל אחר בגין הטבות לעובדים בסך של 153 מיליון ש"ח ומהפסד כולל אחר בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי שוק בסך של 296 מיליון ש"ח.

המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

סך נכסי קבוצת הבנק ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכם ב-194,987 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-180,470 מיליון ש"ח בסוף שנת 2021, גידול בשיעור של 8.0%.

א. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

שינוי	31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2022	
ב-%		במיליוני ש"ח	
13.2	101,164	114,539	אשראי לציבור, נטו
1.6	15,091	15,331	ניירות ערך
(2.4)	57,370	56,012	מזומנים ופקדונות בבנקים
7.5	153,447	164,902	פקדונות הציבור
49.9	3,356	5,030	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2.3	10,003	10,237	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק

ב. להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים:

שינוי	31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2022	
ב-%		במיליוני ש"ח	
			מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים למעט נגזרים:
			אשראי תעודות
			ערבויות והתחייבויות אחרות
			מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו
			מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
			מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו ומסגרות להשאלת ניירות ערך
			התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות
			סך הכל
1.1	179	181	
16.3	9,136	10,628	
22.7	2,715	3,331	
5.2	11,738	12,343	
4.1	9,198	9,579	
(21.1)	8,832	6,971	
3.0	41,798	43,033	

מכשירים פיננסיים נגזרים:

31 בדצמבר 2021			30 בספטמבר 2022			
ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	
במיליוני ש"ח						
18,215	256	157	21,402	334	531	חוזי רבית
73,326	785	555	75,014	1,238	1,538	חוזי מטבע
72,711	951	951	47,570	1,730	1,730	חוזים בגין מניות
1,117	46	46	104	1	1	חוזי סחורות ואחרים
165,369	2,038	1,709	144,090	3,303	3,800	סך הכל

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכם ב-114,539 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-95,877 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2021 ול-101,164 מיליון ש"ח בסוף שנת 2021, גידול בשיעור של 19.5% ו-13.2% בהתאמה.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך האשראי לציבור ליום		31 בדצמבר 2021		30 בספטמבר 2022		שינוי		31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2022	
										מטבע ישראלי
										- לא צמוד
										- צמוד למדד
										מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
										פריטים לא כספיים
										סך הכל
83.0	82.0	11.9	9,972	84,013	93,985					
12.5	12.1	9.5	1,201	12,634	13,835					
3.8	5.2	55.5	2,119	3,819	5,938					
0.7	0.7	11.9	83	698	781					
100.0	100.0	13.2	13,375	101,164	114,539					

אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

השינוי לעומת		31 בדצמבר 2021		30 בספטמבר 2022	
31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2021	31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2021	30 בספטמבר 2022	
ב-%				במיליוני ש"ח	
35.4	53.9	18,571	16,338	25,144	עסקים גדולים
29.8	36.4	6,101	5,806	7,920	עסקים בינוניים
3.2	8.7	21,044	19,967	21,707	עסקים קטנים וזעירים
5.3	7.5	22,622	22,158	23,812	משקי בית ללא הלוואות לדיור
9.6	13.4	32,260	31,156	35,342	הלוואות לדיור
16.8	26.1	95	88	111	בנקאות פרטית
8.1	15.2	1,547	1,452	1,672	גופים מוסדיים
13.2	19.3	102,240	96,965	115,708	סך הכל

סיכון האשראי הכולל לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור, ומסיכון אשראי חוץ מאזני, הכולל עסקאות במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור, ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכם ב-158,437 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-143,872 מיליון ש"ח בסוף שנת 2021, גידול בשיעור של 10.1%.

להלן מידע לגבי התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק:

31 בדצמבר 2021			30 בספטמבר 2022		ענף משק
שינוי	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
%	%	%	%	%	%
17.5	13.4	19,307	14.3	22,681	שירותים פיננסיים (כולל חברות החזקה)
18.2	14.2	20,409	15.3	24,133	בינו ונדל"ן
13.7	7.5	10,738	7.7	12,208	תעשייה
17.0	5.3	7,608	5.6	8,903	מסחר
4.7	49.6	71,433	47.2	74,776	לקוחות פרטיים, לרבות הלוואות לדיור
9.5	10.0	14,377	9.9	15,736	אחרים
10.1	100.0	143,872	100.0	158,437	סך הכל

להלן החלוקה הענפית של ששת הלווים הגדולים בקבוצה (לפי גודל חבות ברוטו לפני ניכוי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים):

30 בספטמבר 2022				ענף משק	לווה מספר
סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני* במיליוני ש"ח		
615	1,670	365	1,305	שירותים פיננסיים	1.
943	943	913	30	תעשייה	2.
887	921	268	653	בינוי ונדל"ן - בינוי	3.
855	855	813	42	שירותים פיננסיים	4.
800	800	794	6	שירותים פיננסיים	5.
2	787	-	787	שירותים פיננסיים	6.

31 בדצמבר 2021				ענף משק	לווה מספר
סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני* במיליוני ש"ח		
625	1,511	334	1,177	שירותים פיננסיים	1.
997	1,054	254	800	בינוי ונדל"ן - בינוי	2.
1,001	1,001	1,000	1	שירותים פיננסיים	3.
881	881	863	18	תעשייה	4.
368	738	64	674	שירותים פיננסיים	5.
28	582	4	578	שירותים פיננסיים	6.

* כולל אשראי לציבור, השקעה באגרות חוב ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.

ההשקעה בניירות ערך ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכמה ב-15,331 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-15,091 מיליון ש"ח בסוף שנת 2021, גידול בשיעור של 1.6%.

להלן הרכב התיק:

חלק מסך ניירות הערך		30 בספטמבר 2022		31 בדצמבר 2021	
	%	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
אגרות חוב ממשלתיות	89.7	13,934	13,542	90.9	13,542
אגרות חוב של בנקים ⁽¹⁾	2.4	630	359	4.1	359
אגרות חוב קונצרניות	3.0	292	447	1.9	447
אגרות חוב קונצרניות בערבות ממשלות	0.1	-	11	-	11
מניות ⁽²⁾	4.8	475	732	3.1	732
סך הכל	100.0	15,331	15,091	100.0	15,091

(1) היתרה כוללת גם אגרות חוב שהונפקו על ידי חברות הנפקה של בנקים.

(2) ההשקעה במניות כוללת, בין היתר, השקעה בקרנות השקעה פרטיות, השקעה במניות וסלי מדדי מניות במט"ח, השקעה בקרנות גידור והשקעה במניות ובסלי מדדי מניות בשקלים.

להלן התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך ניירות הערך ליום		שינוי		30 בספטמבר 2022	31 בדצמבר 2021
				במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
	%	%	%		
מטבע ישראלי				7,065	8,323
- לא צמוד			(15.1)	241	1,202
- צמוד למדד			398.8	5,795	6,589
מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)			13.7	732	475
פריטים לא כספיים			(35.1)	15,091	15,331
סך הכל			1.6		

להלן פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים את הבנק לשם קביעת השווי ההוגן של ניירות הערך ליום 30 בספטמבר 2022:

מחיר מצוטט בשוק פעיל	מחיר אינדיקטיבי*	מחיר מצד נגדי לעסקה**	סך הכל
במיליוני ש"ח			
261	86	128	475
7,741	-	-	7,741
406	120	-	526
42	6,547	-	6,589
8,450	6,753	128	15,331
55.1	44.1	0.8	100.0

* מחיר אינדיקטיבי - אינדיקציה הנקבעת על ידי הבנק ואשר מבוססת בעיקר על ציטוטי מחיר המתקבלים מגופים חיצוניים, אשר התמחותם בכך, והיתרה מבוססת על מודלים פנימיים שנקבעו על ידי הבנק.

** מחיר מצד נגדי לעסקה - ציטוט מחיר המתקבל מהגורם מולו בוצעה העסקה.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח לפי מדינות/יבשות:

יטרה ליום	30 בספטמבר 2022	31 בדצמבר 2021
במיליוני ש"ח		
ישראל (כולל ממשלת ישראל - 3,331 מיליון ש"ח; 31.12.21 - 4,079 מיליון ש"ח)	3,373	4,137
ארצות הברית (כולל ממשלת ארצות הברית - 2,861 מיליון ש"ח; 31.12.21 - 1,342 מיליון ש"ח)	2,936	1,396
צרפת	27	26
קנדה	106	26
גרמניה	-	47
המזרח הרחוק, אוסטרליה ואחרים (מדינה 1, 31.12.21 - 3 מדינות)	38	67
אירופה (4 מדינות)	109	96
סך הכל	6,589	5,795

יצוין כי בכל אחת מהמדינות (למעט ממשלת ישראל וממשלת ארצות הברית), אין מנפיק שיתרת אגרות החוב שלו עולה על 0.5% מההון המיוחס לבעלי מניות הבנק.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי, לפי ענפי משק:

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2022	
במיליוני ש"ח		
88	46	חשמל ומים
138	87	בניה ונדל"ן
24	32	שירותים פיננסיים
115	303	בנקים
21	12	תעשיה
14	3	מסחר
45	43	תחבורה
445	526	סך הכל

להלן הרכב תיק אגרות החוב במט"ח בקבוצת הבנק:

- **אגרות חוב במט"ח וצמוד מט"ח** - מסתכמות ב-6,589 מיליון ש"ח (1,860 מיליון דולר) (כולל בעיקר אגרות חוב מדינת ישראל במט"ח בסך של 3,331 מיליון ש"ח ואגרות חוב ממשלת ארצות הברית בסך של 2,861 מיליון ש"ח). כל אגרות החוב הזרות הכלולות בתיק מדורגות בדירוג השקעה (Investment Grade) מזה כ-98% בקבוצת דירוג A ומעלה. תיק השקעה זה מפוזר כך שהחשיפה למנפיק יחיד (שאיננו ממשלה) אינה עולה על 0.7% מהיקף תיק אגרות החוב במט"ח. משך החיים הממוצע בתיק אגרות החוב הזרות במט"ח עומד על כשנתיים. יתרת ההפסדים ברוטו שטרם מומשה (הכוללה בהון במסגרת התאמות לשווי הוגן בגין אגרות חוב זמינות למכירה) ליום הדיווח, בגין תיק זה, עמדה על כ-51 מיליון ש"ח (כ-15 מיליון דולר), בהשוואה ליתרת רווחים של כ-53 מיליון ש"ח (כ-17 מיליון דולר) ליום 31 בדצמבר 2021.

יתרת ההפסדים, נטו (לפני השפעת המס) הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר, בגין הפער בין השווי ההוגן של אגרות חוב בתיק הזמין למכירה לבין עלותם המופחתת, ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכמה ב-367 מיליון ש"ח (229 מיליון ש"ח לאחר השפעת המס).
נכון ליום 8 בנובמבר 2022, יתרת ההפסדים ברוטו, הסתכמה ב-392 מיליון ש"ח (245 מיליון ש"ח לאחר השפעת המס).

מזומנים ופקדונות בבנקים ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכמו ב-56,012 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-57,370 מיליון ש"ח בסוף שנת 2021, קיטון בשיעור של 2.4%.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכמו ב-164,902 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-153,447 מיליון ש"ח בסוף שנת 2021, גידול בשיעור של 7.5%.

להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור ליום		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2022	31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2022		
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח			
%	%	%	במיליוני ש"ח		
78.4	78.1	7.0	8,423	120,343	128,766
4.1	3.9	3.4	211	6,298	6,509
17.0	17.5	10.5	2,738	26,108	28,846
0.5	0.5	11.7	83	698	781
100.0	100.0	7.5	11,455	153,447	164,902

מטבע ישראלי

- לא צמוד

- צמוד למדד

מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)

פריטים לא כספיים

סך הכל

פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

השינוי לעומת					
31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2021	31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2021	30 בספטמבר 2022	
ב-%		במיליוני ש"ח			
21.5	57.7	15,553	11,982	18,901	עסקים גדולים
(8.2)	6.6	7,028	6,053	6,450	עסקים בינוניים
4.8	8.0	25,949	25,168	27,194	עסקים קטנים וזעירים
6.8	6.1	63,792	64,219	68,148	משקי בית
9.1	6.8	9,253	9,448	10,092	בנקאות פרטיות
7.0	8.6	31,872	31,403	34,117	גופים מוסדיים
7.5	11.2	153,447	148,273	164,902	סך הכל

תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק

סך תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק ליום 30 בספטמבר 2022 עמד על 387 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-448 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2021, קיטון בשיעור של 13.6%. הקיטון בהיקף ניירות הערך של לקוחות הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של השנה הושפע בעיקרו מהירידה שחלה בשווקים וממעבר לפקדונות, עקב העלייה בשיעור הרבית.

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכמו ב-5,030 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,356 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2021, גידול בשיעור של 49.9%.

בחודש מרס 2022, הנפיקה הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ (להלן - "הבינלאומי הנפקות"), חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, כתבי התחייבות נדחים, בעלי מנגנון לספיגת הפסדים, בערך נקוב של 300 מיליון ש"ח בתמורה לסך של 300 מיליון ש"ח.

בחודש יוני 2022, הנפיקה הבינלאומי הנפקות, כתבי התחייבות נדחים, בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדרך של הרחבות סדרה, בערך נקוב כולל של כ-608 מיליון ש"ח בתמורה לסך של 569 מיליון ש"ח.

בחודש ספטמבר 2022, הנפיקה הבינלאומי הנפקות, כתבי התחייבות נדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בערך נקוב של 800 מיליון ש"ח בתמורה לסך של 800 מיליון ש"ח.

תמורת ההנפקות בגין כתבי ההתחייבות הנדחים הופקדה בבנק. הבנק התחייב לקיים את תנאיהם של כתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו. ביום 6 בספטמבר 2022, החליט דירקטוריון הבנק לפדות בפדיון מוקדם מלא כתבי התחייבות נדחים סדרה כ"ג, אשר הונפקו לציבור בחודש ספטמבר 2017. בהתאם לכך, ביום 2 באוקטובר 2022, נפדו כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה כ"ג בסך של כ-331 מיליון ש"ח. בעקבות ההחלטה על פדיון מוקדם מלא, כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה כ"ג לא הוכרו בהון הפיקוחי של הבנק ליום 30 בספטמבר 2022.

הון והלימות ההון

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ביום 30 בספטמבר 2022 ב-10,237 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-10,003 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2021, גידול בשיעור של 2.3%. השינוי בהון המיוחס לבעלי מניות הבנק הושפע מרווח בסך של 1,131 מיליון ש"ח ומרווח כולל אחר בגין הטבות לעובדים בסך של 153 מיליון ש"ח. מנגד, חל קיטון בהון בגין דיבידנד ששולם בסך של 710 מיליון ש"ח, הפסד כולל אחר בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן בסך של 296 מיליון ש"ח ומהשפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים בסך של 44 מיליון ש"ח.

הלימות ההון

יחסי הון מינימאליים

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, כפי שעודכנו על מנת להתאימן להנחיות באזל. בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% ויחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. כמו כן, על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיר" נדרש הבנק להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 באחוז אחד מיתרת הלוואות לדיר למועד הדוח, למעט הלוואות לדיר שניתנו בתקופת הוראת השעה, כאמור להלן. לאור התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מהתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים, את הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בה נכללה, בין היתר, הוראת שעה הנוגעת לעדכון הוראה 201 אשר כוללת הפחתת דרישות ההון המזעריות החלות על הבנקים בנקודת אחוז אחת וכן עדכון להוראה 329, אשר מבטל את דרישות ההון של נקודת אחוז נוספת על הלוואות לדיר לרכישת דירת מגורים, שהועמדו בתקופה החל מיום 19 במרס 2020 ועד ליום 30 בספטמבר 2021, ועל הלוואות לדיר שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין ובמשכון דירה (להלן - "הלוואה לכל מטרה"), שהועמדו החל מיום 19 במרס 2020.

לאורך תקופת המשבר פרסם הפיקוח על הבנקים עדכונים להארכת תוקף הוראת השעה. ביום 27 בדצמבר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לפיו, החל מיום 1 בינואר 2022, פג תוקף הוראת השעה. כמו כן, בוצע עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא מגבלות על הלוואות לדיר לפיו, דרישת ההון הנוספת בשיעור 1 נקודת האחוז תחול בגין הלוואות למטרת דיור בלבד ולא תחול בגין הלוואות לכל מטרה. לאור כל האמור לעיל, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על ידי הפיקוח על הבנקים, על בסיס מאוחד ליום 30 בספטמבר 2022 הינם 9.24%-12.50%, בהתאמה.

בנוסף לאמור לעיל, תהליך קביעת יעדי ההון נעשה בהתבסס על הפרמטרים המרכזיים הבאים:

- ממצאי תהליך ה-ICAAP בהתבסס על פרופיל הסיכון של הקבוצה ובהתחשב ביעדים העסקיים של הקבוצה והצמיחה המתוכננת.
 - תוצאות מבחני הקיצון כמפורט בהמשך.
 - קביעת יעדי ההון נעשית לפי דרישת ההון הגבוהה יותר, מבין תוצאות ה-ICAAP לבין הנדרש בתרחיש הקיצון.
 - מקדם שמרנות וכרית ביטחון המשלבים הערכות ואומדנים ביחס לפרופיל הסיכונים ובסיס ההון.
- למידע מפורט, ראה דוח על הסיכונים לשנת 2021 באתר האינטרנט של הבנק.

יעדי ההון הפנימיים שנקבעו על ידי הדירקטוריון הינם:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.25% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.50%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

יעדי ההון מביאים בחשבון את הסיכונים שהבנק חשוף אליהם, כשהעיקריים בהם הינם סיכונים אשראי, סיכונים פיננסיים שהעיקרי בהם הוא סיכון הרבית, סיכונים תפעוליים לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע, סיכון טכנולוגיות המידע, סיכון ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וסיכון מודל. כל זאת מבוצע בהלימה לדיאלוג מול בנק ישראל.

מבחני הקיצון

הבנק מיישם תשתית תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית ובוחן את יחסי ההון לפי תכנון ההון התלת שנתי. המתווה כולל, בין היתר, תרחישי קיצון הוליסטיים "מתגלגלים" על פני שלוש שנים, בתחום סיכונים אשראי, סיכונים פיננסיים, סיכונים תפעוליים לרבות סייבר, איסור הלבנת הון, ציות, אסטרטגיה, מוניטין, תפעול ועוד. מתווה תרחישי הקיצון, כולל התאמות לסביבת המשק הנוכחית. למידע מפורט, ראה דוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2021 המתפרסם באתר האינטרנט של הבנק.

הוראות באזל 3

בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. לאור זאת, בשנת 2021, תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עמדה על 10% והחל מיום 1 בינואר 2022, הוראות המעבר הסתיימו ולא ניתן להכיר במכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי.

מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית

ביום 12 בינואר 2016, הופץ מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. לפי המכתב, דירקטוריון תאגיד בנקאי יתווה תכנית רב שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאי המכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת התכנית לתקופה של חמש שנים בקו ישר. ביום 16 בדצמבר 2019, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר האריך את תוקף הנחיות אלו, עד ליום 31 בדצמבר 2021.

- ברבעון השלישי של שנת 2018, התקבלה החלטה על מיזוג אוצר החייל וביום 1 בינואר 2019 מוזג אוצר החייל עם ולתוך הבנק. בגין מהלכים אלה ביצעה הקבוצה הפרשה לפיצויים מוגדלים בסך של 82 מיליון ש"ח (53 מיליון ש"ח נטו לאחר השפעת המס). ללא ההקלה כאמור, יישום מהלכי ההתייעלות, נכון ליום 30 בספטמבר 2022, היה מביא לקיטון נוסף של 0.01% ביחסי הלימות ההון.
- ביום 28 ביולי 2020 וביום 3 בנובמבר 2020, אישר דירקטוריון הבנק תכנית התייעלות, על פיה יתאפשר לכ-60 עובדים קבועים בבנק, המשתייכים לאוכלוסיית היעד שהוגדרה, לפרוש בפרישה מוקדמת ובתנאים מועדפים.

התוכנית הגדילה את ההפסד הכולל האחר (ברוטו) בסך של 48 מיליון ש"ח בגין התחייבות לפיצויים ולהטבות לאחר פרישה. כמו כן, ברבעון הרביעי של שנת 2020, בוצעה הפרשה נוספת לפיצויים מוגדלים בסך של כ-50 מיליון ש"ח בגין פרישה מוקדמת נוספת הצפויה בשנים הקרובות. סך ההשפעה נטו, לאחר השפעת המס בגין מהלכים אלה הסתכם ב-65 מיליון ש"ח. ללא ההקלה כאמור, יישום מהלכי ההתייעלות, נכון ליום 30 בספטמבר 2022, היה מביא לקיטון נוסף של 0.05% ביחסי הלימות ההון.

יישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים

החל מיום 1 בינואר 2022, הבנק מיישם את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה.

ביום 1 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים", אשר כלל, בין היתר, עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 299, לפיו נקבע, כי במידה שכתוצאה מהיישום לראשונה של כללים אלה, חל קיטון בהון העצמי רובד 1 של תאגיד בנקאי, הוא רשאי לפרוס את הקיטון האמור, על פני שלוש שנים (להלן: "תקופת המעבר"). ללא ההקלה, כאמור, היישום לראשונה של הכללים הנ"ל, נכון ליום 30 בספטמבר 2022, היה מביא לקיטון נוסף של 0.03% ביחסי הלימות ההון.

הקצאת הון נוספת בגין מימון קרקעות במינוף גבוה

ביום 22 במאי 2022, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 203 (מדידה והלימות ההון) שמטרתה טיפול בחשיפות לענף הבינוי והנדל"ן. בהתאם לחוזר, נקבע כי לרשימת החובות המשוקללים לסיכון ב-150% נוספו הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV), למעט הלוואות לרכישת קרקע חקלאית שאין לגביה אופק תכנוני או כוונה להגיש בקשה לשינוי יעוד (planning consent) והלוואות לרכישת קרקע לשימוש עצמי של לווה שאינו מסווג בענף המשק הבינוי ונדל"ן.

בהמשך לכך, אימץ הבנק את ההקלה שנקבעה במסגרת החוזר, לפיה השפעת השינוי במשקל הסיכון על יחס הלימות ההון, בגין מלאי הלוואות הקיימות ליום 30 ביוני 2022, תיפרס בשיעורים רבעוניים קבועים עד ליום 30 ביוני 2023. ללא ההקלה כאמור, נכון ליום 30 בספטמבר 2022, היישום היה מביא לקיטון נוסף ביחס הון רובד 1 וביחס ההון הכולל בשיעור של 0.08% ו-0.11%, בהתאמה.

הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR)

בחודש מרס 2014, פרסמה ועדת באזל לפיקוח הבנקים עדכונים להוראות באזל 3 וביניהם, הוראה חדשה בדבר "הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי" (SA-CCR).

ביום 1 בדצמבר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראות ניהול בנקאי תקין הכולל, בין היתר, הוספת הוראת ניהול בנקאי תקין A203 בנושא טיפול בסיכון אשראי צד נגדי בהתאם ל-SA-CCR, שמחליפה את הגישות הקיימות כיום במסגרת הוראה 203 לחישוב חשיפה לצד נגדי במקרה כשל. בהתאם לחוזר, תחילת יישום ההוראה החל מיום 1 ביולי 2022. יישום ההוראה הביא לירידה ביחס הון עצמי רובד 1 וביחס ההון הכולל, נכון ליום 30 בספטמבר 2022, בשיעור של כ-0.07% וכ-0.09% בהתאמה, וזאת כתוצאה מעלייה בסך נכסי הסיכון בגין חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי בסך של כ-710 מיליון ש"ח.

יישום ההוראות

במסגרת הנדבך הראשון, הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל לסיכונים האשראי, השוק והסיכונים התפעוליים. במסגרת הנדבך השני, הבנק נדרש לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק. מסמך ה-ICAAP לנתוני 30 ביוני 2021 הוגש כנדרש לבנק ישראל והבנק נמצא בתהליך הכנת המסמך לנתוני ה-30 ביוני 2022. תשתית תהליך הנאותות ההונית שאושרה בבנק משמשת בסיס לתהליך הפנימי המבוצע גם בחברה הבת הבנקאית בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי שלה.

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2022	
		1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים (במיליוני ש"ח)
10,199	10,476	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
1,891	3,396	הון רובד 2, לאחר ניכויים
12,090	13,872	סך כל ההון הכולל
		2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון (במיליוני ש"ח)
81,660	94,602	סיכון אשראי
683	760	סיכונים שוק
6,645	7,639	סיכון תפעולי
88,988	103,001	סך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון
		3. יחס ההון לרכיבי סיכון
11.46%	10.17%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.59%	13.47%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.25%	9.24%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
11.50%	12.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 בספטמבר 2022 עמד על 10.17%, בהשוואה ל-11.46% ליום 31 בדצמבר 2021. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2022 עמד על 13.47%, בהשוואה ל-13.59% ליום 31 בדצמבר 2021. ההון הכולל ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכם ב-13,872 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-12,090 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2021. בסיס ההון הושפע מחד מרווח בסך של 1,131 מיליון ש"ח, מרווח כולל אחר בגין הטבות לעובדים בסך של 153 מיליון ש"ח ומגידול במכשירים שהונפקו על ידי הבנק הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בסך של 1,368 מיליון ש"ח ומאידך, גידול זה קוזזו דיבידנד ששולם בסך של 710 מיליון ש"ח ומהפסד כולל אחר בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי שוק בסך של 296 מיליון ש"ח.

נכסי הסיכון ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכמו ב-103,001 מיליון ש"ח בהשוואה ל-88,988 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021, גידול בשיעור של 15.7%, אשר נבע בעיקר מגידול באשראי לציבור.

יחס הון כולל ויחס הון עצמי רובד 1 של חברה בת משמעותית בהתאם להוראות בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל):

31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2022	
		באחוזים
		בנק מסד בע"מ
14.71%	14.95%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
15.72%	16.08%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יחס מינוף - הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן - "ההוראה"). יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון לבין מדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון עצמי רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד, וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (וכולל את הבנק). ביום 15 בנובמבר 2020, פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 - התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה), במסגרתה נתנה הקלה בדרישת יחס המינוף בחצי נקודת האחוז, כך שעל הבנק לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד (במקום 5%). בהתאם לחוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 מיום 15 במאי 2022, ההקלה תחול עד ליום 30 ביוני 2024 ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף ליום 31 בדצמבר 2023 או יחס המינוף המזערי שחל על הבנק טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

יחס המינוף ליום 30 בספטמבר 2022 עומד על 5.10%, בהשוואה ל-5.34% ליום 31 בדצמבר 2021.

מדיניות חלוקת דיבידנד

בהתאם למדיניות חלוקת רווחים שאימץ דירקטוריון הבנק, הבנק יחלק כדיבידנד בכל שנה עד 50% מהרווח הנקי השנתי של השנה השוטפת הראוי לחלוקה, בכפוף לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים הרגולטוריים ומהיעדים שנקבעו ושייקבעו על ידי דירקטוריון הבנק, מעת לעת, בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית.

אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכות הדירקטוריון לבחון מעת לעת את המדיניות, ולהחליט בכל עת, בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד כלל. מובהר בזאת, כי כל חלוקה של דיבידנד תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים.

יצוין כי חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה, בנוסף להוראות חוק החברות, למגבלות נוספות כמפורט בבור 24א' לדוחות הכספיים לשנת 2021.

להלן פרטים בדבר הדיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2019:

יום ההכרזה	יום התשלום	סך הדיבידנד ששולם	דיבידנד למניה
		במיליוני ש"ח	בש"ח
12 במרס 2019	20 במרס 2019	105	1.05
28 במאי 2019	17 ביוני 2019	85	0.85
13 באוגוסט 2019	29 באוגוסט 2019	110	1.10
26 בנובמבר 2019	12 בדצמבר 2019	110	1.10
15 במרס 2020	31 במרס 2020	125	1.25
17 באוגוסט 2021	1 בספטמבר 2021	225	2.24
23 בנובמבר 2021	13 בדצמבר 2021	320	3.19
6 בינואר 2022	24 בינואר 2022	215	2.14
7 במרס 2022	24 במרס 2022	165	1.65
24 במאי 2022	12 ביוני 2022	160	1.59
24 באוגוסט 2022	1 בספטמבר 2022	170	1.70

הבנק פנה וקיבל את עמדת בנק ישראל, לפיה אין מניעה כי הבנק ישקול חלוקת דיבידנד חד פעמי הכולל כ-150 מיליון ש"ח (השלמה ל-50% מרווחי שנת 2020 בהתאם למדיניות הדיבידנד) וסכום נוסף של דיבידנד חד פעמי בסך של עד כ-350 מיליון ש"ח.

ביום 16 באוגוסט 2022, החליט דירקטוריון הבנק כי הבנק אינו שוקל באותו מועד חלוקת דיבידנד חד פעמי כאמור לעיל. נכון למועד זה, לא חל שינוי בהחלטת הדירקטוריון לעניין חלוקת דיבידנד חד פעמי כאמור לעיל.

ביום 22 בנובמבר 2022, החליט דירקטוריון הבנק, בהתאם למדיניות חלוקת דיבידנד של הבנק, לאשר חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 235 מיליון ש"ח (ברוטו), המהווים כ-50% מהרווח הנקי על פי הדוחות הכספיים של הבנק לרבעון השלישי של שנת 2022. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד יחול ביום 30 בנובמבר 2022 ויום התשלום יהיה 8 בדצמבר 2022. סכום הדיבידנד הינו לפני כל מס, לרבות מס במקור שעל הבנק לנכות על פי כל דין.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה במהותו ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בבור 11א' לתמצית הדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית והם מבוססים על מאפייני הלקוח, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים.

להגדרות המגזרים הפיקוחיים ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה בבור 28 לדוחות הכספיים לשנת 2021. לפירוט בדבר מגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה, ראה בבור 28א' לדוחות הכספיים לשנת 2021.

להלן תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מגזרים:

א. סך ההכנסות *

חלק המגזר מסך ההכנסות		לשלושת החודשים שנתיים		לשלושת החודשים שנתיים	
שנתיים ביום 30 בספטמבר		שנתיים ביום 30 בספטמבר		שנתיים ביום 30 בספטמבר	
2021	2022	2021	2022	2021	2022
ב-%		ב-%		במיליוני ש"ח	
8.6	10.6	55.7	97	151	עסקים גדולים
4.8	5.9	55.6	54	84	עסקים בינוניים
21.3	22.8	35.8	240	326	עסקים קטנים וזעירים
40.5	43.0	34.9	455	614	משקי בית
2.4	2.9	55.6	27	42	בנקאות פרטית
4.7	5.9	60.4	53	85	גופים מוסדיים
17.7	8.9	(36.2)	199	127	ניהול פיננסי
100.0	100.0	27.0	1,125	1,429	סך הכל

חלק המגזר מסך ההכנסות		לתשעת החודשים שנתיים		לתשעת החודשים שנתיים	
שנתיים ביום 30 בספטמבר		שנתיים ביום 30 בספטמבר		שנתיים ביום 30 בספטמבר	
2021	2022	2021	2022	2021	2022
ב-%		ב-%		במיליוני ש"ח	
8.8	10.2	30.2	298	388	עסקים גדולים
4.7	5.6	34.2	158	212	עסקים בינוניים
21.3	22.5	19.5	718	858	עסקים קטנים וזעירים
40.6	41.6	15.9	1,368	1,586	משקי בית
2.4	2.8	31.3	80	105	בנקאות פרטית
5.1	5.9	30.2	172	224	גופים מוסדיים
17.1	11.4	(24.8)	577	434	ניהול פיננסי
100.0	100.0	12.9	3,371	3,807	סך הכל

ב. רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לתשעת החודשים שנתיים		לשלושת החודשים שנתיים		לתשעת החודשים שנתיים	
שנתיים ביום 30 בספטמבר		שנתיים ביום 30 בספטמבר		שנתיים ביום 30 בספטמבר	
2021	2022	2021	2022	2021	2022
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
153	158	34	53		עסקים גדולים
72	62	22	32		עסקים בינוניים
211	213	77	91		עסקים קטנים וזעירים
204	306	88	158		משקי בית
18	31	6	15		בנקאות פרטית
37	66	10	30		גופים מוסדיים
377	295	127	88		ניהול פיננסי
1,072	1,131	364	467		סך הכל

* כולל הכנסות רבית נטו והכנסות שאינן מרבית.

ג. יתרות מאזניות ממוצעות*

חלק המגזר מסך האשראי לציבור		אשראי לציבור			
לתשעת החודשים		לתשעת החודשים			
שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		שנסתיימו ביום 30 בספטמבר			
2021	2022	השינוי	2021	2022	
ב-%	ב-%	ב-%	במיליוני ש"ח		
18.0	20.6	33.5	16,796	22,416	עסקים גדולים
5.9	6.4	26.5	5,537	7,006	עסקים בינוניים
20.4	19.9	14.3	18,967	21,672	עסקים קטנים וזעירים
54.4	51.6	11.1	50,617	56,247	משקי בית
0.1	0.1	88.7	62	117	בנקאות פרטית
1.2	1.4	41.8	1,103	1,564	גופים מוסדיים
100.0	100.0	17.1	93,082	109,022	סך הכל

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור		פקדונות הציבור			
לתשעת החודשים		לתשעת החודשים			
שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		שנסתיימו ביום 30 בספטמבר			
2021	2022	השינוי	2021	2022	
ב-%	ב-%	ב-%	במיליוני ש"ח		
8.2	10.8	44.4	11,851	17,107	עסקים גדולים
3.9	4.3	20.4	5,664	6,822	עסקים בינוניים
16.8	17.1	11.0	24,324	26,994	עסקים קטנים וזעירים
44.1	41.7	3.6	63,718	66,037	משקי בית
6.3	6.2	7.7	9,036	9,732	בנקאות פרטית
20.7	19.9	5.1	29,907	31,423	גופים מוסדיים
100.0	100.0	9.4	144,500	158,115	סך הכל

* יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

מגזרים עסקיים - מגזר העסקים הקטנים והזעירים, מגזר העסקים הבינוניים ומגזר העסקים הגדולים

להלן נתונים עיקריים אודות המגזרים העסקיים - עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021				לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2022				
עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	סך הכל	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	סך הכל	
במיליוני ש"ח								
231	65	110	406	231	65	110	406	הכנסות רבית, נטו
95	19	41	155	95	19	41	155	הכנסות שאינן מרבית
326	84	151	561	326	84	151	561	סך הכנסות
20	7	19	46	20	7	19	46	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
163	27	50	240	163	27	50	240	הוצאות תפעוליות ואחרות
91	32	53	176	91	32	53	176	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
21,958	7,756	25,028	54,742	21,958	7,756	25,028	54,742	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
21,707	7,920	25,144	54,771	21,707	7,920	25,144	54,771	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
27,400	6,596	18,571	52,567	27,400	6,596	18,571	52,567	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
27,194	6,450	18,901	52,545	27,194	6,450	18,901	52,545	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021				לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2022				
עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	סך הכל	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	סך הכל	
במיליוני ש"ח								
567	157	276	1,000	567	157	276	1,000	הכנסות רבית, נטו
291	55	112	458	291	55	112	458	הכנסות שאינן מרבית
858	212	388	1,458	858	212	388	1,458	סך הכנסות
31	34	2	67	31	34	2	67	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
493	80	141	714	493	80	141	714	הוצאות תפעוליות ואחרות
213	62	158	433	213	62	158	433	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
21,672	7,006	22,416	51,094	21,672	7,006	22,416	51,094	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
21,707	7,920	25,144	54,771	21,707	7,920	25,144	54,771	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
26,994	6,822	17,107	50,923	26,994	6,822	17,107	50,923	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
27,194	6,450	18,901	52,545	27,194	6,450	18,901	52,545	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות של המגזרים העסקיים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022, בהשוואה לתקופה המקבילה

אשתקד

סך כל הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-1,000 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-787 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 27.1%, אשר נבע בעיקר מהשפעת עליית הרבית ומעלייה בהיקפי הפעילות.

ההכנסות שאינן מרבית הסתכמו ב-458 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-387 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 18.3%, אשר נבע בעיקר מעלייה בהכנסות מפעילות שוק ההון ומהכנסות מהפרשי המרה.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-67 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 181 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בתשעת החודשים הראשונים של השנה, נרשמו הוצאות שנבעו מגידול בהפרשה הקבוצתית עקב עלייה בהיקף האשראי התקין ומגידול בהפרשה הסוביקטיבית הנובע מהשלכות אפשריות כתוצאה משינויים בסביבה הכלכלית המקומית והגלובלית. בתקופה המקבילה אשתקד, נרשמו הכנסות שנבעו, בעיקר מקיטון בהפרשה הקבוצתית, שהוסבר בשיפור במדדים המאקרו כלכליים ובאינדיקטורים שהצביעו על רמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי של הבנק.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-714 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-671 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 6.4%, אשר נבע, בין היתר, מעלייה בהוצאות מחשב, בהוצאות שכר ובהוצאות עמלות שוק ההון.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכמו ב-433 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-436 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

היתרה הממוצעת של האשראי לציבור הסתכמה ב-51,094 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-41,300 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 23.7%.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכמו ב-54,771 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-42,111 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2021, גידול בשיעור של 30.1%.

היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור הסתכמה ב-50,923 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-41,839 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 21.7%.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכמו ב-52,545 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-43,203 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2021, גידול בשיעור של 21.6%.

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית

להלן נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2022			
משקי בית	בנקאות פרטית	סך הכל	משקי בית	בנקאות פרטית	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
463	21	484	151	21	172	הכנסות רבית, נטו
614	42	656	154	42	196	הכנסות שאינן מרבית
(4)	-	(4)	357	18	375	סך הכנסות
357	18	375	158	15	173	הכנסות בגין הפסדי אשראי
158	15	173	57,741	99	57,840	הוצאות תפעוליות ואחרות
57,741	99	57,840	59,154	111	59,265	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
59,154	111	59,265	67,997	9,908	77,905	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
67,997	9,908	77,905	68,147	10,092	78,240	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
68,147	10,092	78,240				יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
						יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2022			
משקי בית	בנקאות פרטית	סך הכל	משקי בית	בנקאות פרטית	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
1,128	37	1,165	458	68	526	הכנסות רבית, נטו
1,586	105	1,691	5	1	6	הכנסות שאינן מרבית
1,068	55	1,123	1,586	105	1,691	סך הכנסות
306	31	337	1,068	55	1,123	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
56,247	117	56,364	306	31	337	הוצאות תפעוליות ואחרות
59,154	111	59,265	56,247	117	56,364	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
66,037	9,732	75,769	59,154	111	59,265	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
68,148	10,092	78,240	66,037	9,732	75,769	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
			68,148	10,092	78,240	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
						יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות של מגזר האנשים הפרטיים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022, בהשוואה לתקופה

המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-1,165 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-915 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 27.3%, אשר נבע בעיקר מהשפעת עליית הרבית ומעלייה בהיקפי הפעילות.

ההכנסות שאינן מרבית הסתכמו ב-526 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-533 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 1.3%. ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-6 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 24 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בתשעת החודשים הראשונים של השנה, נרשמו הוצאות שנבעו מגידול בהפרשה הקבוצתית עקב עלייה בהיקף האשראי התקין ומגידול בהפרשה הסוביקטיבית הנובע מהשלכות אפשריות כתוצאה משינויים בסביבה הכלכלית המקומית והגלובלית. בתקופה המקבילה אשתקד, נרשמו הכנסות שנבעו, בעיקר מקיטון בהפרשה הקבוצתית, שהוסבר בשיפור במדדים המאקרו כלכליים ובאינדיקטורים שהצביעו על רמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי של הבנק. ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-1,123 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,095 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.6%. הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-337 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-222 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 51.8%. היתרה הממוצעת של האשראי לציבור הסתכמה ב-56,364 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-50,679 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 11.2%.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכם ב-59,265 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-53,402 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2021, גידול בשיעור של 11.0%.

היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור הסתכמה ב-75,769 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-72,754 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 4.1%.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכמו ב-78,240 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-73,667 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2021, גידול בשיעור של 6.2%.

מגזר ניהול פיננסי

סך כל ההכנסות המשויכות למגזר זה הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-434 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-577 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי במגזר הניהול הפיננסי הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-295 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-377 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

חברות מוחזקות עיקריות

בנק מסד בע"מ (להלן - "מסד") - בו מחזיק הבנק 51.0% מהון המניות ומזכויות ההצבעה, הינו בנק מסחרי המתמחה במתן שירותים לאוכלוסיית המורים בישראל.

השקעת הבנק במסד ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכמה ב-479 מיליון ש"ח. סך המאזן של מסד ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכם ב-11,333 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-10,835 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2021, גידול בשיעור של 4.6%.

סך כל ההון של מסד ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכם ב-939 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-886 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2021, גידול בשיעור של 6.0%. הרווח הנקי של מסד הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-84.8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-79.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 6.3%.

חלק הבנק ברווחי מסד הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-43.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-40.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 6.4%.

בשנת 2021, חלק מסד דיבידנד בסך של 20 מיליון ש"ח. חלק הבנק בדיבידנד הסתכם בכ-10 מיליון ש"ח. תשואת הרווח הנקי (על בסיס שנתי) עמדה על 12.4%, בהשוואה ל-12.7% בתקופה המקבילה אשתקד. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון עומד על 16.08%, בהשוואה ל-15.72% בסוף שנת 2021. יחס הון עצמי רובד 1 עומד על 14.95%, בהשוואה ל-14.71% בסוף שנת 2021. במסגרת תהליך ה-ICAAP לנתוני ה-30 ביוני 2021 נקבעו על ידי דירקטוריון מסד יעדי ההון המינימליים כדלקמן: יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת משיעור של 10.5% עד ליום 31 בדצמבר 2022 ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.65% עד ליום 31 בדצמבר 2022.

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל") - הבנק מחזיק 28.2% בהון ו-21.0% בזכויות ההצבעה בכאל. כאל עוסקת בשיווק ובתפעול של הנפקת כרטיסי אשראי וסליקת עסקאות בכרטיסי אשראי של המותגים הבינלאומיים "ויזה" ו"מסטרקארד", משווקת ומפעילה את מערך כרטיסי האשראי של "דיינרס" באופן בלעדי בישראל וכן סולקת כרטיסים ממותג "ישראכרט".

השקעת הבנק בכאל ליום 30 בספטמבר 2022 הסתכמה ב-679 מיליון ש"ח. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון עמד על 13.6%, בהשוואה ל-16.3% בסוף שנת 2021. חלק הבנק ברווחי כאל, לפני השפעת המס, הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-72.7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-64.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 12.7%. ביום 15 במאי 2022, אישרה האסיפה הכללית של כאל חלוקת דיבידנד בסך של 340 מיליון ש"ח. חלק הבנק בדיבידנד הסתכם בכ-96 מיליון ש"ח. הדיבידנד שולם ביום 17 במאי 2022.

ביום 22 בספטמבר 2022, אישרה האסיפה הכללית של כאל חלוקת דיבידנד נוספת בסך של 80 מיליון ש"ח. חלק הבנק בדיבידנד הסתכם בכ-22 מיליון ש"ח. הדיבידנד שולם ביום 29 בספטמבר 2022. בהתאם לדיווחי כאל, ביום 23 במרס 2022, במסגרת היערכות למעבר לקמפוס דיסקונט, חתמה כאל על הסכם למכירת בית כאל בגבעתיים. השלמת עסקת המכר צפויה להיות ברבעון השני של שנת 2023, ועל פי הערכת כאל, היא צפויה לרשום בגין המכירה רווח נקי בסך של כ-220 מיליון ש"ח. חלק הבנק ברווח האמור הוא כ-60 מיליון ש"ח.

ביום 11 באוגוסט 2021, הודיע בנק ישראל לכאל כי נבחנת האפשרות לסליקה צולבת במותג "דיינרס" והמשמעויות לכך, וביקש שכאל תעביר כל מידע שלדעתה יכול לסייע בגיבוש עמדה בעניין. ביום 21 בדצמבר 2021, עדכן משרד האוצר את כאל כי החלה בחינת האפשרות לחייב סליקה צולבת גם במותגים "דיינרס" ו"אמריקן אקספרס".

בהמשך לכך, ביום 1 באוגוסט 2022, הודיע משרד האוצר לכאל על מתווה במסגרתו המנפיקים במותגים הסגורים ("דיינרס" ו"אמריקן אקספרס") יאפשרו לכל בעל רישיון סולק להתקשר עימם בהסכם מאגד ולרכז חיובים וזיכויים של בתי עסק בגין עסקאות שבוצעו בכרטיסי חיוב של המותגים הסגורים. לעמדת האוצר, ככל שיופעל המתווה האמור תוך 120 ימים, לא יהיה צורך להפעיל את סמכות שר האוצר על פי דין, לקבוע כי מנפיק בעל היקף פעילות רחב (ובכלל זה כאל) לא יסרב להתקשר עם סולק לשם ביצוע סליקה צולבת של עסקאות בכרטיסי החיוב שהנפיק מטעמים שאינם סבירים, גם לגבי המותגים הסגורים. בכוונת משרד האוצר לבחון את מצב העניינים בשוק והתקדמות הצדדים בהסדרת המתווה האמור, ובהתאם להסיק מסקנות ביחס לצורך בשימוש בסמכות השר. בהתאם למתווה, כאל תוכל לשמש כמאגד של מותג "אמריקן אקספרס".

יצוין, כי למועד הדיווח, החברה הבת של כאל, דיינרס קלוב ישראל בע"מ, קשורה בהסכמים עם מספר מאגדים, המקנים להם יכולת להציע לבתי עסק שירותי סליקה של המותג "דיינרס" בתנאים שהוסכמו עם כל מאגד. כאל פנתה לסולקים הפועלים בישראל, ומנהלת עימם משא ומתן בעניין פעילותם כמאגדים במותג "דיינרס". כמו כן, כאל מנהלת משא ומתן בעניין פעילותה כמאגד במותג "אמריקן אקספרס". להערכת כאל, יישום המתווה עשוי מחד להגביר את התחרות במגזר הסליקה בכלל, ובמותגים הסגורים "אמריקן אקספרס" ו-"דיינרס" בפרט, ובהתאמה, עלול להביא לירידה בהכנסות מגזר הסליקה של כאל. מאידך, המתווה עשוי להביא להרחבת כיסוי המותגים הסגורים בשוק הסליקה לבתי עסק נוספים.

בהתאם לדיווחי כאל ובהתאם לחוק הגברת התחרות וצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, ביום 1 בפברואר 2021 התחילה תקופה של שנתיים, שבמהלכה רשאי שר האוצר (בתהליך המפורט להלן) להורות על הפרדת כאל מבנק דיסקונט (להלן - "דיסקונט"). ביום 18 באוקטובר 2022, פורסם באתר בנק ישראל מכתב מנהל חטיבת המחקר בבנק ישראל, המשמש גם כיו"ר משותף של הוועדה שהוקמה על פי החוק, שבין תפקידיה להמליץ בעניין הפעלת סמכות שר האוצר, בהתאם לאמור, על פי סעיף 11ב לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 ("הוועדה" ו"חוק הבנקאות") לחברי הוועדה.

עניינו של המכתב הוא עמדת בנק ישראל בעניין הפרדת כאל מדיסקונט. על פי סעיף 11ב לחוק הבנקאות רשאי שר האוצר, בהסכמת נגיד בנק ישראל ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע כי ההגדרה "בנק בעל היקף פעילות רחב" תחול גם על בנק ששווי נכסיו עולה על שיעור שהינו נמוך מ-20% משווי נכסי כלל הבנקים בישראל, ובלבד שלא יפחת מ-10%. משמעות קביעה כזו, ככל שתיקבע, היא כי דיסקונט יידרש למכור את החזקותיו בכאל. על פי המכתב, עמדת בנק ישראל הינה כי יש לשנות את הגדרת "בנק בעל היקף פעילות רחב" שבחוק, באופן שזו תחול גם על דיסקונט. כן יצוין, כי במכתב הבהרה ששלח מנהל חטיבת המחקר בבנק ישראל לדיסקונט ביום 24 באוקטובר 2022, הובהר כי המכתב מיום 18 באוקטובר 2022, כולל את המלצת חברי הוועדה מטעם בנק ישראל בלבד.

ביום 6 בנובמבר 2022, הועברה לדיסקונט טיוטת המלצת הוועדה כי שר האוצר יפעיל את סמכותו לפי סעיף 11 (ב) (ד) לחוק הבנקאות, המתיר לשר לקבוע כי ההגדרה "בנק בעל היקף פעילות רחב" תחול גם על דיסקונט. דיסקונט רשאי להעביר התייחסותו לטיטת ההמלצה עד ליום 27 בנובמבר 2022.

ראה באור 9 לתמצית הדוחות הכספיים באשר לבקשות לאישור תובענות ייצוגיות נגד כאל ולשומות שהוציא מנהל מס ערך מוסף לכאל.

סקירת הסיכונים

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוחות הכספיים לשנת 2021. על כן, יש לקרוא את הפרק יחד עם פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2021. מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

כללי

- א. פעילותה של הקבוצה מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכונים האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפי משק ולווים), סיכונים שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הרבית, סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות המידע, סיכונים ציות והלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וסיכון מודל.
- כל הסיכונים העיקריים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הקבוצה מוכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים שנקבעו, תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ג. ניהול הסיכונים מתבצע ברמת הקבוצה, כאשר תפיסת הסיכון הכוללת של הקבוצה עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית, שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל פי העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון, כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחומים והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו, על פי אמות מידה מקובלות.
- ד. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בקבוצה באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות הבקרה הבלתי תלויות בחטיבות לניהול סיכונים והחשבונאי הראשי והמערך המשפטי, וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערכי הביקורת הפנימית והחיצונית.
- ה. מנהל הסיכונים הראשי הינו חבר הנהלה ונושא באחריות לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרוחב הארגון כולו.
- ו. האחראים על ניהול הסיכונים הינם:
 - רו"ח אלי כהן, מכהן כראש החטיבה לניהול סיכונים ומנהל הסיכונים הראשי (CRO), כמנהל הסיכונים התפעוליים, כממונה על האכיפה הפנימית בניירות ערך וכמנהל ההמשכיות העסקית.
 - סיכונים האשראי מנוהלים על ידי רו"ח בנצי אדירי, ראש החטיבה העסקית.
 - הסיכונים הפיננסיים מנוהלים על ידי גב' אלה גולן, ראש חטיבת משאבים וניהול פיננסי. כמו כן, תחת אחריותה מרוכזים גם סיכונים הרגולציה והחקיקה.
 - סיכון האסטרטגיה מנוהל, החל מיום 10 במאי 2022, על ידי גב' שירלי שהם קליין, שמונתה לראש מערך דיגיטל, חדשנות, אסטרטגיה ופיתוח עסקי. עד ליום זה, נוהל הסיכון על ידי גב' אלה גולן, ראש חטיבת משאבים וניהול פיננסי.
 - סיכונים הציות מנוהלים, החל מיום 24 באפריל 2022, על ידי גב' זיוה ברק (גב' ברק החליפה את מר אמיר בירנבוים שנשא בתפקידים אלו עד לתאריך האמור), אשר במסגרת תפקידה כקצינת הציות הראשית, מנהלת את סיכונים איסור הלבנת הון ומימון טרור וסיכונים חוצי גבולות, מנהלת את יחידת האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך וממונה על האכיפה הפנימית בדיני התחרות הכלכלית. כמו כן, היא מכהנת כ-Responsible officer הממונה על יישום הוראות ה-FATCA, ה-CRS והסכם ה-QI ותחת אחריותה נמצא גם תחום ההגנה על הפרטיות.
 - סיכונים ה-IT מנוהלים על ידי מר אופיר קדוש, מנכ"ל מתף - מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ.
 - סיכונים הסייבר מנוהלים, החל מיום 31 במאי 2022, על ידי גב' איריס חן, מנהלת הגנת הסייבר ואבטחת מידע. עד ליום זה, נוהלו על ידי מר יהושע פלג, שכהן כמנהל הגנת הסייבר ואבטחת מידע.
 - הסיכונים המשפטיים מנוהלים על ידי עו"ד חביבה דהן, מנהלת מערך הייעוץ המשפטי.
 - סיכון המוניטין מנוהל על ידי רו"ח נחמן ניצן, ראש חטיבת החשבונאי הראשי.
- ז. סיכונים נוספים, כמו גם סיכונים רגולציה וחקיקה, מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל, על ידי חברי הנהלה וראשי המערכים בתחומים הנתונים לאחריותם.
- ח. ניהול הסיכונים בקבוצת הבנק, מתבצע בכל חברה בת שלה פעילות עסקית, בנפרד, על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון החברה הבת, המתבססת על מדיניות הקבוצה ועל בסיס מתודולוגיית ניהול סיכון קבוצתית, תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בחברה הבת.
- בחברה הבת הבנקאית מכהן מנהל סיכונים ראשי, שכפוף למנכ"ל החברה הבת וממונה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של הבנק.
- ט. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי החטיבה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

י. במסגרת מסמך הסיכונים מוצגים כלל הסיכונים, שאליהם חשופה קבוצת הבנק במסגרת פעולותיה, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי, עמידה ביעדי העל, מפת הסיכונים וכן תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.

במסמך הסיכונים מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בקבוצה ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות הסיכון וכן טיפול החטיבה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שננקטו על ידי הבנק ברבעון הרלוונטי.

יא. לבנק ולקבוצה מגוון תרחישי קיצון לסיכונים הייחודיים, כפי שמוטמעים במסמכי המדיניות השונים.

הבנק מיישם מתווה תרחישי קיצון, לבחינת הנאותות ההונית ובוחן את יחסי ההון לפי תכנון ההון התלת שנתי. התרחישים משלבים התממשות של מספר מוקדי סיכון בו זמנית. התרחישים שמפעיל הבנק, מתבססים על ניתוחי רגישות, תרחישים היסטוריים, תרחישים היפותטיים ותרחישים מאקרו כלכליים. תרחישי הקיצון עודכנו במהלך שנת 2021 ובמסגרת זו הובאו לידי ביטוי השפעות אפשריות של משבר הקורונה, תוך זיהוי ומיפוי מוקדי הסיכון הרלוונטיים, בהתאם לאופי ולהתפתחות המשבר.

תרחישי הקיצון, מהווים כלי משלים למיפוי ולניהול הסיכונים הגלומים בכלל הפעילויות של הבנק ובמוקדי הסיכון הנגזרים מהם. התרחישים ותוצאותיהם מהווים כלי לאיתור נקודות החולשה וקבלת החלטות. לבנק תכניות הנהלה להתמודדות עם תרחישי הקיצון, באמצעות נקיטת אמצעים שונים. בנוסף, בהתאם לדרישת בנק ישראל, הבנק מחשב מבחן קיצון על בסיס פרמטרים אחידים למערכת הבנקאית. תרחישי הקיצון האחידים, מהווים עבור בנק ישראל, כלי לקבלת תמונה הוליסטית ועדכנית על המשק הישראלי ועל יכולת המערכת הבנקאית להוסיף ולהעמיד אשראי לציבור תוך שמירה על יציבותה. בתחילת שנת 2022, נשלח לבקשת בנק ישראל תרחיש אחיד לנתוני יוני 2021. התרחיש נבנה בהתאם לשתי דרגות חומרה - בסיסית (המייצגת את הנתיב הצפוי של הכלכלה) וקיצון. יחסי ההון של הבנק שהתקבלו בכל התרחישים הינם מעל המגבלות הרלוונטיות.

לתיאור תיאבון הסיכון והעקרונות לניהול הסיכונים ראה התייחסות במסגרת תיאור הסיכונים העיקריים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2021.

סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו הסיכון שלווה או צד נגדי, של הבנק, לא יעמוד בהתחייבותיו כלפי הבנק על פי הסכם האשראי. במסגרת יישום הוראות באזל מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים אשראי. במסגרת נדבך 2 מאותגרת הקצאת ההון של הנדבך הראשון ובמידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים האשראי. בחודש אוקטובר 2022, המשיך בנק ישראל בהעלאת הרבית במשק והיא עומדת על 2.75%. על פי התחזית המאקרו כלכלית של חטיבת המחקר של בנק ישראל, הרבית צפויה לעמוד על 3.5% בממוצע ברבעון השלישי של שנת 2023. עליית הרבית מגדילה את הוצאות המימון של משקי הבית והחברות העסקיות, אשר לצד העלייה באינפלציה, המייקרת את ההוצאות השוטפות, עלולה להכביד על מצבם הפיננסי של לווים, בהם לקוחות הבנק. הבנק בוחן את השפעת עליית הרבית והמדד על מגזרי הפעילות השונים ובפרט ההשפעה על כושר החזר של לקוחות הבנק. בשלב זה, לא נרשמה הרעה מהותית על הבנק. הבנק ממשיך לעקוב אחר ההשפעות כאמור.

איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

סך סיכון האשראי הבעייתי למרכיבי השונים, הכולל רכיבים חוץ מאזניים ליום 30 בספטמבר 2022, הסתכם ב-1,578 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,936 מיליון ש"ח בסוף שנת 2021, קיטון בשיעור של 18.5%.

יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל בגין הציבור בקבוצה ליום 30 בספטמבר 2022, עמד על 1.0%, בהשוואה ל-1.4% בסוף שנת 2021. 19.3% מסיכון האשראי הבעייתי בקבוצה משוייכים לענף התעשייה, 14.5% לענף הנדל"ן, 14.2% לענף המסחר ו-28.1% לענף הלקוחות הפרטיים, לרבות הלוואות לדיוור.

יחס סיכון האשראי הבעייתי המאזני לסך האשראי לציבור עומד על 1.2%, בהשוואה ל-1.7% בסוף שנת 2021.

באשר ליישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא הפסדי אשראי הנובעים ממכשירים פיננסיים כמפורט בנושא 326 בקודיפיקציה (ASC-326), ראה באור 1.1 לתמצית הדוחות הכספיים.

למידע נוסף בדבר איכות האשראי ראה באור 12.1 (1) לדוחות הכספיים.

ניתוח איכות אשראי, סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור

30 בספטמבר 2021				30 בספטמבר 2022				
פרטי	דיוור	מסחרי	סך הכל	פרטי	דיוור	מסחרי	סך הכל	
								במיליוני ש"ח
94,536	21,300	30,514	42,722	113,674	22,919	34,848	55,907	סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי: (1)
37,911	12,864	2,521	22,526	40,615	13,090	2,444	25,081	סיכון אשראי מאזני
132,447	34,164	33,035	65,248	154,289	36,009	37,292	80,988	סיכון אשראי חוץ מאזני
								סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי
								סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי:
2,395	643	335	1,417	2,137	645	300	1,192	לא בעייתי
1,856	259	307	1,290	1,411	239	193	979	סך הכל בעייתי: (2)
								מזה:
1,366	160	307	899	889	139	54	696	- בעייתי צובר רבית
490	99	-	391	522	100	139	283	- בעייתי לא צובר רבית
4,251	902	642	2,707	3,548	884	493	2,171	סך הכל סיכון אשראי מאזני
632	114	5	513	600	98	-	502	סיכון אשראי חוץ מאזני
4,883	1,016	647	3,220	4,148	982	493	2,673	סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
53	-	39	14	18	12	-	6	מזה: חובות צוברים, בפיגור של 90 ימים או יותר
137,330	35,180	33,682	68,468	158,437	36,991	37,785	83,661	סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור
								נכסים שאינם מבצעים
490	99	-	391	522	100	139	283	חובות שאינם צוברים הכנסות רבית

31 בדצמבר 2021				
מסחרי	דיור	פרטי	סך הכל	
במיליוני ש"ח				
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי: ⁽¹⁾				
46,468	31,647	21,607	99,722	סיכון אשראי מאדני
22,813	3,575	12,778	39,166	סיכון אשראי חוץ מאדני
69,281	35,222	34,385	138,888	סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי:				
1,444	338	759	2,541	לא בעייתי
1,174	275	269	1,718	סך הכל בעייתי: ⁽²⁾
מזה:				
836	275	166	1,277	- בעייתי צובר רבית
338	-	103	441	- בעייתי לא צובר רבית
2,618	613	1,028	4,259	סך הכל סיכון אשראי מאדני
540	3	182	725	סיכון אשראי חוץ מאדני
3,158	616	1,210	4,984	סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
10	167	22	199	מזה: חובות צוברים, בפיגור של 90 ימים או יותר
72,439	35,838	35,595	143,872	סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור
נכסים שאינם מבצעים				
338	-	103	441	חובות שאינם צוברים הכנסות רבית

- (1) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
(2) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

תנועה בחובות שאינם צוברים הכנסות רבית

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2022			
מסחרי	פרטי	סך הכל	מסחרי	פרטי	סך הכל	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
376	104	480	353	254	607	יתרת חובות שאינם צוברים הכנסות רבית לתחילת התקופה
52	11	63	33	62	95	חובות ששוויו כחובות שאינם צוברים הכנסות רבית במהלך התקופה
(9)	(4)	(13)	(1)	(42)	(43)	חובות שחזרו לסיווג צובר רבית
(9)	(3)	(12)	(22)	(8)	(30)	חובות שאינם צוברים הכנסות רבית שנמחקו
(19)	(9)	(28)	(80)	(27)	(107)	חובות שאינם צוברים הכנסות רבית שנפרעו
391	99	490	283	239	522	יתרת חובות שאינם צוברים הכנסות רבית לסוף התקופה
מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש						
83	69	152	61	79	140	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת התקופה
11	11	22	21	14	35	ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה
-	(1)	(1)	-	(6)	(6)	חובות שחזרו לסיווג שצובר רבית בשל ארגון מחדש עוקב
(2)	(4)	(6)	(2)	(3)	(5)	חובות בארגון מחדש שנמחקו
(14)	(10)	(24)	(14)	(6)	(20)	חובות בארגון מחדש שנפרעו
78	65	143	66	78	144	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה
שינויים בהפרשות להפסדי אשראי בגין חובות שאינם צוברים הכנסות רבית						
146	33	179	101	34	135	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
13	5	18	12	8	20	גידול בהפרשות
(12)	(5)	(17)	(38)	(6)	(44)	גביות ומחיקות
147	33	180	75	36	111	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה

לשנת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022			לשנת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021			לשנת החודשים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 2021		
מסחרי	פרטי	סך הכל	מסחרי	פרטי	סך הכל	מסחרי	פרטי	סך הכל
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
338	103	441	376	107	483	376	107	483
6	146	152						
344	249	593						
130	100	230	131	42	173	166	203	369
(8)	(50)	(58)	(14)	(17)	(31)	-	(138)	(138)
(70)	(17)	(87)	(38)	(14)	(52)	(62)	(19)	(81)
(113)	(43)	(156)	(64)	(19)	(83)	(142)	(50)	(192)
283	239	522	391	99	490	338	103	441
מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש								
67	69	136	95	80	175	95	80	175
-	19	19						
67	88	155						
38	37	75	30	34	64	43	52	95
(7)	(13)	(20)	-	(6)	(6)	-	(7)	(7)
(7)	(12)	(19)	(9)	(12)	(21)	(13)	(16)	(29)
(25)	(22)	(47)	(38)	(31)	(69)	(58)	(40)	(98)
66	78	144	78	65	143	67	69	136
שינויים בהפרשות להפסדי אשראי בגין חובות שאינם צוברים הכנסות רבית								
129	33	162	144	37	181	144	37	181
(8)	-	(8)						
121	33	154						
42	17	59	50	15	65	62	20	82
(88)	(14)	(102)	(47)	(19)	(66)	(77)	(24)	(101)
75	36	111	147	33	180	129	33	162

(1) השפעת היישום לראשונה של הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים. לפירוט ראה באור ג.1. לתמצית הדוחות הכספיים.

מדדי ניתוח איכות האשראי לציבור, ההוצאות וההפרשה להפסדי אשראי

לשנת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנת החודשים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר		לשנת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנת החודשים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר	
2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
מסחרי	דיוור	פרטי	סך הכל	מסחרי	דיוור	פרטי	סך הכל
0.50%	0.39%	0.42%	0.45%	0.51%	0.43%		
0.51%	0.39%	0.47%	0.47%	0.71%	0.63%		
1.73%	0.55%	1.01%	1.22%	1.91%	1.68%		
3.84%	1.39%	3.71%	3.07%	4.54%	4.17%		
0.17%	0.06%	(0.06%)	0.09%	(0.30%)	(0.23%)		
0.06%	(0.01%)	-	0.03%	(0.02%)	(0.01%)		
1.27%	0.39%	1.30%	1.01%	1.16%	1.05%		
254.4%	100.0%	310.0%	223.9%	222.0%	244.0%		
249.1%	100.0%	276.8%	216.5%	157.0%	168.1%		
40.0	(92.7)	-	70.8	(85.3)	(134.5)		

ניתוח איכות האשראי לציבור

שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת האשראי לציבור
שיעור אשראי שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור
שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור

ניתוח ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי לתקופת הדיווח

שיעור הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור*
שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור*

ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי בגין האשראי לציבור

שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר
שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר
יחס ההפרשה להפסדי אשראי למחיקות החשבונאיות נטו*

* מחושב על בסיס שנתי.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2022						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: סיכון אשראי לא צובר	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
תעשייה	11,542	301	76	23	31	168
בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁵⁾	15,864	159	91	53	-	176
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	7,687	70	43	27	-	84
מסחר	8,424	224	61	4	(4)	160
שירותים פיננסיים	21,937	9	4	10	(8)	31
ענפים אחרים	14,631	368	72	(46)	5	181
סך הכל מסחרי	80,085	1,131	347	71	24	800
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור	37,292	193	139	16	(2)	143
אנשים פרטיים - אחר	36,009	250	103	(10)	-	320
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	153,386	1,574	589	77	22	1,263
בנקים בישראל וממשלת ישראל	13,785	-	-	-	-	2
סך הכל פעילות בישראל	167,171	1,574	589	77	22	1,265
פעילות לווים בחו"ל						
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	903	4	4	(3)	-	7
בנקים וממשלות בחו"ל	6,723	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחו"ל	7,626	4	4	(3)	-	7
סך הכל	174,797	1,578	593	74	22	1,272

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, נירות ערך שנשאלו, סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך של 120,644 מיליון ש"ח, 14,856 מיליון ש"ח, 630 מיליון ש"ח, 1,305 מיליון ש"ח ו-41,510 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (5) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 127 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 18 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2021*						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: סיכון אשראי לא צובר*	הכנסות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
10,159	9,685	376	143	(25)	5	203
13,050	12,634	150	62	(1)	(3)	92
6,067	5,558	124	104	(9)	1	32
7,182	6,629	268	51	(50)	(5)	170
16,842	16,731	25	7	(12)	(8)	25
14,148	13,101	540	123	(81)	2	181
67,448	64,338	1,483	490	(178)	(8)	703
33,682	33,035	307	-	(1)	-	163
35,180	34,164	269	101	(23)	(8)	303
136,310	131,537	2,059	591	(202)	(16)	1,169
14,792	14,792	-	-	-	-	-
151,102	146,329	2,059	591	(202)	(16)	1,169
פעילות לווים בחו"ל						
1,020	910	6	-	(4)	(1)	5
4,001	4,001	-	-	-	-	-
5,021	4,911	6	-	(4)	(1)	5
156,123	151,240	2,065	591	(206)	(17)	1,174

* הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלק הגילוי על חובות פגומים.

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך של 101,278 מיליון ש"ח, 14,122 מיליון ש"ח, 232 מיליון ש"ח, 1,565 מיליון ש"ח ו-38,926 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (5) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 66 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 92 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיר שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2021*						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: סיכון אשראי לא צובר*	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
10,585	10,031	366	125	(28)	14	191
13,840	13,381	143	55	(1)	(2)	92
6,549	6,144	113	100	(16)	1	25
7,520	6,933	252	49	(58)	(8)	166
18,602	18,486	10	5	(15)	(8)	22
14,233	13,215	495	114	(88)	3	171
71,329	68,190	1,379	448	(206)	-	667
35,838	35,222	275	-	(6)	(1)	159
35,595	34,385	280	105	2	(6)	326
142,762	137,797	1,934	553	(210)	(7)	1,152
14,875	14,875	-	-	-	-	-
157,637	152,672	1,934	553	(210)	(7)	1,152
פעילות לווים בחו"ל						
1,110	1,091	2	-	(6)	(1)	3
4,070	4,070	-	-	-	-	-
5,180	5,161	2	-	(6)	(1)	3
162,817	157,833	1,936	553	(216)	(8)	1,155

* הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלק הגילוי על חובות פגומים.

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך של 105,661 מיליון ש"ח, 14,359 מיליון ש"ח, 845 מיליון ש"ח, 1,709 מיליון ש"ח ו-40,243 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (5) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 84 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 80 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדירור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

ניהול סיכוני אשראי צד נגדי

חשיפת האשראי הנוכחית לצדדים נגדיים שהינם מוסדות פיננסיים זרים

רוב חשיפת האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינה כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפה הינה כלפי המערכת הבנקאית במערב אירופה ובצפון אמריקה.

חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾

31 בדצמבר 2021*			30 בספטמבר 2022			דירוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	
		במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	
87	2	85	84	2	82	AAA עד AA-
2,750	33	2,717	3,867	36	3,831	A+ עד A-
121	2	119	146	2	144	BBB+ עד BBB-
194	-	194	14	-	14	ללא דירוג
3,152	37	3,115	4,111	40	4,071	סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	-	-	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾

* סווג מחדש.

הערות:

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו.
- (2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
- (4) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (5) לצורך דירוג המוסדות הפיננסיים, הבנק עשה שימוש בדירוגים שנקבעו לצורך יישום הגישה הסטנדרטית של באזל. הבנק משתמש בדירוג של סוכנות S&P לדירוג המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם קיימת חשיפת אשראי. אולם כאשר אין דירוג מסוכנות S&P משתמש הבנק בדירוג מסוכנויות אחרות.

הערות כלליות:

- א. חשיפות האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשה בגין הפסדי אשראי.
- ב. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים וברוקרים/דילרים (מקומיים וזרים) ראה באור 10 לתמצית הדוחות הכספיים. סיכון האשראי החוץ מאזני בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים שבוצעו עם מוסדות פיננסיים זרים, כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, הסתכם ליום 30 בספטמבר 2022 ב-374 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2021 - 299 מיליון ש"ח).

מרבית החשיפה של הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים בעלי איתנות פיננסית גבוהה, אשר מרביתם בקבוצת דירוג השקעה A- ומעלה. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2022, לא חל שינוי מהותי בחשיפות האשראי של הבנק למוסדות פיננסיים זרים ולא בוצעה הורדת דירוג האשראי של מוסדות פיננסיים אלו.

התיאבון לסיכון המידתי שהוגדר על ידי דירקטוריון הבנק מקבל ביטוי בהתפלגות חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים אשר מרביתה הינה מול מוסדות המדורגים בדירוגים גבוהים.

עיקר חשיפת האשראי הנוכחית של הקבוצה (96%) מיוחסת למוסדות פיננסיים זרים מובילים במדינות OECD, המדורגים בקבוצות הדירוג AAA עד A- כאשר 2% מסך החשיפה מדורג בטווח שבין AAA עד AA-.

סיכון האשראי המאזני של הקבוצה למוסדות פיננסיים זרים כולל השקעה של כ-326 מיליון ש"ח באגרות חוב במט"ח. תיק אגרות החוב, הכלול בחשיפה למוסדות פיננסיים זרים, מפוזר וכולל בדירוג השקעה (Investment Grade) מזה כ-64% מדורגות בדירוג A- ומעלה. משך החיים הממוצע של התיק עומד על כ-2.2 שנים.

בנוסף, כולל סיכון האשראי המאזני פקדונות שהופקדו בבנקים זרים בהיקף של כ-3.4 מיליארד ש"ח, בעיקר לתקופה קצרה של יום עד שבוע.

להלן חשיפת האשראי למדינות בהן קיימת לקבוצת הבנק חשיפה העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק, שהסתכם ב-2,080 מיליון ש"ח (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 בדבר רכיבי ההון):

שם המדינה	סיכון אשראי כולל
	במיליוני ש"ח
ארצות הברית	2,476

חשיפה למדינות זרות

החשיפה המאזנית למדינות זרות כוללת פקדונות, אגרות חוב, אשראי לציבור ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים. החשיפה החוץ מאזנית כוללת ערבויות, סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ומסגרות לא מנוצלות.

חשיפות עיקריות למדינות זרות* (1) (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2021			30 בספטמבר 2022			
חשיפה			חשיפה			
סך הכל	מאזנית ⁽²⁾	חוץ מאזנית ⁽³⁾	סך הכל	מאזנית ⁽²⁾	חוץ מאזנית ⁽³⁾	
3,187	65	3,122	5,499	52	5,447	ארצות הברית
3,124	386	2,738	3,965	527	3,438	מדינות אחרות
6,311	451	5,860	9,464	579	8,885	סך כל החשיפות למדינות זרות
22	1	21	23	1	22	מזה: סך החשיפות למדינות ה-PiGS (פורטוגל, איטליה, יוון וספרד)
258	39	219	191	43	148	מזה: סך החשיפות למדינות LDC
19	2	17 ⁽⁴⁾	8	1	7 ⁽⁴⁾	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נדילות

* כולל מדינות שהחשיפה אליהן עולה על 1% מסך הנכסים של הבנק על בסיס מאוחד או על 20% מההון לפי הנמוך.

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגדרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) מרבית החשיפה מבטוחת באופן מלא.

סיכונים בתיק הלוואות לדיור

מדיניות האשראי של הקבוצה בתחום המשכנתאות

הבנק נוקט במדיניות אשראי מידתית המאושרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, שינויים ברגולציה וכיו"ב. כחלק ממדיניות זו, הבנק עוקב באופן שוטף אחר התפתחויות בתיק המשכנתאות ונוקט במגוון אמצעים לשם ניהול הסיכונים בו. הסיכונים נבחנים בהתאם למדיניות שנקבעה לגבי תיאבון הסיכון בתחום המשכנתאות, הן ברמת העסקה הבודדת והן ברמה של כלל תיק המשכנתאות של הקבוצה. הבנק מנהל את הסיכונים, בין השאר, על-ידי השתת מגבלות בפרמטרים שונים, כגון שיעור המימון (LTV), שיעור ההחזר מההכנסה, שיעור הלוואות ברבית משתנה, שיעור הלוואות הניתנות לתקופות ארוכות (מעל 25 שנה) ועוד. בעת מתן משכנתא, הבנק בוחן את ההסתברות לכשל על-ידי שימוש במודל סטטיסטי וגם בוחן את יכולת ההחזר של הלקוח בתרחישים אפשריים של שינוי רבית. הבנק נוקט משנה זהירות בנכסים בהם המצב הרישומי מורכב, תוך מתן משקל יתר לטיב הלקוח ולשיעור המימון. הבנק מבצע בקרה חודשית אחר התפתחות מאפייני הסיכון בתיק המשכנתאות, בהתאם למגבלות על פי פרמטרים במדיניות האשראי. בנוסף נעשה מעקב אחר השתנות היקף החוב הבעייתי בתיק המשכנתאות ואחר שיעור הפיגורים בו והשוואת הנתונים לאלו של כלל המערכת הבנקאית.

היקף הלוואות לדיור

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר			
שינוי	2021	2022	
ב-%	במיליוני ש"ח		
6.0	5,745	6,092	ביצועי אשראי לדיור
(31.6)	19	13	הלוואות מכספי הבנק
10.0	10	11	הלוואות מכספי האוצר
5.9	5,774	6,116	מענקים מכספי האוצר
(32.5)	653	441	סך הכל הלוואות חדשות
2.0	6,427	6,557	הלוואות שמוחזרו מכספי הבנק
			סך כל הביצועים

ליום 30 בספטמבר			
שינוי	2021	2022	
ב-%	במיליוני ש"ח		
13.8	31,058	35,329	יתרת האשראי לדיור, נטו
(7.9)	266	245	הלוואות מכספי הבנק
26.3	57	72	הלוואות מכספי האוצר*
13.6	31,381	35,646	מענקים מכספי האוצר*
			סך הכל יתרה

* סכום זה אינו נכלל ביתרות המאזניות.

שיעור המימון

אחד הפרמטרים המרכזיים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור המימון (Loan To Value), המחושב על פי הוראת הפיקוח על הבנקים מספר 876 - דוח על הלוואות לדיור והינו היחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור הלוואה. יצוין כי עליית שווי נכס כשלעצמה אינה מהווה אירוע לחישוב מחדש של LTV ואילו בעת מתן אשראי נוסף בביטחון אותו נכס ניתן לחשב LTV, בהתייחס לשמאות עדכנית.

תיק הלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2022 כולל כ-68% אשראי שניתן עם שיעור מימון עד 60%, בהשוואה לכ-70% ביום 30 בספטמבר 2021.

כ-98% מסך האשראי ניתן בשיעור מימון של עד 75%, בהשוואה לכ-97% ביום 30 בספטמבר 2021.

ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 כוללים כ-62% אשראי שניתן עם שיעור מימון של עד 60%, בהשוואה לכ-65% בתקופה המקבילה אשתקד. כל הביצועים ניתנו בשיעור מימון של עד 75%, בדומה לנתון בתקופה המקבילה אשתקד. בחישוב היחס לא נכללו הלוואות ללא ביטחון נכס.

שיעור ההחזר מהכנסה

פרמטר מרכזי נוסף המשמש את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדירור הינו שיעור ההחזר מהכנסת הלווה. יחס זה מאפשר לבנק להעריך את יכולתו של לווה לעמוד בהחזרי הלוואה השוטפים כסדרם מתוך הכנסתו הקבועה כפי שהיתה במועד מתן הלוואה. תיק הלוואות לדירור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2022 כולל כ-90% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בדומה לנתון ביום 30 בספטמבר 2021. כ-99% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בדומה לנתון ליום 30 בספטמבר 2021. ביצועי הלוואות לדירור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 כוללים כ-89% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה לכ-92% בתקופה המקבילה אשתקד. כל האשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בדומה לנתון בתקופה המקבילה אשתקד. בחישוב היחס לא נכללו הלוואות בולט ובלון.

הלוואות ברבית משתנה

תיק הלוואות לדירור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2022 כולל שיעור של 60% אשראי שניתן ברבית משתנה ומסתכם לסך של 21,307 מיליון ש"ח. ביצועי הלוואות לדירור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 כוללים סך של 3,279 מיליון ש"ח ברבית משתנה עד חמש שנים, המהווים 54% מסך הביצועים וסך של 438 מיליון ש"ח ברבית משתנה כל חמש שנים ומעלה, המהווים 7% מסך הביצועים.

הלוואות ארוכות טווח

תיק הלוואות לדירור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2022 כולל כ-75% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 25 שנה ומסתכם לסך של 26,695 מיליון ש"ח. ביצועי הלוואות לדירור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 כוללים כ-56% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 25 שנה ומסתכמים לסך של 3,383 מיליון ש"ח.

להלן נתונים על התפתחות תיק הלוואות לדירור לפי מגזרי הצמדה (ללא אשראי מכספי אוצר ולאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי):

למטרת מגורים											
מגזר לא צמוד			מגזר צמוד מדד			מגזר צמוד			בביטחון דירת מגורים		
רבית קבועה			רבית משתנה			רבית משתנה			רבית משתנה		
יתרה	שיעור	ב- %	יתרה	שיעור	ב- %	יתרה	שיעור	ב- %	יתרה	שיעור	ב- %
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
10,092	29.3	13,686	15,224	44.2	3,742	10.8	5,394	15.7	34,429	900	35,329
9,100	29.1	13,686	13,686	43.7	3,568	11.4	4,951	15.8	31,313	872	32,185

להלן נתונים על התפתחות המשכנתאות (ללא אשראי מכספי אוצר):

שנת 2018	שנת 2019	שנת 2020	שנת 2021	תשעה חודשים 2021	תשעה חודשים 2022
4,149	4,374	5,915	8,005	5,745	6,092
10.5%	5.4%	35.2%	35.3%	37.3%	6.0%
-	0.01%	0.14%	(0.02%)	(0.01%)	0.07%
0.50%	0.49%	0.59%	0.50%	0.53%	0.41%

ביצועי הלוואות לדירור (במיליוני ש"ח)

שיעור השינוי בביצועי הלוואות לדירור ביחס לתקופה מקבילה

שיעור ההוצאה (ההכנסה) להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק

שיעור ההפרשה המצטברת להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק

עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 451 "נהלים למתן הלוואות לדירור"

ביום 31 בינואר 2022, פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 451 "נהלים למתן הלוואות לדירור". העדכון נועד להקל על הלווים בתהליך נטילת המשכנתא, בשלושה היבטים: שקיפות ויכולת השוואה, פשטות ויכולת הבנה ויעילות בביצוע התהליך.

התיקון להוראה כולל, בין היתר, עדכון בתהליך מתן אישור עקרוני, לרבות קביעת מבנה אחיד של האישור העקרוני, קביעת שלושה סלי משכנתא אחידים עם אפשרות למתן סל מותאם בהתאם לצרכי המבקש, הצגת הרבית הכוללת החזויה וסך התשלומים החזוי, קביעת לוח זמנים מוגדר למתן מענה לבקשת האישור העקרוני, אפשרות הגשת בקשה וקבלת אישור גם באופן מקוון ובטלפון (התיקון חל ביום 31 באוגוסט 2022). בנוסף, נדרש להעמיד לרשות הציבור מחשבון מקוון המאפשר ביצוע סימולציות של תמהילים שונים של הלוואות בטווחי זמן שונים, לרבות של המסלולים האחידים (התיקון חל ביום 30 בספטמבר 2022) וכן מידע שעל הבנק להציג ביישום האינטרנטי שהוא מציע ללקוחותיו, לצורך בחינת כדאיות פירעון מוקדם (התיקון יחול ביום 30 בנובמבר 2022). הבנק נערך במועד ליישום ההוראה.

הגבלת עמלת טיפול בבקשת הלוואה לדיור

ביום 22 ביוני 2022, פורסם חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 34), התשפ"ב-2022, במסגרתו נקבע כי בעד טיפול בבקשה להלוואה לדיור, רשאי התאגיד הבנקאי לגבות עמלה שסכומה לא יעלה על 360 ש"ח. תחילת התיקון ביום 22 באוגוסט 2022, והוא חל על בקשות להלוואה לדיור שהוגשו מיום התחילה או לאחריו.

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור וללא נגזרים)

כללי

הבנקים בקבוצה מעמידים אשראי צרכני למגוון משקי הבית המורכב בעיקר מלקוחות שכירים, חלקם במערכת החינוך ובמערכת הביטחון. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים משקפת את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונותיו לגבי רמות הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל. המדיניות מתבססת על מערכת פנימית לדיורג סיכון האשראי לאנשים פרטיים על פי מודלים סטטיסטיים המתעדכנים באופן שוטף וכן על ידי כללים עסקיים ועקרונות למתן אשראי, בהתאם לבחינת כושר החזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה. תפיסה זו משתקפת היטב במדיניות האשראי של הבנק באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות למתן אשראי ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, וכן בתהליכי בקרה ובתהליכי עבודה מובנים, בקווי הבקרה השונים. מודלים של דירוג סיכונים אשראי משמשים את הבנקים בקבוצה הן בתהליך החיתום של האשראי בסניפים והן להעמדת אשראי ישיר באמצעות האינטרנט, האפליקציה והבינלאומי קול. המלצות האשראי הנגזרות מהמודלים הסטטיסטיים, יחד עם נהלי הבנק הנסמכים על מדיניות האשראי של הבנק והמגבלות האיכותיות והכמותיות הכלולות בה, מגלמים את תיאבון הסיכון המידתי של הקבוצה בתחום האשראי הצרכני. באשראי קמעונאי, מתמקד הבנק באשראי המאופיין ברמת פיזור גבוהה וברמת סיכון נמוכה. בהתייחס לעובדה שחברת הבת מסד עוסקת אף היא בתחום האשראי, הבנק פועל בראיה קבוצתית ליישם מתכונת עבודה סדורה וקבוצתית המגדירה, בין היתר, מתכונת מיקוד עסקי לכל סוג אוכלוסיה בקבוצה. אוכלוסיית היעד הינה בעיקר אוכלוסייה בעלת מקורות הכנסה יציבים, הזקוקה למימון בתחום הצרכני, והינה בעלת כושר החזר של האשראי, בין היתר, אוכלוסיות ייעודיות בעלות קשר משותף בחתך ארצי (כגון מורים, עובדי משרד הביטחון וכו') בעלי יכולת החזר או כנגד ביטחונות הניתנים למימוש.

הלוואות לאוכלוסיית המורים הינן הלוואות המשולמות בעיקר באמצעות ניכוי ישיר מהשכר. מרבית הלקוחות במגזר משקי הבית במוטג אוצר החייל הינם שכירים וחלק ניכר מהם עובדים (או עובדים לשעבר) במערכת הביטחון. חלק מההלוואות לעובדי מערכת הביטחון הניתנות במסגרת מכרזים שונים, משקפות היוון זכויות לתקופות ביניים ומאופיינות בסכומים גדולים יחסית ולתקופות ארוכות. בנוסף, במסגרת תנאי המכרז נקבעה אחריותו של משרד הביטחון לתשלום במצב כשלי אשראי ובכך פוחת סיכון האשראי הניתן לעובדי מערכת הביטחון במסגרת זו, למינימום. החזרי הלוואות אלה והלוואות נוספות לאוכלוסיית מערכת הביטחון וכן הלוואות הניתנות במסגרת הסכמים מפעליים מנוכים מן השכר ישירות. כ-83% מיתרת סיכון האשראי לאנשים פרטיים הינם בגין לקוחות בעלי הכנסה חודשית קבועה בחשבון בסכום העולה על 10 אלפי ש"ח.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל:

יחסי ליום		שינוי לעומת			
30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר		
2021	2022	2021	2022		
במיליוני ש"ח		ב-%			
5,825	5,209	11.8	6.9	יתרות עו"ש ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי	
17,971	16,971	5.9	4.6	הלוואות אחרות	
23,796	22,180	7.3	5.1	סך כל סיכון האשראי המאזני	
4,811	4,612	4.3	2.7	מסגרות עו"ש לא מנוצלות	
7,679	7,422	3.5	4.5	מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות	
672	949	(29.2)	(26.2)	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר	
13,162	12,983	1.4	1.7	סך כל סיכון האשראי החוץ מאזני	
36,958	35,163	5.1	3.9	סך כל סיכון האשראי הכולל	
				ממוצע היקף האשראי המאזני, כולל משיכת יתר בעו"ש, יתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי והלוואות	
22,757	20,846	9.2	7.1		

להלן התפלגות סיכון האשראי הבעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים בישראל:

יתרה ליום		שינוי לעומת			
30 בספטמבר 2022	31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2021	31 בדצמבר 2021		
במיליוני ש"ח		ב- %			
103	101	2.0	(1.9)	סיכון אשראי בעייתי לא צובר הכנסות רבית	
147	168	(12.5)	(16.0)	סיכון אשראי בעייתי צובר הכנסות רבית	
36,708	34,894	5.2	4.0	סיכון אשראי לא בעייתי	
36,958	35,163	5.1	3.9	סך כל סיכון האשראי	
12	12	-	(45.5)	מזה: חובות צוברים בפיקוד של 90 ימים או יותר	
79	99	(20.2)	(22.5)	יתרת ארגוני החוב שבהסדר מתוך האשראי הבעייתי	
(0.06%)	(0.14%)		0.01%	שיעור ההוצאות (ההכנסות) בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור*	

* על בסיס שנתי.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל לפי התפלגות ההכנסה הקבועה בחשבון

30 בספטמבר 2022				הכנסה קבועה בחשבון*	
סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	באלפי ש"ח	ללא הכנסה קבועה
265	31	296	206	עד 10	
3,349	467	3,816	2,082	מ-10 עד 20	
4,930	1,489	6,419	3,437	מעל 20	
7,221	6,044	13,265	7,437	סך הכל	
15,765	8,031	23,796	13,162		

30 בספטמבר 2021				הכנסה קבועה בחשבון*	
סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	באלפי ש"ח	ללא הכנסה קבועה
334	27	361	211	עד 10	
3,498	487	3,985	2,237	מ-10 עד 20	
4,903	1,542	6,445	3,626	מעל 20	
6,055	5,334	11,389	6,909	סך הכל	
14,790	7,390	22,180	12,983		

31 בדצמבר 2021				הכנסה קבועה בחשבון*	
סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	באלפי ש"ח	ללא הכנסה קבועה
323	39	362	213	עד 10	
3,458	491	3,949	2,196	מ-10 עד 20	
4,897	1,505	6,402	3,508	מעל 20	
6,411	5,509	11,920	7,025	סך הכל	
15,089	7,544	22,633	12,942		

* הכנסה קבועה לחשבון, כהגדרתה בהוראת הדיווח לפיקוח 836 (הכוללת משכורת בפועל בחישוב ממוצע של 12 חודשים אחרונים, סך קצבאות, הפקדות מזומן והפקדות שיקים).

** תיק הנכסים הפיננסיים המקושר לחשבון, כגון: פקדונות כספיים (לרבות יתרות עו"ש), תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים.

התפלגות לפי התקופה הממוצעת שנותרה לפירעון (לפי המועד הסופי לפירעון ההלוואה)

סיכון אשראי מאזני			תקופה לפירעון
31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2021	30 בספטמבר 2022	
במיליוני ש"ח			עד שנה
5,953	5,712	6,310	משנה ועד שלוש שנים
3,203	3,201	3,245	משלוש שנים ועד חמש שנים
4,752	4,728	4,986	מחמש שנים ועד שבע שנים
2,925	2,890	2,954	מעל שבע שנים
5,800	5,649	6,301	סך הכל
22,633	22,180	23,796	

התפלגות לפי גודל האשראי של הלווה*

31 בדצמבר 2021			30 בספטמבר 2021			30 בספטמבר 2022			תחום אשראי ללווה
סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			באלפי ש"ח
669	456	213	670	471	199	658	446	212	עד 10
1,287	866	421	1,282	882	400	1,295	855	440	מ- 10 עד 20
3,195	2,015	1,180	3,185	2,042	1,143	3,204	2,011	1,193	מ- 20 עד 40
6,326	3,382	2,944	6,300	3,402	2,898	6,353	3,408	2,945	מ- 40 עד 80
9,039	3,267	5,772	9,004	3,284	5,720	9,181	3,338	5,843	מ- 80 עד 150
9,056	2,181	6,875	8,972	2,169	6,803	9,484	2,241	7,243	מ- 150 עד 300
6,003	775	5,228	5,750	733	5,017	6,783	863	5,920	מעל 300
35,575	12,942	22,633	35,163	12,983	22,180	36,958	13,162	23,796	סך הכל

* הגדרת לווה - בהתאם להגדרות הוראת ניהול בנקאי תקין 313.

** סיכון אשראי כולל - למעט חבות בגין נגזרים ולמעט הלוואות דיור.

התפלגות לפי סוג ומידת החשיפה לגידול משמעותי בתשלומים

31 בדצמבר 2021			30 בספטמבר 2021			30 בספטמבר 2022			סוג האשראי
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			עו"ש
1,538		1,567	1,567		1,548	1,567		1,548	כרטיסי אשראי
3,911		3,642	3,642		4,277	3,642		4,277	אשראי ברבית משתנה
16,559		16,379	16,379		17,293	16,379		17,293	אשראי ברבית קבועה
625		592	592		678	592		678	סך הכל
22,633		22,180	22,180		23,796	22,180		23,796	

בטחונות

31 בדצמבר 2021			30 בספטמבר 2021			30 בספטמבר 2022			סך אשראי המגובה בטחונות*
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
5,105	638	4,467	5,007	634	4,373	5,051	404	4,647	מזה:
4,660	612	4,048	4,563	608	3,955	4,599	375	4,224	בטחונות לא נזילים
445	26	419	444	26	418	452	29	423	בטחונות נזילים

תיאור הפעילות

א. חיתום האשראי ללקוחות פרטיים

חיתום האשראי הצרכני מבוצע בהתחשב בפרמטרים אישיים של הלקוח ומשקף נכונות מידתית לנטילת סיכוני אשראי. תפיסה זו משתקפת היטב במגבלות כמותיות ואיכותיות, וכן באמצעות מגוון רחב של תהליכי עבודה מובנים ותהליכי בקרה הדוקים בקווי הבקרה השונים. הבנקים בקבוצה מציעים אשראי ללקוחותיהם על בסיס הבנת צרכי הלקוח, זיהוי וניטור מאפייני הסיכון שלו. בתהליך החיתום נבחנים מספר קריטריונים אשר מהווים כלי תומך החלטה, בין היתר, אינפורמציה כללית על הלקוח (זהותו, חוסנו הפיננסי, התנהלותו בחשבון וכל מידע נוסף אשר בידו לסייע בתהליך החיתום), מטרת האשראי, פעילות הלקוח בבנק בהקשר לתמחור העסקה, כושר החזר, תמהיל האשראי הכולל בחשבון והתאמתו לצורכי הלקוח. תהליך זה מושגת על ערכי הוגנות ושקיפות כלפי הלקוח.

ב. אופן פיקוח ומעקב על מאפייני הסיכון

הבנקים בקבוצה בעלי התמחות ומיומנות גבוהה בתחום האשראי הקמעונאי מתוקף ניסיונם רב השנים באשראי למשקי הבית. הקבוצה מכשירה את עובדיה ברמת מיומנות מקצועית גבוהה בתחום האשראי ובעלת מערכות ממוחשבות תומכות החלטה, בקרה ומעקב לאיתור מוקדם של לווים בפיגור או בעלי מאפיינים של תסמינים שליליים. הקבוצה מגדרת את עצמה בנטילת סיכוני אשראי, בין היתר, באמצעות פיזור הסיכון בין הלקוחות. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת. הבקורות בנושא האשראי הצרכני מבוצעות באמצעות שלושת קווי ההגנה. במסגרת הבקורות המבוצעות על ידי הקו הראשון: מעקב אחר חריגה ממסגרת עו"ש וחח"ד, בדיקת אשראי בפיגור ובקרה אחר התפתחות האשראי הצרכני הבעייתי בסניפים. בקו השני קיים מגוון בקורות, כאשר עיקרן נועדו לבחון את ההתנהלות הפיננסית בחשבוניות ולאחר סימנים להתדרדרות במצב החוב. סימני התדרדרות יכולים להתבטא בירידה במחזורי פעילות, חריגות ממסגרות מאושרות וכדומה. בנוסף, הבנק משתמש במערכות ממוכנות תומכות כגון מערכת לאיתור וטיפול בחובות בעלי סממנים בעייתיים ומערכת סטטיסטית לניבוי כשל אשראי. הקו השלישי, מערך הביקורת הפנימית, אחראי לביצוע ביקורת בלתי תלויה על ניהול הסיכון, מסגרת העבודה והבקורות לניטור סיכוני אשראי צרכני, לרבות פעילות קווי ההגנה הראשון והשני, לניטור סיכון זה.

סיכונים בענף הבינוי והנדל"ן

הבנק נוקט במדיניות אשראי מידתית שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק, נבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ הן בתחום הנדל"ן בכלל והן בתחום האשראי בפרט, שינויים ברגולציה (כגון: הוראות המפקח על הבנקים ותקנות ממשלתיות) וכיו"ב. מדיניות זו באה לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, קביעת מגבלות שונות, ביצוע ניתוחי רגישות בליווי פרויקטים לבניה ובחינת שיעור ההון העצמי ודרישה למכירות מוקדמות וזאת על מנת לצמצם ככל הניתן את הסיכונים.

בנוסף, אימץ הבנק מדיניות פרטנית ביחס לתחומי הפעילות השונים בתחום הבינוי והנדל"ן, ובהם ליווי בניה למגורים, ליווי בניה לנכסים מניבים וכן אשראי למימון נדל"ן מניב ביעוד למשרדים, מסחר ותעשייה.

בחינת בקשות חדשות למימון נדל"ן בבנק מאופיינות בפרמטרים שונים, בין היתר, מיקום הנכס, פיזור גאוגרפי, ייעודו (מגורים/משרדים/מסחר/תעשייה), סוג העסקה (תמ"א/מחיר למשתכן/מחיר מטרות וכו'). כמו כן, נבחנת רמת הסיכון הנגזרת בכל מימון בהתייחס לשיעור המימון, תקופת המימון, איכות הלווה ואיתנותו. בהתייחס לכל האמור לעיל וכן פרמטרים נוספים, נקבעת רמת התמחור ורווחיות התיק.

מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, מקיים הבנק דיון תקופתי בכל תיקי האשראי בענף הבינוי והנדל"ן ובוחן את מצב הפרויקטים וכן את רמת הסיכון בכל פרויקט ומצמצם חשיפות בהתאם. ככלל, בחינת הפרויקטים מתבצעת על בסיס חודשי ועל פי דוחות ביצוע, המתקבלים מאת המפקח על הפרויקט, כאשר הסיכונים הנבחנים הם, הן ברמת סיכון השוק והן ברמת סיכון הביצוע. הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש.

ההפרשה להפסדי אשראי מחושבת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים ונקבעת גם עבור ענף הבינוי והנדל"ן, על פי מאפייניו. יציין, כי בנוסף למדידה כמותית זו, בוחן הבנק מדי רבעון, באופן סובייקטיבי, את הצורך בהגדלה נוספת של מקדמי ההפרשה לענף הבינוי והנדל"ן, בהתחשב בהתפתחויות בסביבה העסקית ואינדיקציות נוספות, הרלוונטיות לרמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי ובמידת הצורך, מגדיל את מקדמי ההפרשה הקבוצתית. בחינה נוספת מבוצעת גם עבור לווים ספציפיים ובמידת הצורך, נרשמת גם הפרשה פרטנית.

למועד הדיווח, שוק הנדל"ן בארץ מצוי בהמשך מגמת גידול והתפתחות מואצת, בדגש על תחום המגורים. מגמה זו עשויה להשתנות עקב השינויים הנצפים באינפלציה ובשוקי ההון בעולם, המביאים גם להעלאת הרבית. הבנק עוקב באופן שוטף אחר המגמות. מדיניות הבנק המידתית, הביאה לכך שלא נרשמה השפעה מהותית על איכות התיק.

להלן נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל:

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
	2021	2022	
		במיליוני ש"ח	
			סיכון אשראי כולל⁽¹⁾
			נדל"ן שבנייתו לא הושלמה
			מזה: קרקע גולמית
			נדל"ן בתהליכי בניה
			נדל"ן שבנייתו הושלמה
			אחר ⁽²⁾
			סך הכל
3,630	3,059	7,320	
4,893	4,916	4,640	
5,185	4,706	5,822	
6,681	6,436	6,337	
20,389	19,117	24,119	

(1) מזה: אשראי המובטח בנדל"ן למגורים בסך של 10,382 מיליון ש"ח (7,412 מיליון ש"ח מאזני ו-2,970 מיליון ש"ח חוץ מאזני), אשראי המובטח בנדל"ן לתעשייה בסך של 947 מיליון ש"ח (839 מיליון ש"ח מאזני ו-108 מיליון ש"ח חוץ מאזני) ואשראי המובטח בנדל"ן למסחר בסך של 6,453 מיליון ש"ח (5,953 מיליון ש"ח מאזני ו-500 מיליון ש"ח חוץ מאזני) (31.12.21 - אשראי המובטח בנדל"ן למגורים - 7,522 מיליון ש"ח, אשראי המובטח בנדל"ן לתעשייה - 800 מיליון ש"ח ואשראי המובטח בנדל"ן למסחר - 5,386 מיליון ש"ח).

(2) כולל אשראי ללווים בענף הבינוי והנדל"ן בישראל, להם בטחון שאינו נדל"ן, כגון ובעיקר - פרויקטי תשתיות, אשראי לחברות נדל"ן מניב ולווים ששווי הנכס שלהם למימוש מהיר, מבטיח פחות מ-50% מסך סיכון האשראי של הלווה.

שיעור האשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מסך סיכון האשראי בענף הבינוי והנדל"ן ליום 30 בספטמבר 2022, עמד על 2.4%, בהשוואה ל-4.2% ליום 31 בדצמבר 2021.

שיעור האשראי הבעייתי מסיכון האשראי הכולל בענף הבינוי והנדל"ן ליום 30 בספטמבר 2022, עמד על 0.9%, בהשוואה ל-1.3% ליום 31 בדצמבר 2021.

מימון ממונף - Leveraged Finance

מימון ממונף מוגדר כאשראי למימון עסקאות הוניות בתאגידים (כמוגדר בהוראת בנק ישראל מספר 323) אשר עונה על תבחינים מסויימים, ואשראי הניתן ללווים המאופיינים ברמות מינוף פיננסי גבוהות. התבחינים שעל פיהם הבנק מגדיר אשראי כמימון ממונף נקבעו באופן שמרני. מידע נוסף ניתן למצוא בדוחות הכספיים לשנת 2021.

ליום 30 בספטמבר 2022, סך יתרות האשראי המצרפיות (אשראי מאזני וחוץ מאזני, בניכוי הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות מותרים בניכוי) הנחשבות כמימון ממונף הסתכם ב-557 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-519 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2021 ו-489 מיליון ש"ח בסוף שנת 2021.

חשיפות משמעותיות לקבוצות לוויים

ליום 30 בספטמבר 2022, אין קבוצת לוויים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק, המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות הון.

סיכון שוק

סיכון שוק (סיכון פיננסי) הינו סיכון קיים או עתידי להפסד או לירידת ערך הנובעים משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פיננסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערי מטבע, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים, ובכללם: סיכון רבית, סיכון מטבע, סיכון אינפלציה, סיכון מחיר מניות וסיכון תנודתיות.

ברבעון השלישי של השנה, המדיניות המוניטרית העולמית נותרה מדיניות מרסנת, המאופיינת בהמשך העלאות רבית על ידי בנקים מרכזיים בעולם וזאת על רקע נתוני אינפלציה עולמיים גבוהים.

הצפי שנגידי הבנקים המרכזיים בעולם ימשיכו עם העלאות הרבית, לפחות עד לסוף השנה, תורם להמשך התנודתיות החדה בשוקי ההון ולהמשך עלייה בתשואות אגרות החוב בארץ ובעולם.

בעקבות שינויים אלה, גם ברבעון השלישי של השנה נרשם הפסד כולל אחר בגין אגרות חוב זמינות למכירה.

המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכונים השוק

הבנק עושה שימוש במספר כלים ומודלים מקובלים לצורך ניהול החשיפה לסיכונים השוק, באמצעים הכוללים גם את הערך בסיכון (VAR) וגם הפעלת תרחישי קיצון Stress Tests, כלי ניהול ובקרת חשיפות רבית כגון: מח"מ, שווי הוגן ומבחי רגישות לשינויים בעקום הרבית.

סיכון רבית

סיכון הרבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הרבית, המשפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוץ מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (ובמקרים מסוימים התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הרבית. צורות העיקריות של סיכון הרבית שאליו נחשף הבנק כוללות: סיכון תמחור מחדש, סיכון עקום התשואה, סיכון בסיס וסיכון אופציונליות. סיכון הרבית, לכלל התיק, הינו אחד הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. הבנק מנהל את סיכונים הרבית בהתאם להוראת בנק ישראל בנושא ניהול סיכון הרבית (הוראה 333), בדגש על סיכון הרבית בתיק הבנקאי. בהתאם להוראות, נקבעה מדיניות בנושא ניהול סיכון הרבית.

ניתוח רגישות להשפעת השינויים ברבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

להלן מידע לגבי השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעור הרבית על שוויים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הרבית):

31 בדצמבר 2021			30 בספטמבר 2021			30 בספטמבר 2022			שווי הוגן נטו מותאם ⁽¹⁾ מזה: תיק בנקאי
סך הכל	מט"ח	שקל	סך הכל	מט"ח ⁽⁷⁾	שקל ⁽⁷⁾	סך הכל	מט"ח	שקל	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
8,169	4	8,165	8,297	(98)	8,395	8,947	119	8,828	
8,135	(166)	8,301	7,988	(177)	8,165	8,666	(293)	8,959	

פירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 14 א' לתמצית הדוחות הכספיים.

2. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הרבית על השווי ההוגן נטו המותאם⁽¹⁾ של הבנק וחברות מאוחדות שלו:

31 בדצמבר 2021			30 בספטמבר 2021			30 בספטמבר 2022			
שקל ⁽⁵⁾	מט"ח ⁽⁵⁾	סך הכל	שקל ⁽⁵⁾⁽⁷⁾	מט"ח ⁽⁵⁾⁽⁷⁾	סך הכל	שקל	מט"ח	סך הכל	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
									שינויים מקבילים
									עלייה במקביל של 1%
(10)	17	(27)	(80)	(41)	(39)	43	4	39	מזה: תיק בנקאי
4	18	(14)	(64)	(37)	(27)	50	12	38	ירידה במקביל של 1%
91	(14)	105	290	44	246	(24)	(1)	(23)	מזה: תיק בנקאי
80	(15)	95	274	38	236	(36)	(12)	(24)	
									שינויים לא מקבילים
									התללה ⁽²⁾
(127)	5	(132)	(165)	(11)	(154)	(173)	10	(183)	השטחה ⁽³⁾
157	(10)	167	200	(3)	203	186	(15)	201	עליית רבית בטווח הקצר
133	(1)	134	140	(18)	158	181	(11)	192	ירידת רבית בטווח הקצר
(23)	3	(26)	35	35	-	(180)	9	(189)	

בתבלה זו מוצג השינוי בשווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הרבית בכל מגזרי ההצמדה.

3. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הרבית על הכנסות רבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מרבית⁽⁶⁾

31 בדצמבר 2021			30 בספטמבר 2021			30 בספטמבר 2022			
הכנסות מימון שאינן מרבית	הכנסות נטו	סך הכל ⁽⁴⁾	הכנסות מימון שאינן מרבית	הכנסות נטו	סך הכל ⁽⁴⁾	הכנסות מימון שאינן מרבית	הכנסות נטו	סך הכל ⁽⁴⁾	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
									שינויים מקבילים
									עלייה במקביל של 1%
534	5	529	397	(2)	399	357	1	356	מזה: תיק בנקאי
528	-	528	398	-	398	355	-	355	ירידה במקביל של 1%
(652)	(6)	(646)	(689)	2	(691)	(611)	(1)	(610)	מזה: תיק בנקאי
(646)	-	(646)	(691)	-	(691)	(610)	-	(610)	

- (1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה (עו"ש). פירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 14 א' לתמצית הדוחות הכספיים.
- (2) התללה - ירידה ברבית בטווח הקצר ועלייה ברבית בטווח הארוך.
- (3) השטחה - עלייה ברבית בטווח הקצר וירידה ברבית בטווח הארוך.
- (4) לאחר השפעות מקדונות.
- (5) בתרחישי ירידת רבית, במגזרים צמוד המדד והמט"ח, מגולמת סביבת רבית שלילית.
- (6) בתרחישי ירידת רבית המשקפים רבית שלילית, חושבה השפעת התרחיש על ההכנסות נטו מרבית, בהתאם להנחות שונות.
- (7) במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2021, בוצע עדכון למודל פרעונות מוקדמים במשכנתאות ומודל פקדונות לפי דרישה (עו"ש במגזר המט"ח). השפעת העדכון למודל עדכון המודל (31.12.21) הוא גידול בשווי הוגן בסך של 100 מיליון ש"ח בתרחיש עלייה של 1% ברבית ולירידה בשווי ההוגן בסך של 86 מיליון ש"ח בתרחיש ירידה של 1% ברבית. מספרי 30.9.21 לא סווגו מחדש.

החשיפה בבסיס

החשיפה בבסיס בפועל

להלן תיאור החשיפה בבסיס בפועל לפי מגזרי הצמדה (במיליוני ש"ח):

% מההון		החשיפה בבסיס בפועל		
ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 30 בספטמבר 2022	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 30 בספטמבר 2022	
37	40	3,906	4,283	מט"י לא צמוד
35	36	3,654	3,881	מט"י צמוד מדד
(1)	(1)	(103)	(143)	מט"ח וצמוד מט"ח

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט, פורוורד ובאמצעות אופציות הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של קבוצת הבנק נמוכה.

עיקר הפעילות בנגזרים הינו בנגזרי מטבע שקל/דולר עבור לקוחות הבנק. הבנק אינו חשוף בפעילות הנגזרים שלו לסיכונים מטבע מהותיים.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשער החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 30 בספטמבר 2022 (במיליוני ש"ח).

המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוף מאזניים.

אחוז שינוי בשער החליפין	אירו	דולר
ירידה של 5%	(2)	4
ירידה של 10%	(1)	11
עלייה של 5%	10	(4)
עלייה של 10%	23	(8)

הערות:

(1) השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנוהלות במטבעות השונים, בהינתן התרחישים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.

(2) תרחיש עלייה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.

(3) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.

(4) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

רגישות ההון לשינויים במדד

הבנק פועל בשוק המדד באמצעות מתן שימושים, כגון הלוואות, משכנתאות ורכישת אגרות חוב וכן באמצעות גיוס מקורות צמודי מדד. כמו כן, הבנק מבצע עסקאות פורוורד מדד הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו.

הבנק אינו חשוף בפעילות הפורוורדים שלו לסיכונים מדד מהותיים.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד, נכון ליום 30 בספטמבר 2022 (במיליוני ש"ח).

המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוף מאזניים.

אחוז שינוי במדד
ירידה של 3%
עלייה של 3%
(82)
82

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2021			30 בספטמבר 2022		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
3,245	-	3,245	3,440	-	3,440
עסקאות גידור:					
חוזי רבית					
עסקאות אחרות:					
חוזי רבית					
14,970	13,471	1,499	17,962	17,336	626
73,326	50,774	22,552	75,014	54,349	20,665
73,828	73,789	39	47,674	47,631	43
165,369	138,034	27,335	144,090	119,316	24,774
חוזי מטבע חוץ					
חוזים בגין מניות, מדדי מניות, סחורות ואחרים					
סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים					

סיכון נזילות

סיכון הנזילות הינו הסיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל משיכות בלתי צפויות מפקדונות הציבור, אי ודאות לגבי זמינות המקורות והתחייבויות בלתי צפויות אחרות, לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים הנזילים שעומדים לרשות הבנק. התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק מחסור באמצעים נזילים, אשר בגינו יאלץ הבנק לממש נכסים במחירים הנמוכים ממחירי שוק ו/או לגייס מקורות במחיר הגבוה ממחיר שוק ובמקרי קיצון אף להוות סכנה ליציבותו של הבנק.

יחס כיסוי הנזילות

יחס כיסוי הנזילות של קבוצת הבנק לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 עמד על 127%, בהשוואה ל-128% בשלושת החודשים שנתיימו ביום 31 בדצמבר 2021.

יחס כיסוי הנזילות המינימלי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו 100%.

למידע נוסף בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה באור 8 לתמצית הדוחות הכספיים.

יחס מימון יציב נטו - NSFR

ביום 21 ביוני 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין 222 בנושא יחס מימון יציב נטו - NSFR, אשר קובעת את אופן חישוב היחס, כפי שנקבע ברפורמת באזל 3 של ועדת באזל (BCBS). מטרת היחס הינה לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך, באמצעות דרישה מתאגידים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב, בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. היחס מגביל הסתמכות יתר של התאגידים הבנקאיים על מימון סיטונאי קצר טווח.

יחס מימון יציב נטו מכיל שני מרכיבים: פריטי מימון יציב זמין ופריטי מימון יציב נדרש.

מימון יציב זמין, מוגדר כחלק מההון ומההתחייבויות שניתן להסתמך עליו, על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס מימון יציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הנדרש, הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפרעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי הבנק, וכן של החשיפות החוץ מאזניות.

החל מיום 31 בדצמבר 2021 (מועד יישום ההוראה), הבנק נדרש לעמוד ביחס מימון יציב נטו השווה או גדול מ-100%, על בסיס שוטף.

לבנק שיעור פקדונות קמעונאיים משמעותי, אשר על פי ההוראה מוגדר כמימון יציב זמין.

להלן יחס מימון יציב נטו:

31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2022	
		באחוזים
139%*	134%	יחס מימון יציב נטו בנתוני המאוחד
100%	100%	יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* הוצג מחדש.

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

הנכסים הנזילים העיקריים בקבוצה, הכוללים מזומנים, פקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניטריים), פקדונות בבנקים וניירות ערך סחירים, הסתכמו ליום 30 בספטמבר 2022 ב-70.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-71.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2021, מזה, יתרת המזומנים, פקדונות בבנק ישראל והפקדונות בבנקים הסתכמה ב-56.3 מיליארד ש"ח, ו-14.3 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל.

יחס פקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2022, עומד על 144.0%, בהשוואה ל-151.7% ב-31 בדצמבר 2021.

ביום 30 בספטמבר 2022 הסתכמו פקדונות הציבור, אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים, בכ-169.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-156.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2021.

הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק מצביע על נזילות גבוהה. זאת כתוצאה ממדיניות לגיוס מקורות מגוונים ויציבים, תוך דגש על גיוס מקורות לטווחי זמן בינוניים וארוכים, ממגוון של מגזרי לקוחות, ובמטבעות שונים.

לבנק מקורות במח"מ חוזי קצר-בינוני, אשר הבנק צופה כי יוחזקו לאורך זמן. השימושים הינם הן לטווח קצר והן לטווח בינוני וארוך.

יתרת סך הפקדונות של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות:

31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2022	
	במיליוני ש"ח	
4,436	5,179	1
2,689	3,551	2
2,275	2,199	3

סיכונים אחרים

למידע אודות סיכונים אחרים, בין היתר, הסיכונים התפעוליים ואופן ניהולם (ובכלל זה סייבר, אבטחת מידע והמשכיות עסקית), סיכון ציית, סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור (ובכלל זה סיכונים חוצי גבולות - Cross Border), סיכון מימון, סיכון סביבתי, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וסיכון אסטרטגיה - ראה פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2021 ודוח על הסיכונים לשנת 2021 באתר האינטרנט של הבנק.

דיון בגורמי סיכון

לדיון בגורמי הסיכון ראה פרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2021. לא היו שינויים בטבלת גורמי הסיכון במהלך תשע"ח החודשים הראשונים של שנת 2022, בהשוואה לטבלה שפורסמה בדוחות הכספיים לשנת 2021.

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

כללי

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים שלדעת הנהלת הבנק בהם קיימת מדיניות חשבונאית קריטית, מפורטת בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2021 ולא חל בה שינוי, למעט האמור להלן.

הפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2022, מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הפסדי אשראי הנובעים ממכשירים פיננסיים כמפורט בנושא 326 בקודיפיקציה (ASC-326) - מכשירים פיננסיים הפסדי אשראי. על פי הכללים החדשים, תכלית ההפרשה להפסדי אשראי הינה לאמוד את הפסדי האשראי הצפויים לאורך חיי האשראי. תהליך קביעת ההפרשה מתבסס על שיטה שפותחה במטרה לאמוד הפסדים צפויים, תוך הבאה בחשבון של מידע היסטורי ותחזיות צופות פני עתיד סבירות וניתנות לתמיכה. כמו כן, אמידה זו מתבססת על התאמות איכותיות והתאמות לגורמים מאקרו כלכליים, לרבות תחזיות והערכות סובייקטיביות של ההנהלה, הכרוכות באי ודאות. לשינויים באומדנים או בהערכות עשויה להיות השפעה מהותית על ההפרשה להפסדי אשראי. בנוסף, מידי רבעון, מבוצע בבנק הליך בחינה של נאותות הסיווגים וסבירות ההפרשה הכוללת, אשר גם הוא כולל היבטים של שיקול דעת, אומדנים והערכות לגבי רמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי של הבנק. ככלל, ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס קבוצתי מוערכת לנכסים בעלי מאפייני סיכון דומים, ולגבי אשראי מסחרי בסיווג לא צובר, שיתרנו החוזית הינה מעל 1 מיליון ש"ח, אומד הבנק את ההפרשה על בסיס פרטני תוך שימוש בשיטת היוון תזרימי מזומנים ו/או על בסיס שווי הביטחון עבור הלוואות שגבייתן מותנית בביטחון. ההפרשה על בסיס פרטני מבוססת על אמידת התקבולים הצפויים לפירעון החוב ממגוון מקורות ההחזר הרלוונטיים, לרבות פעילות העסקית של הלווה, ערך הבטוחות שהעמיד הלווה וערך מימוש ערבויות שניתנו על ידי הלווה או צדדים שלישיים, ומחייבת שימוש בשיקול דעת ואומדנים אשר הנהלת הבנק מאמינה, כי הם סבירים במועד ההערכה. אולם, מטבע הדברים, אין ודאות, כי הסכומים שיתקבלו בפועל יהיו זהים לאומדנים שנקבעו. ההפרשה הקבוצתית מחושבת לכל קבוצה של נכסים פיננסיים בעלי מאפייני סיכון דומים, כאשר באשראי המסחרי השיטה העיקרית עליה מתבסס הבנק הינה שיטה מבוססת שיעורי הפסד היסטוריים (WARM), ובאשראי לאנשים פרטיים ואשראי לדיוור מיישם הבנק את שיטת ההסתברות לכשל/הפסד בהינתן כשל (PD/LGD). לצורך קביעת ההתאמות האיכותיות, מביא הבנק בחשבון את מאפייני הנכסים הפיננסיים ונתוני גורמים סביבתיים המתייחסים למגוון היבטים, לרבות שינויים בהיקף האשראי, שינויים בנפח החובות הבעייתיים, איכות הבקורות, ריכוזיות אשראי ועוד. בנוסף להפרשה הקבוצתית המתקבלת מהמודלים הרלוונטיים, בוחן הבנק במסגרת ההתאמות האיכותיות האם קיימות אי ודאויות נוספות אשר אינן מקבלות ביטוי מספק בתוצאות שהתקבלו. הבנק מפעיל שיקול דעת לגבי אי ודאויות אלה, ובמידת הצורך משית הגדלות להפרשה הקבוצתית. במהלך שנת 2020, נוכח אי הוודאות הגבוהה שיצר משבר הקורונה, הגדיל הבנק את ההתאמות האיכותיות המתקבלות במודלים הכמותיים בשיעורים ניכרים. החל מהרבעון השלישי של שנת 2021, לאור ההתפתחויות החיוביות במשק שבאו לידי ביטוי ביכולת לניהול המגפה ללא הטלת הגבלות חמורות על הפעילות הכלכלית, הסתגלות לניהול פעילות כלכלית רציפה לצד קיומה של המגיפה, ובפרמטרים מאקרו כלכליים חיוביים כדוגמת נתוני צמיחה מעודדים וירידה באבטלה, צמצם הבנק באופן חלקי את ההגדלות של ההתאמות האיכותיות שהושתו במהלך המשבר. עם זאת, במסגרת השיקולים בקביעת רמת ההפרשה ליום 30 בספטמבר 2022, הובאה בחשבון, בין היתר, אי הוודאות אשר עדיין שוררת לגבי השלכות משבר הקורונה, ונאותות ההפרשה נבחנה גם בהתייחס לאי הוודאות השוררת בעת הנוכחית בעקבות השינויים בסביבת המאקרו ובכלכלה הגלובאלית, בין היתר בעקבות מלחמת רוסיה אוקראינה. לאור העובדה שיישום ההנחיות החדשות לחישוב ההפרשות להפסדי אשראי החל מיום 1 בינואר 2022 הצריך בניית מספר מודלים חדשים ומורכבים, שטרם נבדקו אל מול תוצאות בפועל ועשויות לחייב כיוול בעתיד, וכן בשל מגבלות במידע ההיסטורי הדרוש לביסוס המודלים באופן מיטבי, הגדיל הבנק את ההתאמות האיכותיות ששימשו בחישוב ההפרשה הקבוצתית. יודגש, כי ההוצאה להפסדי אשראי תלויה במגוון רחב של גורמים אשר קיימת לגביהם אי ודאות. אמידת ההפרשה להפסדי אשראי דורשת מההנהלה שימוש באומדנים והערכות, המתבססים בדרך כלל על תחזיות כלכליות, הערכות לגבי ההתפתחויות בשווקים ואמידת השפעותיהן על סיכון האשראי ועל התממשות הפסדי אשראי בעתיד. השימוש באומדנים ובהערכות מצריך הפעלת שיקול דעת אשר הנהלה מאמינה, כי הינם סבירים בעת פרסום הדוחות הכספיים. עם זאת, ומטבע הדברים, אין ודאות, כי הפסדי האשראי כפי שיתהוו בעתיד מתיק האשראי הקיים, יהיו זהים לאומדנים ולהערכות שנקבעו.

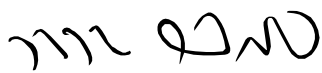
הערכות הבנק בנושא ההפרשות להפסדי אשראי הינן מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968, המבוסס, בין היתר, על מידע, פרסומים של צדדים שלישיים ואומדנים המצויים בידי הבנק למועד פרסום הדוחות הכספיים. הערכות אלה אינן ודאיות והפסדי האשראי בפועל עשויים להיות שונים מהותית מההערכות שננקטו.

באשר לעדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא הפרשה להפסדי אשראי צפויים (CECL), המיושמים בבנק החל מיום 1 בינואר 2022, ראה גם באור ג.1 לדוחות הכספיים.

בקורות ונהלים

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על הדיווח הכספי. ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם - The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר על ידי PCAOB. לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי. הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 בספטמבר 2022 את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו. במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2022 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק.

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

רון לבקוביץ
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 22 בנובמבר 2022
כ"ח בחשוון, תשפ"ג

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, סמדר ברבר-צדיק, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2022 (להלן - "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות (לרבות הרווח הכולל), השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

סמדר ברבר - צדיק
מנהל כללי

22 בנובמבר 2022

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, נחמן ניצן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2022 (להלן - "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות (לרבות הרווח הכולל), השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

22 בנובמבר 2022

דוחות כספיים

64	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
65	דוח רווח והפסד
66	דוח על הרווח הכולל
67	מאזן
68	דוח על השינויים בהון
69	דוח על תזרימי המזומנים
71	באורים לדוחות הכספיים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את המאזן התמציתי ביניים המאוחד ליום 30 בספטמבר 2022 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומם בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

22 בנובמבר 2022

דוח רווח והפסד מאוחד (במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		באור	
2021	2021	2022	2021	2022		
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)		
3,150	2,392	3,357	807	1,382	2	הכנסות רבית
356	302	744	97	372	2	הוצאות רבית
2,794	2,090	2,613	710	1,010		הכנסות רבית, נטו
(216)	(206)	74	(69)	43	6,12	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
3,010	2,296	2,539	779	967		הכנסות רבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
						הכנסות שאינן מרבית
303	214	60	63	48	3	הכנסות מימון שאינן מרבית
1,444	1,057	1,125	346	370		עמלות
9	10	9	6	1		הכנסות אחרות
1,756	1,281	1,194	415	419		סך כל ההכנסות שאינן מרבית
						הוצאות תפעוליות ואחרות
1,601	1,199	1,231	399	416		משכורות והוצאות נלוות
340	255	249	84	86		אחזקה ופחת בנינים וציוד
105	78	84	27	29		הפחתות וירידת ערך של נכסים בלתי מוחשיים
606	421	464	135	151		הוצאות אחרות
2,652	1,953	2,028	645	682		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
2,114	1,624	1,705	549	704		רווח לפני מסים
728	570	597	193	249		הפרשה למסים על הרווח
1,386	1,054	1,108	356	455		רווח לאחר מסים
69	57	64	21	27		חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
						רווח נקי:
1,455	1,111	1,172	377	482		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(50)	(39)	(41)	(13)	(15)		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,405	1,072	1,131	364	467		המיוחס לבעלי מניות הבנק
בשקלים חדשים						
14.00	10.68	11.27	3.62	4.65		רווח בסיסי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק:
						רווח נקי למניה בת 0.05 ש"ח

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

רון לבקוביץ
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 22 בנובמבר 2022

דוח מאוחד על הרווח הכולל⁽¹⁾ (במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		
2021	2021	2022	2021	2022	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
1,455	1,111	1,172	377	482	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(50)	(39)	(41)	(13)	(15)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,405	1,072	1,131	364	467	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
					רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:
27	(4)	(472)	(8)	(95)	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן נטו
(24)	58	238	12	42	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾
3	54	(234)	4	(53)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
(1)	(18)	80	-	18	השפעת המס המתייחס
					רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
2	36	(154)	4	(35)	בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	2	(11)	1	(2)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
2	34	(143)	3	(33)	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,457	1,147	1,018	381	447	הרווח הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(50)	(41)	(30)	(14)	(13)	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,407	1,106	988	367	434	

(1) ראה באור 4.

(2) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה של תכניות פנסיה ופיצויי פרישה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מאזן מאוחד

(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר		30 בספטמבר			
2021	2021	2022			
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	באור		
נכסים					
57,370	57,083	56,012			מזומנים ופקדונות בבנקים
15,091	14,803	15,331	5		ניירות ערך ⁽⁴⁾
845	232	630			ניירות ערך שנשאלו
102,240	96,965	115,708	6,12		אשראי לציבור
(1,076)	(1,088)	(1,169)	6,12		הפרשה להפסדי אשראי
101,164	95,877	114,539			אשראי לציבור, נטו
811	859	862			אשראי לממשלה
713	699	679			השקעה בחברה כלולה
931	929	894			בנינים וציוד
300	275	297			נכסים בלתי מוחשיים
1,709	1,565	3,800	10		נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,536	1,436	1,943			נכסים אחרים ⁽²⁾
180,470	173,758	194,987			סך כל הנכסים
התחייבויות והון					
153,447	148,273	164,902	7		פקדונות הציבור
5,144	5,471	4,998			פקדונות מבנקים
960	417	891			פקדונות הממשלה
3,356	2,851	5,030			אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2,038	1,751	3,303	10		התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,088	4,538	5,166			התחייבויות אחרות ⁽¹⁾ ⁽³⁾
170,033	163,301	184,290			סך כל ההתחייבויות
10,003	10,022	10,237			הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
434	435	460			זכויות שאינן מקנות שליטה
10,437	10,457	10,697			סך כל ההון
180,470	173,758	194,987			סך כל ההתחייבויות וההון

(1) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך של 101 מיליון ש"ח, 86 מיליון ש"ח ו-79 מיליון ש"ח ב-30.9.22, 30.9.21 ו-31.12.21, בהתאמה.

(2) מזה: נכסים אחרים הנמדדים בשווי הוגן בסך של 738 מיליון ש"ח, 263 מיליון ש"ח ו-333 מיליון ש"ח ב-30.9.22, 30.9.21 ו-31.12.21, בהתאמה.

(3) מזה: התחייבויות אחרות הנמדדות בשווי הוגן בסך של 808 מיליון ש"ח, 440 מיליון ש"ח ו-641 מיליון ש"ח ב-30.9.22, 30.9.21 ו-31.12.21, בהתאמה.

(4) לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה באור 14 ב'.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון

(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)					
הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים ⁽²⁾	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(291)	9,337	9,973	447	10,420
-	-	467	467	15	482
-	-	(170)	(170)	-	(170)
-	(33)	-	(33)	(2)	(35)
927	(324)	9,634	10,237	460	10,697

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים ⁽²⁾	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(152)	*9,105	9,880	421	10,301
-	-	364	364	13	377
-	-	(225)	(225)	-	(225)
-	3	-	3	1	4
927	(149)	9,244	10,022	435	10,457

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)					
הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים ⁽²⁾	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(181)	9,257	10,003	434	10,437
-	-	(44)	(44)	(4)	(48)
927	(181)	9,213	9,959	430	10,389
-	-	1,131	1,131	41	1,172
-	-	(710)	(710)	-	(710)
-	(143)	-	(143)	(11)	(154)
927	(324)	9,634	10,237	460	10,697

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים ⁽²⁾	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(183)	8,397	9,141	394	9,535
-	-	1,072	1,072	39	1,111
-	-	(225)	(225)	-	(225)
-	34	-	34	2	36
927	(149)	9,244	10,022	435	10,457

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)					
הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים ⁽²⁾	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(183)	8,397	9,141	394	9,535
-	-	1,405	1,405	50	1,455
-	-	(545)	(545)	(10)	(555)
-	2	-	2	-	2
927	(181)	9,257	10,003	434	10,437

* השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי (ASC-326). לפירוט ראה באור ג.1 להלן.

(1) כולל פרמיה על מניות בסך 313 מיליון ש"ח (משנת 1992 ואילך).

(2) כולל סך של 2,391 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי המזומנים

(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		
2021	2021	2022	2021	2022	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
1,455	1,111	1,172	377	482	תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) שוטפת:
					רווח נקי לתקופה
					התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות (לפעילות) שוטפת:
(69)	(57)	(64)	(21)	(27)	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה
66	50	49	17	17	פחת על בנינים וציוד
105	78	84	27	29	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
(7)	(8)	(8)	(5)	-	רווח ממימוש בנינים וציוד
(216)	(206)	74	(69)	43	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
					הפסד (רווח) ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר והפרשה לירידת ערך בגין אגרות חוב זמינות למכירה
(89)	(19)	12	(5)	8	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
-	(2)	(3)	1	(1)	הפסד (רווח) שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
(125)	(127)	68	(38)	4	מסים נדחים, נטו
63	62	(93)	28	(20)	תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת
81	42	47	15	16	התאמות בגין הפרשי שער
(489)	(2)	1,348	(163)	18	דיבידנד שהתקבל מחברה כלולה
-	-	118	-	22	
					שינוי נטו בנכסים שוטפים:
(25)	(194)	171	(73)	87	ניירות ערך למסחר
(155)	(88)	(400)	89	(376)	נכסים אחרים
318	427	(1,801)	(238)	(825)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
					שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
(1,562)	(2,105)	394	(2,195)	719	התחייבויות אחרות
(276)	(563)	1,265	311	891	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(176)	(76)	183	20	46	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
(1,101)	(1,677)	2,616	(1,922)	1,133	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) שוטפת
					תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) השקעה:
262	242	(158)	(19)	45	שינוי בפקדונות בבנקים
(834)	(221)	215	(200)	(341)	שינוי בניירות ערך שנשאלו
(7,583)	(3,629)	(8,902)	(278)	(995)	שינוי באשראי לציבור
(155)	(203)	(48)	(758)	76	שינוי באשראי לממשלה
(6,003)	(4,618)	(4,950)	(584)	(1,064)	רכישת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
207	141	306	77	32	תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
					תמורה ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
2,123	1,835	1,593	1,421	359	תמורה מפדיון אגרות חוב זמינות למכירה
1,459	1,235	821	660	24	רכישת בנינים וציוד
(39)	(19)	(16)	(4)	(6)	תמורה ממימוש בנינים, ציוד ונכסים אחרים
14	15	12	9	-	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(133)	(81)	(81)	(22)	(26)	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) השקעה
(10,682)	(5,303)	(11,208)	302	(1,896)	

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי המזומנים (המשך) (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2021	2022	2021	2022	
	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
					תזרימי מזומנים מפעילות מימון:
11,158	5,926	7,221	1,882	232	שינוי בפקדונות הציבור
2,315	2,489	(236)	456	(379)	שינוי בפקדונות מבנקים
(34)	(72)	(1,082)	(48)	(13)	שינוי בפקדונות הממשלה
500	-	1,669	-	800	תמורה מהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(1,588)	(1,588)	(139)	(2)	(2)	פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(545)	(225)	(710)	(225)	(170)	דיבידנד ששולם לבעלי המניות
(10)	-	-	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי מניות חיצוניים בחברה מאוחדת
11,796	6,530	6,723	2,063	468	מזומנים נטו מפעילות מימון
13	(450)	(1,869)	443	(295)	גידול (קיטון) במזומנים
57,328	57,328	57,158	56,460	55,890	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
(183)	(26)	354	(51)	48	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
57,158	56,852	55,643	56,852	55,643	יתרת מזומנים לסוף התקופה
					רביית ומסים ששולמו ו/או התקבלו:
3,269	2,272	2,998	649	1,227	רביית שהתקבלה
(433)	(366)	(426)	(76)	(219)	רביית ששולמה
43	24	15	13	2	דיבידנדים שהתקבלו
(771)	(593)	(605)	(191)	(284)	מסים על ההכנסה ששולמו
54	51	46	3	7	מסים על ההכנסה שהתקבלו

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בנקאי בישראל. תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים של הבנק ליום 30 בספטמבר 2022 כוללת את אלה של הבנק ושל חברות מאוחדות וחברה כלולה שלו ("הקבוצה"). תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שנתיים ביום 31 בדצמבר 2021 והבאורים הנלווים להם (להלן - "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ג' להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 22 בנובמבר 2022.

ב. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות, אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. שיקול הדעת והאומדנים של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי ודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2022, מיישם הבנק עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי (ASU 2016 13) והוראות נוספות כפי שנכללות בקובץ שאלות ותשובות שפורסם על ידי הפיקוח על הבנקים בנושא זה, חוזר מס' 2634-06 בדבר יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים - עדכון הוראות הדיווח לציבור, חוזר מס' 2635-06 בדבר הון פיקוחי - השפעת יישום כללי חשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים, חוזר מס' 2650-06 בדבר הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים - עדכון הוראות ניהול בנקאי תקין וחוזר מס' 2651-06 בדבר יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים על הלוואות לדיור - עדכון הוראות הדיווח לציבור.

להלן תיאור מהות השינויים שנקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

ביום 28 במרס 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן, חכירות. היישום לראשונה בוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13 (להלן - "CECL"). מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום הפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות הפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחיצוק הקשר בין ניהול סיכונים האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי מחושבת לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי נעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שמשקף תחזיות סבירות ונתמכות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; הורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; השתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של אגרות חוב בתיק הזמין למכירה. הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי חלים על אשראי (לרבות הלוואות לדיור), אגרות חוב המוחזקות לפדיון וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

ביום 31 בינואר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים קובץ שאלות ותשובות בדבר יישום הכללים החדשים, בנושא הפסדי אשראי צפויים. במסגרת שאלות ותשובות, בין היתר, נכללו הבהרות לגבי אופן הסיווג והחזרת חובות בארגון מחדש למסלול צובר.

ביום 1 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים". במסגרת החוזר, נקבעו הוראות מעבר שיחולו על השפעת האימוץ לראשונה של הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים וזאת על מנת להפחית השפעות בלתי צפויות של יישום הכללים על ההון הפיקוחי, בהתאם להנחיות ועדת באזל לפיקוח על הבנקים ורשויות הפיקוח על הבנקים, בארה"ב ובמדינות אחרות בעולם.

בנוסף לכך, ביום 2 בפברואר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים" אשר במסגרתו בוטלה, בין היתר, הדרישה לחישוב הפרשה קבוצתית בשיעור מינימלי של 0.35% בגין הלוואות לדיוור, ובוטלה הדרישה לחשב הפרשה מינימלית לפי שיטת עומק הפיגור. כמו כן, בוטלה הדרישה לחישוב התאמה איכותית מינימלית של 0.75% (או 0.5%) בגין אשראי בענף משק אנשים פרטיים. בנוסף, בוצע עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בנושא "ההון הפיקוחי", לפיו תאגידים בנקאיים נדרשים לנכות מהון עצמי רובד 1 סכומים בגין הלוואות לדיוור שמשווגות לאורך זמן כהלוואות שאינן צוברות, בהתאם לאופן החישוב שנקבע במסגרת נספח ח' להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202. כתוצאה מיישום התקן שינה הבנק תהליכים מסוימים בקשר לסיווג ובחינת האשראי הבעייתי, הגדרת אשראי כלא צובר הכנסות רבית, כללי מחיקה ושיטות למדידת ההפרשה. כמו כן, דרישות הגילוי הותאמו לדרישות התקינה החשבונאית בארה"ב, כפי שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים במסגרת הוראות הדיווח לציבור, והכל כמפורט להלן.

הבנק יישם את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי, החל מיום 1 בינואר 2022, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה. כמו כן, אימץ הבנק במועד היישום לראשונה, הקלות מסוימות, כמתאפשר בהוראות המעבר, לרבות פריסת השפעת היישום לראשונה על יחס הון עצמי רובד 1 על פני 3 שנים בהתאם להוראות המעבר שנקבעו.

עיקר ההשפעה, כפי שמוצגת במסגרת באור הפרופורמה להלן, נבע מעדכון שיטות המדידה של ההפרשה להפסדי אשראי, טיפול בהלוואות לדיוור בסטאטוס לא צובר ומחיקות חשבונאיות של רבית או קרן, עדכון של יתרות המסים הנדחים המתייחסות וכן, השפעות על ההון הרגולטורי כתוצאה מניכוי מההון בגין הלוואות לדיוור שנמצאות באופן ממושך בסטאטוס לא צובר וזקיפת הגידול בהפרשה להפסדי אשראי תוך פריסה בהתאם להוראות המעבר שנקבעו כאמור לעיל.

1 בינואר 2022	השפעת יישום CECL	31 בדצמבר 2021	
(בלתי מבוקר)		(מבוקר)	במיליוני ש"ח
1. מאזן			
102,232	(8)	102,240	אשראי לציבור
1,139	63	1,076	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי:
			מזה:
695	93	602	תיק מסחרי
125	(34)	159	הלוואות לדיוור
319	4	315	אנשים פרטיים אחר
101,093	(71)	101,164	אשראי לציבור, נטו
2. הון המיוחס לבעלי מניות הבנק			
9,213	(44)	9,257	יתרת עודפים
3. הלימות הון ומינוף			
11.44%	(0.02%)	11.46%	יחס הון עצמי רובד 1
13.57%	(0.02%)	13.59%	יחס הון כולל
5.33%	(0.01%)	5.34%	יחס המינוף

עדכון מדיניות חשבונאית שיושמה בעקבות יישום לראשונה של כללי החשבונאות החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים:

זיהוי וסיווג חובות לא צוברים (חלף חוב פגום)

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות לצורך אבחנה בין חובות בסיווג בעייתי לרבות חובות לא צוברים לבין חובות תקינים. בהתאם לנהלים אלו, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או לא צובר. חוב מסווג כחוב לא צובר כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי (expected) שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב.

חובות (לרבות אגרות חוב) נמצאים בפיגור כאשר הקרן או הרבית בגינם לא שולמו לאחר שהגיע המועד לפירעונם. בנוסף, חשבונות חח"ד או עו"ש מדווחים כחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, כאשר החשבון נותר ברציפות בחריגה ממסגרת האשראי המאושרת למשך 30 ימים או יותר או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה של 180 ימים.

לצורך סיווג וטיפול באשראי בעייתי, הבנק מבחין בין:

- אשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית מעל 1 מיליון ש"ח קבלת החלטה בדבר סיווג החוב והפרשה הנדרשת מבוססת, בין היתר, על מצב הפיגור של החוב, הערכת מצבו הפיננסי וכוח הפירעון של הלווה, הערכת מקור ההחזר הראשוני של החוב, קיום ומצב הביטחונות, מצבם הפיננסי של ערבים, אם קיימים, ומחויבותם לתמוך בחוב ויכולת הלווה להשיג מימון מצד ג'.
בכל מקרה, חוב מסחרי כאמור, מסווג כחוב לא צובר כאשר הקרן או הרבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב גם מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גבייה, או ככל שהחוב עבר הליך ארגון מחדש של חוב בעייתי.
החל ממועד הסיווג כחוב לא צובר, החוב יטופל כחוב שאינו צובר הכנסות רבית (חוב כאמור ייקרא "חוב לא צובר").
למידע אודות כללי המחיקה החשבונאית בגין חובות אלה ראה סעיף "מחיקה חשבונאית" בהמשך חלק זה.
- אשראי לאנשים פרטיים ואשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית נמוכה מ- 1 מיליון ש"ח קבלת החלטה בדבר סיווג החוב מבוססת על מצב הפיגור של החוב. לצורך כך, הבנק עוקב אחר מצב ימי הפיגור אשר נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו.
חובות אלה, אשר מצויים בפיגור של 90 ימים עד 150 ימים, מסווגים כחובות בסיווג נחות כאשר הבנק אינו מפסיק את צבירת הכנסות הרבית. חובות נחותים בפיגור של 150 ימים ומעלה, נחשבים כחוב שאינו צובר ובנוסף חלים עליהם כללי המחיקה החשבונאית כאמור, בסעיף "מחיקה חשבונאית" בהמשך חלק זה.

הלוואות לדיור בפיגור של 90 ימים או יותר, מסווגות כחובות שאינם צוברים והבנק מפסיק לצבור הכנסות רבית בגין.

מדיניות הסדרי חוב וטיפול בחוב בעייתי בארגון מחדש

במטרה לשפר את ניהול האשראי וגבייתו, וכן במטרה למנוע מצבי כשל או תפיסת הנכסים המשועבדים, הבנק קבע ומיישם מדיניות לביצוע הסדרי חוב בעייתיים וביצוע שינוי תנאי חובות שלא זוהו כבעייתיים. שיטות לשינוי בתנאי החובות עשויות לכלול, בין היתר, דחיית מועדי תשלומים, הפחתת שיעורי רבית או סכומי התשלומים התקופתיים, שינוי תנאי החוב במטרה להתאימם למבנה המימון של הלווה, איחוד חובות הלווה, העברת חובות ללווים אחרים תחת קבוצת לווים בשליטה משותפת, בחינה מחודשת של אמות המידה הפיננסיות המוטלות על הלווה ועוד.
מדיניות הבנק מבוססת על קריטריונים אשר מאפשרים להנהלת הבנק להפעיל שיקול דעת האם הפירעון של החוב צפוי והיא מיושמת רק אם הלווה הוכיח את יכולתו ורצונו לפרוע חוב והוא צפוי לעמוד בתנאים של ההסדר החדש.
לצורך קביעה האם הסדר חוב שבוצע על ידי הבנק מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי, הבנק מבצע בחינה איכותית של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתן הוא בוצע, וזאת במטרה לקבוע האם:
(1) החייב מצוי בקשיים פיננסיים, ו- (2) במסגרת ההסדר הבנק העניק ויתור לחייב.

לצורך קביעה האם החייב נמצא בקשיים פיננסיים, הבנק בוחן האם קיימים סממנים המצביעים על היותו של הלווה בקשיים במועד ההסדר או על קיום אפשרות סבירה שהלווה יקלע לקשיים פיננסיים לולא ההסדר. בין היתר, הבנק בוחן קיום אחת או יותר מהנסיבות המפורטות להלן:

- החייב נמצא כיום בכשל תשלום בחוב כלשהו מהחובות שלו. בנוסף, תאגיד בנקאי יעריך אם צפוי, כי החייב יהיה בכשל תשלום בחוב כלשהו מהחובות שלו בעתיד הנראה לעין, ללא ביצוע השינוי. דהיינו, תאגיד בנקאי עשוי להגיע למסקנה, כי החייב נמצא בקשיים פיננסיים, גם אם החייב אינו נמצא כיום בכשל תשלום.
- החייב הודיע, כי הוא בפשיטת רגל או בכינוס נכסים אחר או שהוא בתהליך פשיטת רגל או כינוס נכסים אחר.
- קיים ספק מהותי, כי החייב ימשיך להתקיים כעסק חי.
- לחייב יש ניירות ערך שנמחקו מרישום (delisted), בתהליך של מחיקה כפויה מרישום או שנמצאים תחת איום של מחיקה מרישום בבורסה לניירות ערך.

- על פי אומדנים ותחזיות הכוללים רק את היכולות הקיימות של החייב, התאגיד הבנקאי צופה, כי תזרימי המזומנים הספציפיים לישות של החייב לא יספיקו על מנת לשרת חוב כלשהו מהחובות שלו (קרן ורבית), בהתאם לתנאים החוזיים של ההסכם הקיים, בעתיד הנראה לעין.
- ללא השינוי הקיים, החייב אינו יכול לקבל מזומן ממקורות שאינם המלווים הקיימים, בשיעור רבית אפקטיבי השווה לשיעור הרבית הקיים בשוק עבור חוב דומה של חייב שאינו בעייתי.

בנוסף לכך, הבנק מסיק, כי במסגרת ההסדר הוענק לחייב ויתור, גם אם במסגרת ההסדר בוצעה העלאה ברבית החוזית, אם מתקיים אחד או יותר מהמצבים הבאים:

- כתוצאה מארגון מחדש, הבנק לא צפוי לגבות את כל סכומי החוב (לרבות רבית שנצברה בהתאם לתנאים החוזיים);
 - שווי הוגן עדכני של הביטחון לגבי חובות מותנים בביטחון אינו מכסה את יתרת החוב החוזית ומצביע על היעדר יכולת גביה של כל סכומי החוב;
 - לחייב לא קיימת אפשרות לגייס מקורות בשיעור רבית הנהוג בשוק, עבור חוב בעל תנאים ומאפיינים כגון אלו של החוב, שהועמד במסגרת ההסדר;
 - אם תאגיד בנקאי אינו מבצע הליך חיתום נוסף כאמור כאשר הוא מחדש חוב נחות, או שאין שינוי בתמחור החוב או שהתמחור לא הותאם כך שהוא יהיה מתאים לסיכון לפני החידוש, או שהלוואה אינו מספק אמצעים נוספים, בכדי לפצות על הגידול בסיכון הנובע מהקשיים הפיננסיים של הלוואה, קיימת חזקה שהחידוש הוא ארגון מחדש של חוב בעייתי.
- הבנק לא מסווג חוב כחוב בעייתי שאורגן מחדש אם הארגון מחדש מביא לידי עיכוב זניח (insignificant) בתשלום, בהתחשב בתדירות התשלומים, בתקופה החוזית לפירעון ובמשך החיים המקורי הצפוי של החוב. לעניין זה, אם בוצעו מספר הסדרים הכרוכים בשינוי תנאי החוב, הבנק מביא בחשבון את ההשפעה המצטברת של הארגונים הקודמים לצורך קביעה האם העיכוב בתשלום, הנובע מארגון מחדש, הינו זניח. ככלל, ארגון מחדש המביא לעיכוב בתשלום של 90 ימים או יותר, לעומת החוזה, ייחשב ארגון מחדש המביא לעיכוב בתשלום שאינו זניח.

טיפול בחובות בארגון מחדש וארגון מחדש עוקב

חובות שתנאיהם שונו בארגון מחדש של חוב בעייתי, יסווגו כחוב לא צובר. עם זאת, בנסיבות מסוימות, כאשר נערך לחוב ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר מכן התאגיד הבנקאי והחייב נכנסו להסכם נוסף של ארגון מחדש, התאגיד הבנקאי אינו נדרש להתייחס יותר לחוב כחוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי אם מתקיימים שני התנאים הבאים:

1. החייב אינו נמצא יותר בקשיים פיננסיים, במועד הארגון מחדש העוקב.
2. בהתאם לתנאי הארגון מחדש העוקב, התאגיד הבנקאי לא העניק ויתור לחייב (לרבות לא העניק ויתור על קרן על בסיס מצטבר ממועד מתן ההלוואה המקורי).

החזרה של חוב לא צובר למצב של חוב צובר

ככלל, חוב לא צובר חוזר להיות מסווג כחוב צובר בהתקיים אחד משני המצבים הבאים:

1. אין בגינו רכיבי קרן או רבית אשר הגיע מועדם וטרם שולמו והבנק צופה פירעון של הקרן הנותרת והרבית בשלמותם, לפי תנאי החוזה (כולל סכומים שנמחקו חשבונאית או הופרשו).
2. כאשר החוב נעשה מובטח היטב ונמצא בהליכי גבייה.

כמו כן, לגבי חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש של חוב בעייתי, שסווג כחוב שאינו צובר במועד שינוי התנאים, הבנק רשאי להחזיר את החוב למצב צובר, וזאת בתנאי שבוצע ניתוח אשראי עדכני ומתועד היטב, התומך בחזרה למצב צובר בהתבסס על המצב הכספי של החייב וסיכויי ההחזר בהתאם לתנאים המעודכנים. ההערכה צריכה להיות מבוססת על ביצועי הפירעון הרציפים ההיסטוריים של החייב בתשלומי מזומן ושווה מזומן למשך תקופה סבירה הנמשכת לפחות שישה חודשים, כאשר הבנק רשאי להביא בחשבון תשלומים שבוצעו במשך תקופה סבירה לפני הארגון מחדש אם התשלומים עקביים לתנאים המעודכנים. אחרת, חוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי חייב להמשיך להיות מסווג כחוב לא צובר.

כמו כן, לגבי חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש של חוב בעייתי, שסווג כחוב צובר קודם לארגון מחדש, הבנק רשאי להמשיך לצבור רבית וזאת בתנאי שלאחר הארגון מחדש הגבייה של הקרן והרבית, בהתאם לתנאים המעודכנים, מובטחת באופן סביר, בהתבסס על ניתוח אשראי עדכני ומבוסס היטב, בתנאי שיש לחייב היסטוריית ביצועי פירעון נמשכים לתקופה סבירה לפני השינויים וכן שהארגון מחדש שיפר את סיכויי הגבייה של ההלוואה בהתאם ללוח פירעון סביר.

החל מיום 1 בינואר 2022 הוראות אלה לעניין טיפול בחוב בעייתי בארגון מחדש חלות על הלוואות לדיר.

בהתאם להנחיות שנקבעו במסגרת שאלות ותשובות ליישום הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים, הבנק בחר ליישם את הכללים החדשים לעניין זיהוי ארגון מחדש של חובות בעייתיים, ולמדוד את ההפרשה להפסדי אשראי בשיטה הנדרשת לפי כללים אלה לגבי חובות בארגון מחדש של חוב בעייתי, בגין שינויים בתנאים שבוצעו בהלוואות לדיר, לפני 1 בינואר 2022.

הפרשה להפסדי אשראי - מדידה

כאמור לעיל, החל מיום 1 בינואר 2022, הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הפסדי אשראי הנובעים ממכשירים פיננסיים כמפורט בנושא 326 בקודיפיקציה (ASC 326) - מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי.

כחלק מיישום התקן, הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי, כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, הבנק קבע נהלים הנדרשים לקיום הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים לאגרות חוב המוחזקות לפדיון ותיק אגרות החוב הזמינות למכירה וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

אומדן ההפרשה להפסדי אשראי צפויים מחושב על פני התקופה החוזית של הנכס הפיננסי תוך הבאה בחשבון אומדן של פירעונות מוקדמים. התקופה החוזית בגין הארכות, חידושים ושינויים צפויים אינה מובאת בחשבון, אלא אם מתקיים אחד או יותר מהבאים: (א) במועד הדיווח קיימת לבנק ציפיה סבירה (reasonable expectation) שיבוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי עם הלווה; או (ב) אופציות הארכה או החידוש נכללות בחוזה המקורי או בחוזה המעודכן במועד הדיווח, והן ניתנות לביטול ללא תנאי על ידי הבנק.

בעת פיתוח אומדן הפסדי האשראי הצפויים, הבנק הביא בחשבון את ההשפעות של אירועי העבר, תנאים נוכחיים, ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס על יכולת הגבייה (collectability) של הנכסים הפיננסיים.

ככלל, חישוב ההפרשה להפסדי האשראי הצפויים מוערך על בסיס קבוצתי כאשר הנכסים הינם בעלי מאפייני סיכון דומים. מאפיינים אלה כוללים, בין היתר: (1) ענף הפעילות של הלווה; (2) ציוני או דירוגי אשראי, פנימיים או חיצוניים; (3) דירוג סיכון או סיווג סיכון; (4) סוג הנכס הפיננסי.

לכל קבוצה של נכסים פיננסיים בעלי מאפייני סיכון דומים, הבנק מחשב את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים בהתאם לאחת השיטות למדידת ההפרשה המותרות בתקן, אשר להערכת הבנק צפויה להביא לידי האומדן הטוב ביותר של ההפרשות להפסדי אשראי.

על מנת להעריך את האומדן להפסדי אשראי צפויים לאורך התקופה החוזית של הנכסים, הבנק מתבסס על מידע היסטורי תוך בחינת הצורך להתאים את המידע ההיסטורי כדי לשקף את המידה שבה התנאים הקיימים והתחזיות הסבירות וניתנות לביסוס יהיו שונים מן התנאים אשר שררו בתקופה שבמהלכה הוערך המידע ההיסטורי. לצורך קביעה זו, הבנק מביא בחשבון את מאפייני הנכסים הפיננסיים לרבות גורמים רלוונטיים לקביעת יכולת הגבייה הצפויה, כגון: המצב הכספי של הלווה, דירוג האשראי שלו, איכות הנכס, יכולתו של הלווה לבצע תשלומי קרן או רבית במועד שנקבע, יתרת הזמן לפירעון, ההיקף והחומרה של נכסים פיננסיים בפיגור, בסיווג או דירוג שלילי, מדיניות ונהלי מתן האשראי של הבנק, לרבות שינויים באסטרטגיית מתן האשראי, תהליכי חיתום ועוד.

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי צרכני (לא לדיר)

עבור תיק האשראי הצרכני שכולל אשראי לאנשים פרטיים, למעט הלוואות לדיר, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטת הסתברות לכשל/הפסד בהינתן כשל (PD/LGD), תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים, כגון דירוג פנימי של הלקוח, סוג הנכס הפיננסי ועוד.

לצורך התאמת המידע ההיסטורי לתנאים כלכליים נוכחיים ובגין ציפיות לתנאים כלכליים עתידיים, הבנק קבע, כי התקופה הסבירה וניתנת לביסוס הינה שנה. עבור נכסים בעלי אורך חיים ארוך מתקופה זו, הבנק חוזר להשתמש במידע היסטורי שאינו מותאם לתחזית באופן מיידי.

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי לדיר

עבור תיק האשראי לדיר, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטת הסתברות לכשל/הפסד בהינתן כשל (PD/LGD), תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים לפי דירוג פנימי וגיל ההלוואה.

לצורך התאמת המידע ההיסטורי לתנאים כלכליים נוכחיים ובגין ציפיות לתנאים כלכליים עתידיים, הבנק קבע כי התקופה הסבירה וניתנת לביסוס הינה שנה. עבור נכסים בעלי אורך חיים ארוך מתקופה זו, הבנק חוזר להשתמש במידע היסטורי שאינו מותאם על בסיס הקו הישר על פני תקופה של 4 שנים, שמייצגת כמחצית ממשך החיים הממוצע של התיק.

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי מסחרי

עבור תיק האשראי המסחרי, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטה מבוססת שיעורי הפסד WARM - (Loss- Rate), תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים על בסיס דירוג פנימי של הלווה וענף הפעילות שלו. לצורך ביצוע סגמנטציה על בסיס ענף הפעילות של הלווה הבנק חלק את האשראי המסחרי לשישה ענפי משק מרכזיים: תעשייה, בינוי ונדלן - בינוי, בינוי ונדלן - פעילות בנדלן, מסחר, שירותים פיננסיים ומסחרי אחר.

לצורך התאמת המידע ההיסטורי לתנאים כלכליים נוכחיים ובגין ציפיות לתנאים כלכליים עתידיים, הבנק קבע כי התקופה הסבירה וניתנת לביסוס הינה שנה. עבור נכסים בעלי אורך חיים ארוך מתקופה זו, הבנק חוזר להשתמש במידע היסטורי שאינו מותאם לתחזית באופן מיידי.

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי לממשלות ובנקים

עבור אשראי לממשלות ובנקים, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטת PD/LGD תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים בהתאם לדירוג חיצוני.

בנוסף לכך, הבנק קבע קריטריונים וגורמים שנלקחים בחשבון על מנת לקבוע כי עבור חשיפות מסוימות לממשלות, הפסדי האשראי הצפויים הינם אפסיים.

הפרשה להפסדי אשראי - חשיפות אשראי חוץ מאזניות

חשיפות אשראי חוץ מאזניות כוללות חשיפות אשראי בגין מחויבות למתן אשראי, כתבי אשראי תעודות, ערבויות פיננסיות שאין מטופלות כביטוח, ומכשירים דומים אחרים.

ההפרשה להפסדי אשראי בגין חשיפות אשראי חוץ מאזניות מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו בנושא 326 בקודיפיקציה ומבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי בעת כשל של סיכון החשיפה החוץ מאזנית. שיעור המימוש הצפוי בעת כשל מחושב על ידי הבנק עבור כל סוג של חשיפה חוץ מאזנית, בהתבסס על ניסיון העבר המצביע על שיעורי המימוש לאשראי בעת כשל.

הפרשה להפסדי אשראי - ניירות ערך בתיק לפדיון

עבור ניירות ערך המוחזקים בתיק לפדיון, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטת PD\LGD תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים בהתאם לדירוג חיצוני.

הבנק אינו מודד הפסדי אשראי צפויים בגין אגרות חוב ממשלתיות מסוימות, מאחר שהמידע על הפסדי אשראי היסטוריים, לאחר התאמתו לתנאים הקיימים ולתחזיות סבירות וניתנות לביסוס, מביא לידי ציפייה שאי-התשלום של בסיס העלות המופחתת הינו אפס.

הפרשה להפסדי אשראי - אגרות חוב זמינות למכירה

הבנק אומד את הפסדי האשראי הצפויים בגין אגרות חוב זמינות למכירה בכל מועד דיווח כאשר השווי ההוגן נמוך מהעלות המופחתת.

בכל מועד בו השווי ההוגן נמוך מהעלות המופחתת, הבנק בוחן האם הירידה בשווי ההוגן נובעת מהפסדי אשראי או מגורמים אחרים.

הקריטריונים לקביעה האם הירידה בשווי הוגן נובעת מהפסדי אשראי מתבססים על מגוון שיקולים ומבחינים כגון:

- אגרות חוב אשר השווי ההוגן שלהן נמוך ב-10% או יותר מהעלות המופחתת ובתנאי שהשינוי באגרות החוב אינו נובע משינויי השוק הנצפים באגרות חוב ממשלתיות.
- אגרות חוב אשר השווי ההוגן שלהן נמוך ב-5% או יותר מהעלות המופחתת כאשר ישנה עלייה בתשואה לפדיון במשך שני רבעונים ברציפות, ובתנאי שהשינוי באגרות החוב אינו נובע משינויי השוק הנצפים באגרות חוב ממשלתיות.
- אגרות חוב אשר לגביהן חלה ירידת דירוג של נוטץ' 1 ומעלה, במהלך הרבעון.

ירידת ערך שנובעת בקשר להפסדי אשראי, נרשמת באמצעות הפרשה להפסדי אשראי ואילו ירידת ערך שלא נרשמה באמצעות הפרשה להפסדי אשראי, נרשמת דרך רווח כולל אחר, נטו ממס.

בהתאם להנחיות שנקבעו בנושא 326 בקודיפיקציה, הבנק מחשב את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים עבור ניירות ערך זמינים למכירה באופן פרטני, לפי שיטת תזרים מזומנים מהוון, שבאמצעותה הבנק משווה את ערכם הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, לבסיס העלות המופחתת של נייר הערך. ההפרשה כאמור נקבעת כנגד רישום של הוצאה בגין הפסד אשראי, כדי לשקף את רכיב הפסד האשראי של הירידה בשווי ההוגן אל מתחת לעלות המופחתת. ההפרשה להפסדי אשראי בגין איגרת חוב זמינה למכירה מוגבלת כך שסכומה לא יעלה על סכום ההפרש שבין העלות המופחתת לבין השווי ההוגן הנמוך ממנה, הנקרא רצפת השווי ההוגן.

אם השווי ההוגן של נייר הערך עולה עם הזמן, כל הפרשה להפסדי אשראי שלא נמחקה חשבונאית יכולה להתבטל באמצעות הקטנת הוצאה בגין הפסדי אשראי.

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי המוערך על בסיס ספציפי

בהתאם להנחיות שנקבעו בנושא 326 בקודיפיקציה, כאשר הבנק זיהה, כי אין לנכס פיננסי מאפייני סיכון משותפים שדומים למאפייני הסיכון של נכסים פיננסיים אחרים, הבנק מעריך את ההפרשה להפסדי אשראי עבור נכסים אלו על בסיס פרטני. בהתאם לבחינה שבוצעה על ידי הבנק, סוגי האשראי שזוהו כי אינם חולקים מאפייני סיכון דומים של נכסים פיננסיים אחרים הינם חובות לא צוברים עם יתרה חוזית של מעל 1 מיליון ש"ח, אשר בגינם ההפרשה מחושבת על בסיס פרטני, תוך שימוש בשיטת היוון תזרימי מזומנים ו/או על בסיס שווי הביטחון עבור הלוואות שגבייתן מותנה בביטחון.

בחינת הנאותות הכוללת של ההפרשה

בנוסף לכך, הבנק בוחן את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי. הערכת נאותות כאמור מתבססת על שיקול הדעת של ההנהלה אשר מתחשב בסיכונים הגלומים בתיק האשראי וחולשות ומגבלות בשיטות ההערכה שמיושמות על ידי הבנק לקביעת ההפרשה.

מחיקה חשבונאית

הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו שנחשב כאינו בר גביה (Uncollectible) ובעל ערך נמוך כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים).

לגבי חוב שגבייתו מותנית בביטחון הבנק מבצע באופן מיידי מחיקה חשבונאית כנגד יתרת ההפרשה להפסדי אשראי של החלק של היתרה הרשומה של החוב העודף על השווי ההוגן של הביטחון.

לגבי אשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית (ללא ניכוי מחיקות שלא כרוכות בויתור משפטי, רבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי וביטחונות) נמוכה מ-1 מיליון ש"ח ואשראי לאנשים פרטיים, שאינו לדיור, הבנק מבצע מחיקה חשבונאית כאשר הם הופכים לחובות בפיגור של 150 ימים או יותר. לעניין זה יצוין כי אם החוב מובטח על ידי ביטחון שאינו דירת מגורים, ותפסת הביטחון החלה והינה מובטחת, הבנק מוחק חשבונאית רק את החלק של יתרת החוב הרשומה העודף על שווי הביטחון (בניכוי עלויות מכירה).

לגבי הלוואות לדיור בביטחון נכס למגורים, הבנק מבצע הערכה עדכנית של שווי הביטחון לא יאוחר מהמועד שבו החוב הופך לחוב בפיגור של 180 יום או יותר ומבצע מחיקה חשבונאית לחלק של יתרת החוב הרשומה העודף על השווי של הביטחון (בניכוי עלויות מכירה). יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בויתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

דרישות הגילוי

הבנק מיישם דרישות הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי כפי שנקבעו במסגרת סעיף 10-310 בקודיפיקציה בדבר "חובות" ובהתאם לדרישות הגילוי בסעיף 20-326 בקודיפיקציה בדבר "מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי - מכשירים הנמדדים בעלות מופחתת", על בסיס מאוחד.

ראה גם באור 6 בדבר "סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי" וכן באור 12 בדבר "מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי" בדוחות אלו.

הבנק התאים גילויים אלו למתכונת הגילוי החדשה ולגילוי בדבר חובות לא צוברים חלק חובות פגומים, תוך סיווג מחדש של מספרי השוואה על מנת להתאים למתכונת הגילוי החדשה, למעט דרישות הגילוי בגין איכות אשראי, לפי שנת העמדת האשראי, אשר לא נדרשים לגבי נתונים השוואתיים, לתקופות שלפני היישום לראשונה.

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

עדכון תקינה ASU 2022-02 בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי ביום 31 במרץ 2022, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2022-02 בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי בנושא הפרשות להפסדי אשראי (להלן - "העדכון"). העדכון מבטל את ההוראות העוסקות בארגון מחדש של חובות בעייתיים על ידי מלווים, תוך שיפור דרישות הגילוי בנוגע ללווים הנמצאים בקשיים כלכליים. כמו כן, העדכון מוסיף דרישת גילוי של מחיקות ברוטו לפי שנת העמדת אשראי.

ההוראות של העדכון יחולו על ישויות אשר אימצו את עדכון התקינה 13-2016 החל מהתקופות השנתיות ותקופות הביניים המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2022. ישויות אחרות יישמו את ההוראות של העדכון במועד היישום לראשונה של עדכון התקינה 13-2016.

באור 2 - הכנסות והוצאות רבית

(במיליוני ש"ח)

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		
2021	2022	2021	2022	
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
				א. הכנסות רבית⁽¹⁾
2,272	2,969	769	1,145	מאשראי לציבור
13	26	4	7	מאשראי לממשלה
-	7	-	6	מפקדונות בבנקים
35	224	11	164	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
-	3	-	2	מניירות ערך שנשאלו
72	128	23	58	מאגרות חוב
2,392	3,357	807	1,382	סך כל הכנסות הרבית
				ב. הוצאות רבית
194	557	68	309	על פקדונות הציבור
2	2	1	1	על פקדונות הממשלה
1	4	-	3	על פקדונות מבנקים
1	2	-	1	על פקדונות מבנק ישראל
103	178	27	58	על אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1	1	1	-	על התחייבויות אחרות
302	744	97	372	סך כל הוצאות הרבית
2,090	2,613	710	1,010	סך כל הכנסות הרבית, נטו
				ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות רבית
(36)	(19)	(11)	1	הכנסות (הוצאות) רבית ⁽²⁾
				ד. פירוט הכנסות רבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
31	42	10	15	מוחזקות לפדיון
40	84	13	43	זמינות למכירה
1	2	-	-	למסחר
72	128	23	58	סך הכל כלול בהכנסות רבית

(1) כולל השפעת יחסי גידור.

(2) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א'.

באור 3 - הכנסות מימון שאינן מרבית

(במיליוני ש"ח)

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		
2021	2022	2021	2022	
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר				
1. מפעילות במכשירים נגזרים				
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾				
(1)	1,395	(158)	49	
2. מהשקעה באגרות חוב				
רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽²⁾				
23	7	9	-	
הפסדים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽²⁾				
(1)	(1)	-	(1)	
הפרשה לירידת ערך בגין אגרות חוב זמינות למכירה ⁽²⁾				
-	(2)	-	(2)	
22	4	9	(3)	
סך הכל מהשקעה באגרות חוב				
2	(1,348)	163	(18)	
3. הפרשי שער, נטו				
4. מהשקעה במניות				
רווחים ממכירת מניות שאינן למסחר				
3	9	-	8	
הפסדים ממכירת מניות שאינן למסחר				
(6)	(25)	(4)	(13)	
דיבידנד ממניות שאינן למסחר				
29	27	12	3	
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו ⁽³⁾				
127	(68)	38	(4)	
סך הכל מהשקעה במניות				
153	(57)	46	(6)	
176	(6)	60	22	סך הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

(1) למעט השפעת יחסי גידור.

(2) סווג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.

(3) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין וכן התאמות של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		
2021	2022	2021	2022	
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
36	63	4	25	ב. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽³⁾
(1)	4	(1)	1	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
3	(1)	-	-	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, ⁽¹⁾ נטו
38	66	3	26	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, ⁽²⁾ נטו
214	60	63	48	סך הכל הכנסות מימון מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽⁴⁾
				סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית
				פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר לפי חשיפת סיכון
28	8	7	7	חשיפת רבית
7	4	2	1	חשיפה למניות
3	54	(6)	18	חשיפת מטבע חוץ
38	66	3	26	סך הכל

(1) מזה רווחים הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של 1 מיליון ש"ח בתשעת החודשים ובשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2022 (לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021 - הפסדים בסך של 1 מיליון ש"ח).

(2) אין רווחים/הפסדים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן.

(3) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

(4) להכנסות רבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 2.

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (במיליוני ש"ח)

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר מניות הבנק	סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2022					
(24)	(291)	(315)	(135)	(180)	יתרה ליום 30 ביוני 2022 (לא מבוקר)
(2)	(33)	(35)	27	(62)	שינוי נטו במהלך התקופה
(26)	(324)	(350)	(108)	(242)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021					
(14)	(152)	(166)	(218)	52	יתרה ליום 30 ביוני 2021 (לא מבוקר)
1	3	4	9	(5)	שינוי נטו במהלך התקופה
(13)	(149)	(162)	(209)	47	יתרה ליום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2022					
(15)	(181)	(196)	(264)	68	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)
(11)	(143)	(154)	156	(310)	שינוי נטו במהלך התקופה
(26)	(324)	(350)	(108)	(242)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021					
(15)	(183)	(198)	(248)	50	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)
2	34	36	39	(3)	שינוי נטו במהלך התקופה
(13)	(149)	(162)	(209)	47	יתרה ליום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2021					
(15)	(183)	(198)	(248)	50	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)
-	2	2	(16)	18	שינוי נטו בשנת 2021
(15)	(181)	(196)	(264)	68	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. שינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)					
2021			2022					
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
(81)	28	(53)	(17)	6	(11)	(192)	66	(126)
108	(37)	71	9	(3)	6	97	(33)	64
27	(9)	18	(8)	3	(5)	(95)	33	(62)
(82)	28	(54)	(1)	3	3	39	(13)	26
58	(20)	38	(2)	6	6	3	(2)	1
(24)	8	(16)	(3)	9	9	42	(15)	27
-	-	-	1	-	1	(4)	2	(2)
3	(1)	2	-	3	3	(49)	16	(33)

השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:

התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן
הפסדים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
הפסדים בגין אגרות חוב זמינות למכירה ששווה מחדש לדוח רווח והפסד⁽¹⁾
שינוי נטו במהלך התקופה

הטבות לעובדים

רווח (הפסד) אקטוארי נטו בתקופה
הפסדים נטו ששווה מחדש לדוח רווח והפסד⁽²⁾
שינוי נטו במהלך התקופה

השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה

סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה

השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק

סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)											
2021			2022								
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
(76)	26	(50)	(75)	260	(499)	(759)					
72	(25)	47	(98)	189	(499)	287					
(4)	1	(3)	(162)	156	(310)	(472)					
33	(11)	22	(75)	146	(499)	221					
25	(8)	17	(7)	10	(499)	17					
58	(19)	39	(82)	156	(499)	238					
3	(1)	2	6	(11)	(499)	(17)					
51	(17)	34	74	(143)	(499)	(217)					

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית, לפירוט נוסף ראה באור 3.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הטבות לעובדים. ראה באור 7א.

באור 5 - ניירות ערך (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)						
הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון
2,975	2,975	-	-	148	2,827	של ממשלת ישראל
92	92	-	-	4	88	של מוסדות פיננסיים בישראל
114 ⁽⁵⁾	114	-	7	-	121	של אחרים בישראל
3,181	3,181	-	7	152	3,036	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

רווח כולל אחר מצטבר						
הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	ב. אגרות חוב זמינות למכירה
8,035	8,325	-	33	323	8,035	של ממשלת ישראל
2,861	2,904	-	-	43	2,861	של ממשלות זרות
244	261	-	-	17	244	של מוסדות פיננסיים בישראל
326 ⁽⁶⁾	340	-	-	14	326	של מוסדות פיננסיים זרים
118	121	-	1	4	118	של אחרים בישראל
28	28	-	-	-	28	של אחרים זרים
11,612	11,979	-	34 ⁽²⁾	401 ⁽²⁾	11,612	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה

						ג. השקעה במניות שאינן למסחר
הערך במאזן	עלות	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾ ⁽⁴⁾	מניות שאינן למסחר
475	407	-	77 ⁽³⁾	9 ⁽³⁾	475	מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין
214	201	-	13 ⁽³⁾	- ⁽³⁾	214	
15,268	15,567	-	118	562	15,123	סך כל ניירות הערך שאינם למסחר

						ד. אגרות חוב למסחר
הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	של ממשלת ישראל
63	63	-	-	-	63	
15,331	15,630	-	118	562	15,186	סך כל ניירות הערך

הערה: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3.

(1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(4) לגבי מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.

(5) כולל אגרות חוב בעייתיות שצוברות הכנסות רבית בסך של 3 מיליון ש"ח.

(6) כולל ניירות ערך הכוללים נגזר משובץ בסך של 18 מיליון ש"ח הנמדדים לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים בשווי לרווח והפסד.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
של ממשלת ישראל	2,317	2,317	77	6	2,388
של מוסדות פיננסיים בישראל	73	73	1	-	74
של אחרים בישראל	162 ⁽⁵⁾	162	21	-	183
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון	2,552	2,552	99	6	2,645

ב. אגרות חוב זמינות למכירה	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
של ממשלת ישראל	9,604	9,538	70	4	9,604
של ממשלות זרות	908	908	-	-	908
של מוסדות פיננסיים בישראל	90	90	-	-	90
של מוסדות פיננסיים זרים	256 ⁽⁶⁾	255	2	1	256
של אחרים בישראל	220	213	7	-	220
של אחרים זרים	91	91	-	-	91
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה	11,169	11,095	79 ⁽²⁾	5 ⁽²⁾	11,169

ג. השקעה במניות שאינן למסחר	הערך במאזן	עלות	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾⁽⁴⁾
מניות שאינן למסחר	680	490	194 ⁽³⁾	4 ⁽³⁾	680
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין	164	152	12 ⁽³⁾	- ⁽³⁾	164

סך כל ניירות הערך שאינם למסחר	14,401	14,137	372	15	14,494
-------------------------------	--------	--------	-----	----	--------

ד. ניירות ערך למסחר	הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
אגרות חוב של ממשלת ישראל	401	401	1	1	401
מניות	1	1	-	-	1
סך כל ניירות הערך למסחר	402	402	1 ⁽³⁾	1 ⁽³⁾	402
סך כל ניירות הערך	14,803	14,539	373	16	14,896

הערה: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3.

(1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כוללים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(4) לגבי מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.

(5) כולל אגרות חוב בעייתיות שצוברות הכנסות רבית בסך של 3 מיליון ש"ח.

(6) כולל ניירות ערך הכוללים נגזר משובץ בסך של 18 מיליון ש"ח הנמדדים לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים בשווי לרווח והפסד.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון
2,277	2,277	81	4	2,354	של ממשלת ישראל
54	54	1	-	55	של מוסדות פיננסיים בישראל
157 ⁽⁵⁾	157	20	-	177	של אחרים בישראל
2,488	2,488	102	4	2,586	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	ב. אגרות חוב זמינות למכירה
9,691	9,589	102	-	9,691	של ממשלת ישראל
1,342	1,345	-	3	1,342	של ממשלות זרות
84	84	-	-	84	של מוסדות פיננסיים בישראל
244 ⁽⁶⁾	244	1	1	244	של מוסדות פיננסיים זרים
206	200	6	-	206	של אחרים בישראל
72	72	-	-	72	של אחרים זרים
11,639	11,534	109 ⁽²⁾	4 ⁽²⁾	11,639	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
הערך במאזן	עלות	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾⁽⁴⁾	ג. השקעה במניות שאינן למסחר
731	537	195 ⁽³⁾	1 ⁽³⁾	731	מניות שאינן למסחר
166	149	17 ⁽³⁾	- ⁽³⁾	166	מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין
14,858	14,559	406	9	14,956	סך כל ניירות הערך שאינם למסחר
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	ד. ניירות ערך למסחר
232	230	2	-	232	אגרות חוב של ממשלת ישראל
1	1	-	-	1	מניות
233	231	2 ⁽³⁾	- ⁽³⁾	233	סך כל ניירות הערך למסחר
15,091	14,790	408	9	15,189	סך כל ניירות הערך

הערות: פירוט תוצאות הפעילות מהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3.

(1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(4) לגבי מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.

(5) כולל אגרות חוב בעייתיות שצוברות הכנסות רבית בסך של 3 מיליון ש"ח.

(6) כולל ניירות ערך הכוללים נגזר משובץ בשווי של 17 מיליון ש"ח הנמדדים לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים בשווי לרווח והפסד.

באור 5 - ניירות ערך (המשך) (במיליוני ש"ח)

ה. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך של אגרות חוב זמינות למכירה ואגרות חוב המוחזקות לפדיון הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומשו

30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)							
פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾				12 חודשים ומעלה ⁽²⁾			
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	0-20% ⁽³⁾	20-40% ⁽⁴⁾	סך הכל	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	סך הכל
2,484	112	-	112	299	18	18	36
65	4	-	4	-	-	-	-
2,549	116	-	116	299	18	18	36
אגרות חוב המוחזקות לפדיון ⁽⁵⁾							
של ממשלת ישראל							
של מוסדות פיננסיים בישראל							
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון							
אגרות חוב זמינות למכירה							
של ממשלת ישראל							
של ממשלות זרות							
של מוסדות פיננסיים בישראל							
של מוסדות פיננסיים זרים							
של אחרים בישראל							
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה							

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)							
פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾				12 חודשים ומעלה ⁽²⁾			
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	0-20% ⁽³⁾	20-40% ⁽⁴⁾	סך הכל	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	סך הכל
415	6	-	6	-	-	-	-
1,168	4	-	4	-	-	-	-
67	1	-	1	-	-	-	-
1,235	5	-	5	-	-	-	-
אגרות חוב המוחזקות לפדיון של ממשלת ישראל ⁽⁵⁾							
אגרות חוב זמינות למכירה							
של ממשלת ישראל							
של מוסדות פיננסיים זרים							
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה							

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)							
פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾				12 חודשים ומעלה ⁽²⁾			
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	0-20% ⁽³⁾	20-40% ⁽⁴⁾	סך הכל	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	סך הכל
184	4	-	4	-	-	-	-
1,342	3	-	3	-	-	-	-
136	1	-	1	-	-	-	-
1,478	4	-	4	-	-	-	-
אגרות חוב המוחזקות לפדיון של ממשלת ישראל ⁽⁵⁾							
אגרות חוב זמינות למכירה							
של ממשלות זרות							
של מוסדות פיננסיים זרים							
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה							

- (1) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומשו מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
- (2) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומשו מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
- (3) השקעות שהפסד שטרם מומשו בגין מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
- (4) השקעות שהפסד שטרם מומשו בגין מהווה מ-20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.
- (5) יתרת העלות המופחתת של אגרות החוב המוחזקות לפדיון מסתכמת ב-3,000 מיליון ש"ח (30.9.21 - 421 מיליון ש"ח, 31.12.21 - 188 מיליון ש"ח).

מידע נוסף לגבי ניירות ערך בפוזיצית הפסד

הפסדים שטרם מומשו למועד הדיווח באגרות החוב מוסברים, רובם ככולם, משינוי סביבת הרבית ועליית תשואות אגרות החוב הממשלתיות בארץ ובעולם. סיכון האשראי בתיק, שברובו מורכב מאגרות חוב ממשלתיות, לא השתנה בתקופת הדיווח.

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (במיליוני ש"ח)

1. חובות⁽⁴⁾, אגרות חוב לפדיון, אגרות חוב זמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)						
בנקים ממשלות ואגרות חוב		אשראי לציבור				
סך הכל		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
70,144	19,729	50,415	542	-	49,873	יתרת חוב רשומה:
65,293	-	65,293	23,254	35,342	6,697	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
135,437	19,729	115,708	23,796	35,342	56,570	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
						סך הכל
						מזה:
522	-	522	100	139	283	חובות לא צוברים
18	-	18	12	-	6	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
869	-	869	128	54	687	חובות בעייתיים אחרים
1,409	-	1,409	240	193	976	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
681	2	679	43	-	636	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
490	-	490	267	139	84	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
1,171	2	1,169	310	139	720	סך הכל
111	-	111	29	7	75	מזה: בגין חובות לא צוברים
122	-	122	24	1	97	מזה: בגין חובות בעייתיים אחרים

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)						
בנקים ממשלות ואגרות חוב		אשראי לציבור				
סך הכל		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
56,118	18,034	38,084	429	-	37,655	יתרת חוב רשומה:
58,881	-	58,881	21,751	31,156	5,974	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
114,999	18,034	96,965	22,180	31,156	43,629	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
						סך הכל
						מזה:
490	-	490	99	-	391	חובות לא צוברים
203	-	203	12	177	14	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
1,160	-	1,160	148	130	882	חובות בעייתיים אחרים
1,853	-	1,853	259	307	1,287	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
593	-	593	37	-	556	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
495	-	495	254	163	78	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
1,088	-	1,088	291	163	634	סך הכל
180	-	180	33	-	147	מזה: בגין חובות לא צוברים
279	-	279	29	45	205	מזה: בגין חובות בעייתיים אחרים

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

1. חובות⁽¹⁾, אגרות חוב לפדיון, אגרות חוב זמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2021					
אשראי לציבור					
סך הכל	בנקים ממשלות ואגרות חוב	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
59,180	17,548	41,632	491	-	41,141
60,608	-	60,608	22,142	32,260	6,206
119,788	17,548	102,240	22,633	32,260	47,347
מזה:					
441	-	441	103	-	338
197	-	197	22	167	8
1,077	-	1,077	144	108	825
1,715	-	1,715	269	275	1,171
יתרת הפרשה להפסדי אשראי:					
568	-	568	38	-	530
508	-	508	277	159	72
1,076	-	1,076	315	159	602
162	-	162	33	-	129
207	-	207	23	34	150

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט ניירות ערך שנשאלו.

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור		סך הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי
בנקים ממשלות ואגרות חוב	סך הכל				
2	1,232	1,230	328	138	764
-	43	43	(9)	5	47
-	(57)	(57)	(24)	-	(36)
-	54	54	22	-	32
-	(3)	(3)	1	-	(4)
2	1,272	1,270	320	143	807
-	109	109	11	6	92
-	101	101	10	4	87

תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה ⁽¹⁾
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
- מחיקות חשבונאיות
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה ⁽²⁾
מזה: (1) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
(2) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור		סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי
בנקים ממשלות ואגרות חוב	סך הכל				
1,228	-	1,228	330	165	733
(69)	-	(69)	(29)	(3)	(37)
(34)	-	(34)	(20)	-	(14)
49	-	49	22	1	26
15	-	15	2	1	12
1,174	-	1,174	303	163	708
79	-	79	11	-	68
86	-	86	12	-	74

תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה ⁽¹⁾
הכנסות בגין הפסדי אשראי
- מחיקות חשבונאיות
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה ⁽²⁾
מזה: (1) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
(2) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
בנקים ממשלות ואגרות חוב	סך הכל				
1,155	-	1,155	326	159	670
65	2	63	4	(34)	93
74	-	74	(10)	16	68
(161)	-	(161)	(67)	-	(94)
139	-	139	67	2	70
(22)	-	(22)	-	2	(24)
1,272	2	1,270	320	143	807
79	-	79	11	-	68
101	-	101	10	4	87

תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה ⁽¹⁾
התאמה ליתרת פתיחה בשל השפעת היישום לראשונה*
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
- מחיקות חשבונאיות
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה ⁽²⁾
מזה:
(1) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
(2) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור				בנקים ממשלות ואגרות חוב	
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	סך הכל	
881	164	318	1,363	-	1,363
(182)	(1)	(23)	(206)	-	(206)
(58)	(1)	(61)	(120)	-	(120)
67	1	69	137	-	137
9	-	8	17	-	17
708	163	303	1,174	-	1,174
68	-	11	79	-	79
74	-	12	86	-	86

תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה ⁽¹⁾
הכנסות בגין הפסדי אשראי
- מחיקות חשבונאיות
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה ⁽²⁾
מזה: (1) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
(2) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

* השפעת היישום לראשונה של הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים. לפירוט נוסף ראה באור ג.1 לעיל.

באור 7 - פקדונות הציבור (במיליוני ש"ח)

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד בישראל

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2021	2021	2022	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
			לפי דרישה
68,605	67,399	60,766	- אינם נושאים רבית
31,353	29,126	28,036	- נושאים רבית
99,958	96,525	88,802	סך הכל לפי דרישה
53,489	51,748	76,100	לזמן קצוב
153,447	148,273	164,902	סך הכל פקדונות בישראל*
			*מזה:
73,045	73,667	78,240	פקדונות של אנשים פרטיים
31,872	31,403	34,117	פקדונות של גופים מוסדיים
48,530	43,203	52,545	פקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2021	2021	2022	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		תקרת הפקדון
55,956	56,126	58,348	עד 1
36,190	35,911	39,247	מעל 1 עד 10
18,209	17,873	19,829	מעל 10 עד 100
11,644	7,509	11,823	מעל 100 עד 500
31,448	30,854	35,655	מעל 500
153,447	148,273	164,902	סך הכל

באור לא - זכויות עובדים
(במיליוני ש"ח)

א. הרכב ההטבות

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2021	2021	2022	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
			פנסיה ופיצויי פרישה
987	951	830	סכום ההתחייבות
(297)	(350)	(264)	השווי ההוגן של נכסי התכנית
690	601	566	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית
690	601	566	עודף ההתחייבות שנכלל בסעיף "התחייבויות אחרות"
17	19	15	מענקים בגין ותק - סכום ההתחייבות
30	31	26	הטבה בגין ימי מחלה שלא נוצלו
9	9	9	הטבות אחרות לאחר העסקה
236	225	193	הטבות אחרות לאחר פרישה
78	81	80	חופשה
240	190	199	אחר
			סך הכל
1,300	1,156	1,088	עודף ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים על נכסי תכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות"

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

ב. תכנית להטבה מוגדרת

1. מחויבויות ומצב המימון

הטבות אחרות לאחר פרישה					תכניות פיצויים ופנסיה					
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר
2021	2021	2022	2021	2022	2021	2021	2022	2021	2022	2022
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
במיליוני ש"ח										
א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה										
219	219	236	221	196	960	960	987	955	859	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
5	4	4	2	1	20	15	19	5	6	עלות שירות
6	4	6	1	2	18	13	21	5	9	עלות רבית
10	1	(49)	2	(4)	107	(7)	(167)	(5)	(36)	הפסד (רווח) אקטוארי**
(4)	(3)	(4)	(1)	(2)	(118)	(30)	(30)	(9)	(8)	הטבות ששולמו
236	225	193	225	193	987	951	830	951	830	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה
233	223	191	223	191	808	817	700	817	700	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף התקופה
ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית										
-	-	-	-	-	343	343	297	355	272	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת תקופה
-	-	-	-	-	44	35	(8)	5	(2)	תשואה בפועל על נכסי התכנית הפקדות לתכנית על ידי התאגיד הבנקאי
-	-	-	-	-	9	7	7	2	2	הטבות ששולמו
-	-	-	-	-	(99)	(35)	(32)	(12)	(8)	שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף התקופה
-	-	-	-	-	297	350	264	350	264	מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה*
236	225	193	225	193	690	601	566	601	566	

* נכלל בסעיף "התחייבויות אחרות".

** הרווח האקטוארי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 נובע בעיקר מעלייה בשיעור רבית ההיוון.

הטבות אחרות לאחר פרישה			תכניות פיצויים ופנסיה			
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2021	2021	2022	2021	2021	2022	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
במיליוני ש"ח						
236	225	193	690	601	566	ג. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד
236	225	193	690	601	566	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
						התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה
ד. סכומים שהוכרו בהפסד כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס						
83	75	32	289	214	121	הפסד אקטוארי נטו
83	75	32	289	214	121	יתרת סגירה בהפסד כולל אחר מצטבר

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

2. הוצאה לתקופה

הטבות אחרות לאחר פרישה					תכניות פיצויים ופנסיה					
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2021	2021	2022	2021	2022	2021	2021	2022	2021	2022	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	במיליוני ש"ח
א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד										
5	4	4	2	1	20	15	19	5	6	עלות שירות
6	4	6	1	2	18	13	21	5	9	עלות רבית
-	-	-	-	-	(7)	(5)	(5)	(2)	(2)	תשואה חזויה על נכסי תכנית הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
5	4	2	1	-	17	13	11	5	3	הפסד אקטוארי נטו
-	-	-	-	-	36	8	3	3	-	סילוק
-	-	-	-	-	(3)	(2)	(2)	(1)	-	היוון עלות תוכנה
16	12	12	4	3	81	42	47	15	16	סך עלות ההטבה, נטו
ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו כהפסד (רווח) כולל אחר לפני השפעת מס										
10	1	(49)	2	(4)	70	(37)	(154)	(8)	(32)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
(5)	(4)	(2)	(1)	-	(17)	(13)	(11)	(5)	(3)	הפחתה של הפסד אקטוארי
-	-	-	-	-	(36)	(8)	(3)	(3)	-	סילוק
5	(3)	(51)	1	(4)	17	(58)	(168)	(16)	(35)	סך הכל הוכר בהפסד (רווח) כולל אחר
16	12	12	4	3	81	42	47	15	16	סך עלות ההטבה נטו
21	9	(39)	5	(1)	98	(16)	(121)	(1)	(19)	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה ובהפסד (רווח) כולל אחר

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

3. הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

הטבות אחרות לאחר פרישה			תכניות פיצויים ופנסיה		
31 בדצמבר	30 בספטמבר		31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2021	2021	2022	2021	2021	2022
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
		באחוזים			באחוזים
0.4	0.6		(0.3)	0.0	
		4.7			4.4

1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה

שיעור היוון ריאלי**

שיעור היוון נומינלי**

הטבות אחרות לאחר פרישה			תכניות פיצויים ופנסיה		
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר	
2021	2021	2022	2021	2021	2022
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
		באחוזים			באחוזים
0.6-0.8	0.8		0.0-0.3	0.2-0.3	
		3.0-4.3			2.2-3.8

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

שיעור היוון ריאלי**

שיעור היוון נומינלי**

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת המס

הטבות אחרות לאחר פרישה			גידול בנקודת אחוז אחת		
31 בדצמבר	30 בספטמבר		31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2021	2021	2022	2021	2021	2022
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
		במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח
(41)	(37)	(30)	(74)	(59)	(53)
					שיעור היוון

הטבות אחרות לאחר פרישה			קטון בנקודת אחוז אחת		
31 בדצמבר	30 בספטמבר		31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2021	2021	2022	2021	2021	2022
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
		במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח
55	50	41	90	71	63
					שיעור היוון

ג. תזרימי מזומנים

הפקדות

תכניות פיצויים ופנסיה			הפקדות בפועל		
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר	לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר	תחזית
2021	2021	2022	2021	2022	*2022
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
9	7	7	2	2	9

הפקדות

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמו לתכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2022.

** החל משנת 2022, המחויבות בגין הטבות לזמן ארוך מחושבת באמצעות מודל אקטוארי נומינלי בעוד שבתקופות קודמות חושבו הטבות אלו באמצעות מודל אקטוארי ריאלי.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות

א. הוראות באזל 3

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל כפי שפורסמו על ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 וכן במסגרת קובץ שאלות ותשובות. הוראות באזל 3 נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013, ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. לאור זאת, בשנת 2021, תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עמדה על 10% והחל מיום 1 בינואר 2022 הוראות המעבר הסתיימו ולא ניתן להכיר במכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון הפיקוחי.

(1) יעדי הלימות הון

בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% ויחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. כמו כן, על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור" נדרש הבנק להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 באחוז אחד מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדוח, למעט הלוואות לדיור שניתנו בתקופת הוראת השעה, כאמור להלן. לאור התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מההתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים, את הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בה נכללה, בין היתר, הוראת שעה הנוגעת לעדכון הוראה 201 אשר כוללת הפחתת דרישות ההון המזעריות החלות על הבנקים בנקודת אחוז אחת וכן עדכון להוראה 329, אשר מבטל את דרישות ההון של נקודת אחוז נוספת על הלוואות לדיור לרכישת דירת מגורים, שהועמדו בתקופה החל מיום 19 במרס 2020 ועד ליום 30 בספטמבר 2021, ועל הלוואות לדיור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין ובמשכון דירה (להלן - "הלוואה לכל מטרה") שהועמדו החל מיום 19 במרס 2020. לאורך תקופת המשבר, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכונים להארכת תוקף הוראת השעה. ביום 27 בדצמבר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לפיו, החל מיום 1 בינואר 2022, פג תוקף הוראת השעה. כמו כן, בוצע עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא מגבלות על ההלוואות לדיור, לפיו דרישת ההון הנוספת בשיעור 1 נקודת האחוז תחול בגין הלוואות למטרת דיור בלבד ולא תחול בגין הלוואות לכל מטרה. לאור האמור לעיל ובהתחשב בדרישת ההון הנוספת מיתרת ההלוואות לדיור, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי שנדרש הבנק לעמוד בו לתאריך הדיווח הינו 9.24% ויחס ההון הכולל המזערי שהנדרש הבנק לעמוד בו לתאריך הדיווח הינו 12.50%.

ליתרת ההלוואות לדיור ראה באור 3.ב.12.

לקבוצה יעדי הון שאושרו על ידי הדירקטוריון ומשקפים את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתיאבון הסיכון. יעדי ההון הפנימיים שנקבעו על ידי הדירקטוריון הינם:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.25% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.50%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

(2) להלן נתונים בדבר נכסי הסיכון, ההון הרגולטורי ויחסי ההון המחוברים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211.

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)	30 בספטמבר 2021	30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר) במיליוני ש"ח	
10,199	10,222	10,476	א. הון לצורך חישוב יחס ההון
1,891	1,889	3,396	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
12,090	12,111	13,872	הון רובד 2, לאחר ניכויים
			סך הכל הון כולל
			ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
81,660 ⁽²⁾	80,297 ⁽²⁾	94,602 ⁽²⁾	סיכון אשראי
683	793	760	סיכונים שוק
6,645	6,725	7,639	סיכון תפעולי
88,988	87,815	103,001	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
			ג. יחס ההון לרכיבי סיכון
11.46%	11.64%	10.17%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.59%	13.79%	13.47%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.25% ⁽¹⁾	8.25% ⁽¹⁾	9.24% ⁽¹⁾	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
11.50% ⁽¹⁾	11.50% ⁽¹⁾	12.50% ⁽¹⁾	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
			חברה בת משמעותית
			בנק מסד בע"מ
14.71%	14.97%	14.95%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
15.72%	16.01%	16.08%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.00%	8.00%	9.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
11.50%	11.50%	12.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(1) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים הינם 9.0%-12.5%, בהתאמה. ליחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש נוספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח. עם זאת, בהתאם להוראות שעה בדבר התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה, החל מחודש מרס 2020 ועד 31 בדצמבר 2021, יחס הון מזערי רובד 1 ויחס ההון הכולל הנדרשים היו 8%-11.5%, בהתאמה. כמו כן, לא חלה דרישת הון נוספת בשיעור של 1% על הלוואות לדיוור למטרת מגורים שהועמדו החל מתחילת תוקפה של הוראת השעה (19 במרס 2020) ועד 30 בספטמבר 2021 על הלוואות לדיוור לכל מטרה שהועמדו החל מתחילת תוקפה של הוראת השעה (19 במרס 2020).

(2) מסך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחת סך של 77 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין מהלכי ההתייעלות (30.9.21 - 108 מיליון ש"ח, 31.12.21 - 100 מיליון ש"ח).

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

(3) רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)	30 בספטמבר 2021	30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר) במיליוני ש"ח	
10,003	10,022	10,237	א. הון עצמי רובד 1 הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
220	217	259	הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1 זכויות שאינן מקנות שליטה
10,223	10,239	10,496	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
(96)	(96)	(97)	התאמות פיקוחיות וניכויים: נכסים בלתי מוחשיים
(3)	(2)	(8)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(99)	(98)	(105)	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני התאמות בגין מהלכי ההתייעלות ובגין הפסדי אשראי צפויים - הון עצמי רובד 1
75	81	57	סך התאמות בגין מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1 ⁽¹⁾
-	-	28	סך התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים - הון עצמי רובד 1 ⁽²⁾
10,199	10,222	10,476	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
907	905	2,275	ב. הון רובד 2 הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
984	984	1,121	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
1,891	1,889	3,396	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
-	-	-	ניכויים: סך הכל ניכויים - הון רובד 2
1,891	1,889	3,396	סך הכל הון רובד 2

(4) השפעת התאמות בגין תכנית התייעלות, הפסדי אשראי צפויים והלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע, על יחס הון עצמי רובד 1

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)	30 בספטמבר 2021	30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר) באחוזים	
11.37%	11.53%	10.00%	יחס ההון לרכיבי סיכון יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת ההתאמות
0.09%	0.11%	0.06%	השפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות ⁽¹⁾
-	-	0.03%	השפעת ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים ⁽²⁾
-	-	0.08%	השפעת ההתאמות בגין הלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע ⁽³⁾
11.46%	11.64%	10.17%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

(1) התאמות בגין תכניות התייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיף 5 להלן) נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן.

(2) התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים לפי הוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיף 6 להלן) פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024.

(3) התאמות בגין הלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע (ראה סעיף 7 להלן) פוחתות בהדרגה עד ליום 30 ביוני 2023.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

(5) מהלכי התייעלות

ביום 12 בינואר 2016, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". בהתאם למכתב, על דירקטוריון הבנק להתוות תכנית רב-שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו במכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת עלויות התכנית לעניין חישוב הלימות ההון על פני חמש שנים בקו ישר. ביום 16 בדצמבר 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר מאריך את תוקף הנחיות אלו עד ליום 31 בדצמבר 2021.

(א) ברבעון השלישי של שנת 2018 התקבלה החלטה על מיזוג אוצר החייל וב-1 בינואר 2019 מוזג אוצר החייל עם ולתוך הבנק. בגין מהלכים אלה ביצעה הקבוצה הפרשה לפיצויים מוגדלים בסך של 82 מיליון ש"ח (53 מיליון ש"ח נטו לאחר השפעת המס). השפעת מהלכים אלו על יחס ההון העצמי לרכיבי סיכון נזקפת, כאמור, לשיעורין על פני 5 שנים. ללא ההקלה, כאמור, נכון ליום 30 בספטמבר 2022, היישום היה מביא לקיטון נוסף של 0.01%.

(ב) ביום 28 ביולי 2020 וביום 3 בנובמבר 2020, אישר דירקטוריון הבנק תכנית התייעלות, על פיה יתאפשר לכ-60 עובדים קבועים בבנק, המשתייכים לאוכלוסיית היעד שהוגדרה, לפרוש בפרישה מוקדמת ובתנאים מועדפים. התוכנית הגדילה את ההפסד הכולל האחר (ברוטו) בסך של 48 מיליון ש"ח בגין התחייבות לפיצויים ולהטבות לאחר פרישה.

כמו כן, ברבעון הרביעי של שנת 2020 בוצעה הפרשה נוספת לפיצויים מוגדלים בסך של כ-50 מיליון ש"ח בגין פרישה מוקדמת נוספת הצפויה בשנים הקרובות. סך ההשפעה נטו, לאחר השפעת המס בגין מהלכים אלה הסתכם ב-65 מיליון ש"ח. ההשפעה על יחס ההון העצמי לרכיבי סיכון נזקפת, כאמור לשיעורין על פני 5 שנים. ללא ההקלה, כאמור, נכון ליום 30 בספטמבר 2022, היישום היה מביא לקיטון נוסף של 0.05%.

(6) יישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים

החל מיום 1 בינואר 2022, הבנק מיישם את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה.

ביום 1 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים", אשר כלל, בין היתר, עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 299 לפיו, נקבע כי במידה שכתוצאה מהיישום לראשונה של כללים אלה, חל קיטון בהון העצמי רובד 1 של תאגיד בנקאי, הוא רשאי לפרוס את הקיטון האמור, על פני שלוש שנים (להלן: "תקופת המעבר"). ללא ההקלה, כאמור, נכון ליום 30 בספטמבר 2022, היישום היה מביא לקיטון נוסף של 0.03% ביחסי הלימות ההון. לפירוט בדבר השפעת היישום לראשונה ראה באור 8.1 לעיל.

(7) הקצאת הון נוספת בגין מימון קרקעות במינוף גבוה

ביום 22 במאי 2022, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 203 (מדידה והלימות ההון) שמטרתה טיפול בחשיפות לענף הבינוי והנדל"ן. בהתאם לחוזר נקבע, כי לרשימת החובות המשוקללים לסיכון ב-150% נוספו הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV), למעט הלוואות לרכישת קרקע חקלאית שאין לגביה אופק תכנוני או כוונה להגיש בקשה לשינוי יעוד (planning consent) והלוואות לרכישת קרקע לשימוש עצמי של לווה שאינו מסווג בענף המשק הבינוי והנדל"ן.

ביום 24 באוגוסט 2022, פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת שאלות ותשובות בקשר עם ההוראה הנ"ל, שנמצאת בדיון בין הבנקים לבין הפיקוח על הבנקים. ביישום ההוראה בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2022, חישב הבנק את נכסי הסיכון בגין קרקעות בשיעור מימון של מעל 80% כאמור, בהתבסס על הנחות באשר לאופן חישוב תוספת נכסי הסיכון הנדרשים בהתאם להוראה והוא עשוי להשתנות ככל שתתקבלנה הבהרות באופן היישום האמור. לתוצאות הדיונים עם הפיקוח כאמור לעיל, לא צפויה השפעה מהותית על יחס הלימות ההון ליום 30 בספטמבר 2022.

בהמשך לכך, אימץ הבנק את ההקלה שנקבעה במסגרת החוזר, לפיה השפעת השינוי במשקל הסיכון על יחס הלימות ההון, בגין מלאי ההלוואות הקיימות ליום 30 ביוני 2022, תיפרס בשיעורים רבעוניים קבועים עד ליום 30 ביוני 2023. ללא ההקלה כאמור, נכון ליום 30 בספטמבר 2022, היישום היה מביא לקיטון נוסף ביחס הון רובד 1 וביחס ההון הכולל בשיעור של 0.08%-0.11%, בהתאמה.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

(8) הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR)

בחודש מרס 2014, פרסמה ועדת באזל לפיקוח הבנקים עדכונים להוראות באזל 3 וביניהם, הוראה חדשה בדבר "הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR)".

ביום 1 בדצמבר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראות ניהול בנקאי תקין הכולל, בין היתר, הוספת הוראת ניהול בנקאי תקין A203 בנושא טיפול בסיכון אשראי צד נגדי בהתאם ל-SA-CCR שמחליפה את הגישות הקיימות כיום במסגרת הוראה 203 לחישוב חשיפה לצד נגדי במקרה כשל. בהתאם לחוזר, תחילת יישום ההוראה החל מיום 1 ביולי 2022. יישום ההוראה הביא לירידה ביחס הון עצמי רובד 1 וביחס ההון הכולל בשיעור של כ-0.07% וכ-0.09% בהתאמה, וזאת כתוצאה מעלייה בסך נכסי הסיכון בגין חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי בסך של כ-710 מיליון ש"ח.

(9) גורמים שיכולים להשפיע באופן מהותי על הלימות ההון של הבנק ושל חברה בת משמעותית

(9א) רכיבי הון הנתונים לתגודתיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק והיקף נכסי הסיכון נתונים לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הרבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמורת ופרישה.
- השפעות השינויים ברבית ובמרווחים על ההתאמות לשווי הון של אגרות חוב זמינות למכירה.
- השפעות שינויים במדד ובשערי החליפין על יתרות הנכסים.

להלן ניתוח השפעות השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 בספטמבר 2022:

השפעת השינוי ב-100 מיליון ש"ח בהון עצמי רובד 1 באחוזים	השפעת השינוי ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הסיכון
0.10	0.10
1.60	2.06

בנק (בנתוני המאוחד)

מסד

ב. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן - "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון לבין מדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים כאשר לצורך כך לא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה, הבנק מחשב את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי ששך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (כולל את הבנק).

יחד עם זאת, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 בדבר התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה, אשר כוללת, בין היתר, את הוראת השעה שפורסמה ביום 15 בנובמבר 2020, תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד (במקום 5%), וזאת כתאגיד בנקאי ששך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מהיקף הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. בהתאם לחוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 מיום 15 במאי 2022, ההקלה תחול עד ליום 30 ביוני 2024 ובלבד שיחס המינוף של התאגיד הבנקאי לא יפחת מיחס המינוף ליום 31 בדצמבר 2023 או יחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

31 בדצמבר 2021	30 בספטמבר 2021	30 בספטמבר 2022	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר) במיליוני ש"ח	
10,199	10,222	10,476	(1) בנתוני המאוחד
191,042	184,631	205,407	הון רובד 1*
		באחוזים	סך החשיפות
5.34%	5.54%	5.10%	יחס המינוף
			(2) חברה בת משמעותית
7.68%	7.78%	7.85%	בנק מסד בע"מ
			יחס המינוף
4.50%	4.50%	4.50%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* להשפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות, יישום לראשונה של כללי החשבונאות להפסדי אשראי צפויים והלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע, ראה סעיף א(4) לעיל.

ג. יחס כיסוי הנזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי הנזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות נמדד על פי תרחיש קיצון אחיד המפורט בהוראה ולאופק של 30 ימים. היחס נועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה, כהגדרתם בהוראה, שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד, אשר נמדדים בהתאם לתזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון.

לשלושת החודשים שנסתיימו			
ביום 31 בדצמבר 2021	ביום 30 בספטמבר 2021	ביום 30 בספטמבר 2022	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		באחוזים	
128%	133%	127%	1. בנתוני המאוחד*
			יחס כיסוי הנזילות
128%	133%	126%	2. בנתוני הבנק
			יחס כיסוי הנזילות
248%	272%	282%	3. חברה בת משמעותית*
			בנק מסד בע"מ
100%	100%	100%	יחס כיסוי הנזילות
			יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ד. יחס מימון יציב נטו לפי הוראות המפקח על הבנקים

החל מיום 31 בדצמבר 2021, מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 בנושא יחס מימון יציב נטו - NSFR, אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס מימון יציב נטו במערכת הבנקאית בישראל. בהתאם להוראה, מטרת יחס המימון היציב נטו הינה לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה מהתאגידים הבנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. יחס המימון היציב נטו מכיל שני מרכיבים: פריטי מימון יציב זמין (מונה) ופרטי מימון יציב נדרש (מכנה). "מימון יציב זמין" מוגדר כחלק מההון וההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הנדרש של תאגיד מסוים הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפירעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי אותו תאגיד, וכן של חשיפותיו החוץ מאזניות. בהתאם להוראה, יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש עומד על 100%.

ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)	ליום 30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)	
		באחוזים
139%*	134%	1. בנתוני המאוחד יחס מימון יציב נטו
151%	151%	2. חברה בת משמעותית בנק מסד בע"מ יחס מימון יציב נטו
100%	100%	יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* הוצג מחדש.

ה. דיבידנד

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)	לשנה שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)	
545	710	225	170	דיבידנד שהוכרז ושולם על ידי הבנק

הבנק פנה וקיבל את עמדת בנק ישראל, לפיה אין מניעה כי הבנק ישקול חלוקת דיבידנד חד פעמי הכולל כ-150 מיליון ש"ח (השלמה ל-50% מרווחי שנת 2020 בהתאם למדיניות הדיבידנד) וסכום נוסף של דיבידנד חד פעמי בסך של עד כ-350 מיליון ש"ח. ביום 16 באוגוסט 2022, החליט דירקטוריון הבנק כי הבנק אינו שוקל באותו מועד חלוקת דיבידנד חד פעמי כאמור לעיל. נכון למועד זה, לא חל שינוי בהחלטת הדירקטוריון לעניין חלוקת דיבידנד חד פעמי כאמור לעיל. ביום 22 בנובמבר 2022, החליט דירקטוריון הבנק, בהתאם למדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק, לאשר חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 235 מיליון ש"ח (ברוטו), המהווים כ-50% מהרווח הנקי על פי הדוחות הכספיים של הבנק לרבעון השלישי של שנת 2022. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד יחול ביום 30 בנובמבר 2022 ויום התשלום יהיה 8 בדצמבר 2022. סכום הדיבידנד הינו לפני כל מס, לרבות מס במקור שעל הבנק לנכות על פי כל דין.

באור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (במיליוני ש"ח)

התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2021	2022	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
13	8	10
83	48	160

א. שיפורים במבנים, רכישת והקמת מבנים, ציוד ותוכנה
התחייבות להשקעה בקרנות השקעה פרטיות

ב. הבנק והחברות המאוחדות שלו שכרו מבנים וציוד לתקופות ארוכות. דמי השכירות (חלקם צמודים למדד המחירים לצרכן וחלקם צמודים למטבע חוץ) שישולמו בעתיד, בשל התקשרויות אלו הינם:

30 בספטמבר	
2021	2022
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
*17	*17
64	68
54	63
49	62
47	55
187	209
418	474

שנה ראשונה
שנה שנייה
שנה שלישית
שנה רביעית
שנה חמישית
שנה שישיית ואילך
סך הכל

* לתקופה שנותרה עד לתום השנה הקלנדרית.

ג. קבוצת הבנק (הבנק וחברות בנות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות, המתבססות על חוות דעת משפטיות, באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות כמפורט בסעיף זה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור.
לגבי התובענות המשפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, ראה באור i.25. לדוחות הכספיים לשנת 2021.

להלן בקשות לאישור תובענות ייצוגיות שהוגשו בעבר נגד הבנק ואשר חל בהן שינוי ביחס לאמור בדוחות הכספיים לשנת 2021:

1. ביום 18 בפברואר 2016, התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית שהוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב נגד הבנק ו-4 בנקים נוספים (להלן כולם ביחד - "המשיבים"). לטענת המבקשת המשיבים מפלים על רקע גיל בין "סטודנטים צעירים" לבין סטודנטים "לא צעירים" באופן שמונע מאוכלוסיית ה"סטודנטים הלא צעירים" הטבות ו/או הנחות המוצעות ל"סטודנטים הצעירים" בלבד. המבקשת הגדירה את הקבוצה כדלקמן: '... כלל הסטודנטים שהופלו מחמת גילם בהשוואה לסטודנטים צעירים יותר, ונמנע מהם לקבל מהמשיבים הטבות לסטודנטים בשבע השנים האחרונות ולמצער החל מיום 15 ביולי 2014...'. המבקשת טענה כי כתוצאה מהתנהלות המשיבים נגרמו לקבוצה נזקים ממוניים ונזקים לא ממוניים וביקשה לחייב את הבנקים, ביחד ולחוד, לשלם לקבוצה סך של 219 מיליון ש"ח. ביום 26 בספטמבר 2019, ניתן פסק דין הדוחה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 4 בנובמבר 2019, הגישה המבקשת ערעור על פסק הדין וביום 20 באוקטובר 2022, נדחה ערעור זה.

2. ביום 7 במאי 2020, התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק בקשר עם גביית עמלת סוכן בגין פעילות בניירות ערך. לטענת התובעת, בכל פעולה של רכישה / מכירה של ניירות ערך, הבנק גובה עמלה המכונה על ידו "עמלת סוכן", למרות שעמלה זו אינה מופיעה בתעריפון הבנק ולכן נגבית שלא כדין. עוד טוענת התובעת כי ככל שמדובר בהוצאה של צד ג' (אותה רשאי הבנק לגבות בהתאם לתעריפון), על הבנק לפרט את שיעור העמלה ודרך חישובה, אך הבנק לא עושה כן. התובעת מציינת, כי היא לא יכולה לאמוד את סכום התובענה הכולל אולם לטענתה, הנזק האישי שנגרם לה עבור כל פעולה עומד על כ-2 ש"ח. לפיכך, כך לשיטתה, הנזק שנגרם לכל הקבוצה, במהלך 7 השנים הקודמות להגשת התובענה, עומד על עשרות מיליוני ש"ח, אם לא למעלה מכך. לפי הנתען בתובענה, תביעות דומות הוגשו גם נגד בנקים אחרים. ביום 4 בספטמבר 2022, ניתן פסק דין הדוחה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

3. ביום 21 באפריל 2021, התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית. התובענה הוגשה נגד הבנק ובנק נוסף. לטענת המבקשת יש לבטל את עמלת השורה המופיעה בתעריפון הבנק לעסקים גדולים ויש להורות לבנק להשיב ללקוחותיו את עמלת השורה שנגבתה על ידו ביתר, בצירוף פיצוי בגין עגמת נפש. לחילופין, כך לטענת המבקשת, יש להפחית את מחיר עמלת השורה של הבנק מכיוון שמחיר העמלה אינו

משקף את העלות התפעולית הנגרמת לבנק, בכל הנוגע לרישום השורה, בשים לב למציאות המשתנה ולהתפתחות הטכנולוגית של המערכת הבנקאית. ביום 25 במאי 2022, אושרה בקשת הסתלקות שהגישו המבקשים והבקשה לאישור התובענה כייצוגית נמחקה.

4. ביום 13 בספטמבר 2021, התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית. התובענה הוגשה נגד חמשת הבנקים הגדולים, לרבות הבנק (להלן כולם ביחד - "הבנקים"). לטענת המבקשים, עמלות הבנקים הקבועות בתעריפונים במט"ח (ולא בשקלים) הן בניגוד לדיון, בעיקר כשגביית העמלות נעשית על ידי המרה רעיונית לשקלים, בשערי המרה גבוהים. לפיכך, כך לטענת המבקשים, יש לחייב את הבנקים להשיב לחברי הקבוצה את כל הסכומים שגבו בגין עמלות המוצגות או נקובות בתעריפונים במט"ח, במהלך 7 השנים האחרונות. לחילופין, יש להורות לבנקים להשיב לחברי הקבוצה את פערי ההמרה בגין עמלות אלו. ביום 9 במאי 2022, אישר בית המשפט הסתלקות מוסכמת שהגישו המבקשים וההליך הסתיים.

סכום החשיפה הנוספת של הבנק ושל החברות הבנות של הבנק ליום 30 בספטמבר 2022, בגין תביעות תלויות שלהערכת הנהלת הבנק אפשרות התממשות כולן, או חלקן, אינה קלושה ושלא בוצעה בגין הפרשה, מסתכם בכ-50 מיליון ש"ח.

ד. כמו כן, תלויה ועומדת כנגד הבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, אשר הסכום הנטען בה הוא מהותי, כפי שיפורט להלן. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטית, לא ניתן, בשלב זה, להעריך את סיכויי תביעה זו, ולא נעשתה בגינה כל הפרשה: ביום 13 באפריל 2022, התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית העוסקת ב"עמלת טיפול באשראי ובטחונות להלוואות מט"ח ומט"ח", אותה הבנק גובה בעת העמדת הלוואה לכל מטרה. לטענת המבקשים, עמלה זו נגבית בניגוד להוראות תקנה 3 לתקנות הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (החגרת סוגי עסקאות אשראי מתחולת החוק והחגרת הוצאות מגדר "תוספת"), תשע"ט-2019 (להלן - "התקנות"), תקנות אשר מגבילות את המחיר אותו יכול הבנק לגבות בגין כל הלוואה והלוואה. הבקשה והתובענה אינן מציינות את סכום הנזק הנטען לקבוצה.

ה. 1. להלן פירוט של תובענות והליכים ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות כנגד חברה כלולה, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל"), שהסכום הנטען בהן הוא מהותי. לדעת הנהלת כאל, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטיות נכללות בדוחות הכספיים שלה הפרשות נאותות, אם נדרשו.

(א) ביום 8 ביוני 2016, הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בקשה מתוקנת לאישור תביעה כתובענה ייצוגית נגד שלוש חברות כרטיסי האשראי, ביניהן כאל (להלן - "הבקשה המתוקנת"). הבקשה המתוקנת החליפה בקשה קודמת שהוגשה ביום 28 באפריל 2014. עניינה של הבקשה הינו שני הסדרים כובלים בתחום כרטיסי החיוב המידי ("דביט") ובתחום כרטיסי תשלום נטענים מראש ("pre paid"). ההסדר הכובל הראשון, לטענת המבקשים, הינו ההסדר לגביית עמלה צולבת בגין עסקאות המבוצעות בכרטיסי דביט - "pre paid". ההסדר הכובל השני, לטענת המבקשים, הינו עיכוב, שלא כדיון, של כספים המגיעים לבתי עסק לתקופה של כ-20 יום, לאחר שהכסף התקבל על ידי חברות כרטיסי האשראי.

עיון בחוות הדעת הכלכלית אליה מפנה הבקשה המתוקנת, מעלה, כי סכום התביעה מורכב מראשי הנזק הבאים: סך של כ-13.5 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר גובה העמלה הצולבת המשולמת בעסקאות בכרטיסי חיוב מידי; סך של כ-5.3 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר מועד העברת הכספים לבתי העסק בגין עסקאות בכרטיסי חיוב מידי; סך הנע בין 418 מיליון ש"ח לכ-683 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מתת שימוש בכרטיסי חיוב מידי בשל שני ההסדרים הכובלים הנטענים כאמור לעיל.

ביום 12 במרס 2017, נערך דיון קדם משפט בבקשה. בית המשפט קבע בהחלטה, כי עניין העמלה הצולבת בקשר לכרטיסי הדביט וה-"pre paid" כלול לכאורה בפסק דין שנתן בית הדין לתחרות (בשמו הקודם: בית הדין להגבלים עסקיים), ולכן כל טענה המועלת נגד קביעת העמלה הצולבת, יש להעלות בהליכים מתאימים בנוגע לפסק דין האמור. לאור זאת, ניתנה דחייה בקיום הליך התביעה הייצוגית, עד למיצוי ההליכים בפני בית הדין לתחרות.

ביום 16 באוקטובר 2017, הוגשה לבית הדין לתחרות תובענה למתן סעד הצהרתי, במסגרתה התבקש בית הדין לקבוע, כי בעת מתן פסק הדין במסגרתו אושר הסדר העמלה הצולבת, לא נכללו בהסדר כרטיסי חיוב מידי וכרטיסים נטענים. חברות כרטיסי האשראי, ובכלל זה כאל, הגישו בקשה לסילוק על הסף של התובענה וביום 16 באוקטובר 2018 קבע בית המשפט, כי דין הבקשות לסילוק על הסף, של התובענה למתן סעד הצהרתי, להתקבל.

ביום 29 בנובמבר 2018, הוגש לבית המשפט העליון ערעור על פסק דינו של בית הדין לתחרות.

ביום 23 בדצמבר 2018, הגישו המבקשים לבית המשפט העליון, בשבתו כבית דין גבוה לצדק, עתירה נגד הממונה על התחרות (בשמה הקודם: ממונה על הגבלים עסקיים). בעתירה מבוקש, כי בית המשפט יורה לממונה על התחרות לפעול לשם הבהרה או ביטול או שינוי של פסק דינו של בית הדין לתחרות. המדינה הגישה תגובתה ביום 22 במאי 2019. ביום 16 ביולי 2020, התקיים דיון בעתירה ובמסגרתו נשמעו טענות הצדדים באריכות. באותו היום, הורה בית המשפט על דחיית העתירה ללא צו להוצאות. כן נאמר בפסק הדין, כי בית המשפט לא מביע כל עמדה בשאלה שעומדת בלב הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בהתאם לכך, יימשך הליך התובענה הייצוגית

בבית המשפט המחוזי. ביום 12 באפריל 2021, התקיים דיון קדם משפט ובו נשמעו טענות הצדדים. בסיום הדיון הציע בית המשפט לצדדים לפנות לגישור ביחס לשאלת מועד ההתחשבות. ביום 6 ביולי 2021, הגישו הצדדים לבית המשפט הודעה משותפת בה הודיעו כי הם מקבלים את הצעת בית המשפט לקיים הליך גישור בנושא זה והחלו בהליך הגישור. ביום 7 בספטמבר 2022, התקיימה ישיבת הגישור האחרונה ובה הודיעה המגשרת כי היא אינה רואה טעם בהמשך הגישור והצדדים הופנו לבית המשפט.

(ב) ביום 2 במאי 2018, התקבלה בבית המשפט המחוזי בקשה לאישור כתביעה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב. על פי הנטען בתביעה, העלתה כאל את תעריפי עמלת הסליקה לבתי עסק שלא כדון. בקשת האישור נסמכת, בין היתר, על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בגדרה אושרה בקשה לאישור תובענה כייצוגית נגד חברה אחרת, בסוגיה דומה. המבקשים מעריכים את נזקם האישי בסך של 4,036 ש"ח. המבקשים לא נקבו בסכום הנזק הקבוצתי וזה הוערך על ידם ב"עשרות מיליוני ש"ח". כאל השיבה לבקשת האישור והמבקשים השיבו לתשובת כאל. קדם משפט התקיים ביום 15 בינואר 2020. בתוך כך, קיבלו הצדדים את המלצת בית המשפט לקיים ביניהם הליך גישור. ביום 28 באוקטובר 2020, הודיעו המבקשים לבית המשפט, כי הליך הגישור לא צלח ובהתאם הם מבקשים להמשיך את ההליכים בבקשה בבית משפט. ביום 17 בדצמבר 2020, התקיים קדם משפט. דיון מקדמי נוסף התקיים ביום 13 ביולי 2021. ביום 27 ביולי 2021, ניתנה החלטה אשר קיבלה באופן חלקי את בקשת המבקשים לגילוי מסמכים, וקבעה מועדים להגשת סיכומי טענות מטעם הצדדים. בין הצדדים מתנהל הליך גישור.

(ג) ביום 22 ביולי 2018, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה אליה צורפה בקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית, כנגד כאל וכנגד שתי חברות כרטיסי אשראי נוספות. עניינה של התביעה בעסקאות באמצעות כרטיסי אשראי שביצעו חברי הקבוצה כעסקאות במסמך חסר (בעיקר עסקאות טלפוניות) בבתי עסק העוסקים בתחום ה"שיווק הישיר". בבקשת האישור נטען, כי בתי העסק הללו ניצלו את חולשתה של אוכלוסיית הקשישים וחייבו את כרטיסי האשראי שלהם בגין עסקאות רבות שלא כדון, וכן חייבו אותם בחיובים נוספים שלא אושרו על ידם. לטענת המבקש, חברות כרטיסי האשראי התקשרו בהסכם סליקה עם חברות ה"שיווק הישיר" ובדרך זו אפשרו את פעילותן. המבקש טוען, כי סכום הנזק לכל חברי הקבוצה, הינו כ-900 מיליון ש"ח. ביום 24 במרס 2019, הגישו התובעות את תשובותיהן לבקשת האישור. קדם משפט התקיים ביום 7 בינואר 2020, אשר בסיומו הורה בית המשפט לכא כוח התובעים לערוך, תוך קיצור, את רשימת המסמכים המבוקשים לגילוי ועיון. ביום 26 בינואר 2020, הגישה התובעת את הרשימה המקוצרת, וביום 8 במרס 2020 הגישה כאל תשובה לרשימה המקוצרת. התובעת הגישה תגובה לתשובה לבקשת הגילוי המתוקנת, ביום 6 באוקטובר 2020. ביום 3 במרס 2021, התקבלה החלטת בית המשפט הדוחה את בקשת הגילוי. דיון קדם משפט נוסף התקיים ביום 2 ביוני 2021. דיון נוסף נקבע ליום 21 באוקטובר 2021. ביום 11 ביוני 2021, ניתנה החלטת בית המשפט, במסגרתה הורה בית המשפט להעביר את כתבי הטענות ליועץ המשפטי לממשלה על מנת שישקול האם להתייצב בהליך. ביום 27 בדצמבר 2021, הודיע היועץ המשפטי לממשלה על התייצבותו להליך והגיש עמדה מטעמו. ביום 6 בינואר 2022, נערך דיון נוסף, במסגרתו השמיעו הצדדים את טענותיהם ביחס לעמדת היועץ המשפטי לממשלה. ביום 29 ביוני 2022, הגישה כאל את סיכומיה בבקשה וביום 14 ביולי 2022, הגישו המבקשים סיכומי תשובה. ביום 21 באוגוסט 2022, ניתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי הדוחה את בקשת האישור. ביום 13 בנובמבר 2022, הוגש לבית המשפט העליון ערעור על פסק הדין.

(ד) ביום 14 במאי 2020, הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז תביעה אליה צורפה בקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית כנגד כאל. על פי הנטען בתביעה, בהודעה שנשלחה לתובעת אודות חיובה העתידי בדמי כרטיס נפלו פגמים, המחייבים לקבוע, כי אין בהודעה כדי למלא אחר חובת היידוע הקבועה בדיון. המבקשת מעמידה את נזקה הממוני האישי על סך של 13.5 ש"ח ואת הנזק הלא ממוני בסך של 100 ש"ח, אך אינה נוקבת בסכום הנזק הקבוצתי. דיון מקדמי בתיק התקיים ביום 7 באפריל 2021. בית המשפט המליץ לצדדים לנהל דין ודברים במטרה להגיע להסדר מוסכם. משהמשא ומתן בין הצדדים לא הבשיל לכדי פשרה, ביום 6 ביוני 2021, הגישו הצדדים בקשה משותפת לקביעת התיק לשמיעת הוכחות. ביום 7 באפריל 2022, התקיימה ישיבת קדם משפט נוספת ובסיומה המליץ בית המשפט לצדדים לחדש את ההידברות ביניהם, במישרין או באמצעות מגשר. ביום 5 בספטמבר 2022, הודיעו הצדדים לבית המשפט כי, השיח ביניהם לא הבשיל לכדי הסכמות, וכי כאל תגיש בתוך 30 ימים את תשובתה לבקשת המבקשת לקבלת עמדת הרגולטור בתיק וזו הוגשה ביום 6 באוקטובר 2022.

(ה) ביום 8 בדצמבר 2020, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה כנגד ישראל כרטיס בע"מ, יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ, פרימיים אקספרס בע"מ, כאל ודיינרס קלוב בע"מ, אליה צורפה בקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית ("בקשת האישור"). לטענת המבקש, המשיבות עושות שימוש פסול ואסור במאגרי המידע שברשותן (הן מתוקף היותן מנפיקות כרטיסי אשראי והן מתוקף תפקידן כסולקות), וזאת ללא קבלת הסכמה מדעת מטעם לקוחותיהן. בתוך כך, נטען, כי המשיבות חושפות נתונים אישיים של הלקוחות לצדדים שלישיים; מבצעות "טירגוט" פרסומי על בסיס האפיפון כאמור לצרכי קידום מכירות של צדדים שלישיים; מבצעות מעקב אחר לקוחותיהן; ועושות שימוש בנתוני לקוחותיהן לשם מכירת נתונים סטטיסטיים. להערכת המבקש, סכום הסעד הקיבוצי הינו 150 מיליון ש"ח. ביום 27 ביוני 2021, הגישו כאל ודיינרס את תשובתן לבקשה לאשר את התובענה כייצוגית וביום 29 בספטמבר 2021, הוגשה תגובת המבקשים לתשובות המשיבות. ביום 6 בספטמבר 2022, התקיימה ישיבת קדם משפט ראשונה ובה הצדדים חזרו על טענותיהם. טרם נקבעה ישיבת קדם משפט נוספת.

(ו) ביום 26 באוקטובר 2021, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו תובענה נגד כאל אליה צורפה בקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית ("בקשת האישור") כנגד כאל וחברות כרטיסי אשראי נוספות. הקבוצה בשמה מבוקש לנהל את התביעה כייצוגית הוגדרה כ"כל לקוחות המשיבות שצברו אצלן זכויות ו/או נקודות תעופה/טיסה בעקבות שימוש בכרטיסי אשראי, ואלו נמחקו ללא יידוע ראוי של הלקוחות ומבלי שנשלחה להם הודעה מתאימה לפי הדין."

התובעת לא נקבה בבקשה בסכום התביעה הקבוצתי אך על פי הדוחות הכספיים של החברות הערכתה היא כי מדובר בסכומים של עשרות מיליוני ש"ח. ביום 26 ביוני 2022, התקיימה ישיבת קדם משפט ובסיומה המליץ בית המשפט לתובעת להסתלק מהבקשה, וביום 14 ביולי 2022, הגישה התובעת בקשה להסתלק מהבקשה. ביום 6 בספטמבר 2022, ניתן פסק דין המאשר את בקשת ההסתלקות.

2. סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו כנגד כאל, שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית (Reasonably Possible) מסתכם בכ-244 מיליון ש"ח.

3. בבאור 4.ט.25 לדוחות הכספיים לשנת 2021, תואר הליך ערעור על שומות מע"מ המתנהל בבית המשפט המחוזי בתל אביב בעניין כאל ובעניין חברות כרטיסי אשראי נוספות. כאל מעריכה את סכום החשיפה אשר בגינו לא נכללה הפרשה בדוחותיה, בסכום של כ-206 מיליון ש"ח. דיוני הוכחות התקיימו בחודשים יוני-יולי 2022. הצדדים מצויים במשא ומתן לקידום פשרה. בשלב זה, אין ודאות כי המשא ומתן יבשיל לכדי הסכם.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)			30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)			30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
חוזי רבית									
2,211	1,550	661	1,649	1,192	457	3,728	3,135	593	חוזי FORWARD-I FUTURES
40	40	-	93	93	-	411	411	-	אופציות שנכתבו
40	40	-	93	93	-	411	411	-	אופציות שנקנו
15,924	11,841	4,083	15,892	11,654	4,238	16,852	13,379	3,473	SWAPS ⁽¹⁾
18,215	13,471	4,744	17,727	13,032	4,695	21,402	17,336	4,066	סך הכל ⁽²⁾
3,245	-	3,245	3,399	-	3,399	3,440	-	3,440	מזה: נגזרים מגדרים ⁽³⁾
חוזי מטבע חוץ									
45,325	22,824	22,501	45,883	22,574	23,309	62,174	41,556	20,618	חוזי FORWARD-I FUTURES ⁽⁴⁾
14,084	14,084	-	14,806	14,806	-	6,263	6,263	-	אופציות שנכתבו
13,866	13,866	-	14,921	14,921	-	6,530	6,530	-	אופציות שנקנו
51	-	51	59	-	59	47	-	47	SWAPS
73,326	50,774	22,552	75,669	52,301	23,368	75,014	54,349	20,665	סך הכל
חוזים בגין מניות									
34,290	34,252	38	30,384	30,372	12	26,301	26,259	42	חוזי FORWARD-I FUTURES
19,211	19,211	-	20,281	20,281	-	10,634	10,634	-	אופציות שנכתבו
19,210	19,209	1	20,272	20,272	-	10,635	10,634	1	אופציות שנקנו ⁽⁵⁾
72,711	72,672	39	70,937	70,925	12	47,570	47,527	43	סך הכל
חוזי סחורות ואחרים									
279	279	-	70	70	-	104	104	-	חוזי FORWARD-I FUTURES
419	419	-	15	15	-	-	-	-	אופציות שנכתבו
419	419	-	15	15	-	-	-	-	אופציות שנקנו
1,117	1,117	-	100	100	-	104	104	-	סך הכל
165,369	138,034	27,335	164,433	136,358	28,075	144,090	119,316	24,774	סך הכל סכום נקוב

(1) מזה: SWAPS שהבנק משלם שיעור רבית קבוע בסך 9,843 מיליון ש"ח (30.9.21 - 9,689 מיליון ש"ח ו-31.12.21 - 9,495 מיליון ש"ח).

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 984 מיליון ש"ח (30.9.21 - 468 מיליון ש"ח ו-31.12.21 - 668 מיליון ש"ח).

(3) הבנק מבצע עסקאות הגנה באמצעות נגזרי החלפת רבית (IRS) לצורך גידור שווי הוגן חשבונאי של אגרות חוב. עסקאות אלה מגדרות את סיכון הרבית הגלום באגרות חוב במט"ח ברבית קבועה בעלות מח"מ ארוך.

(4) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 2,334 מיליון ש"ח (30.9.21 - 1,773 מיליון ש"ח ו-31.12.21 - 1,336 מיליון ש"ח).

(5) מזה: נסחרים בבורסה בסך 10,634 מיליון ש"ח (30.9.21 - 20,271 מיליון ש"ח ו-31.12.21 - 19,208 מיליון ש"ח).

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
334	317	17	531	308	223
-	-	-	218	-	218
1,238	1,186	52	1,538	1,413	125
1,730	1,730	-	1,730	1,729	1
1	1	-	1	1	-
3,303	3,234	69	3,800	3,451	349
-	-	-	-	-	-
3,303	3,234	69	3,800	3,451	349
-	-	-	-	-	-

חוזי רבית

מזה: נגזרים מגדרים

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

חוזי סחורות ואחרים

סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו

סכומים שקודזו במאזן

יתרה מאזנית

מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
299	147	152	171	157	14
137	-	137	13	-	13
466	428	38	408	327	81
986	986	-	986	986	-
1,751	1,561	190	1,565	1,470	95
-	-	-	-	-	-
1,751	1,561	190	1,565	1,470	95
-	-	-	-	-	-

חוזי רבית

מזה: נגזרים מגדרים

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו⁽¹⁾

סכומים שקודזו במאזן

יתרה מאזנית

מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
256	130	126	157	142	15
110	-	110	14	-	14
785	726	59	555	515	40
951	951	-	951	951	-
46	46	-	46	46	-
2,038	1,853	185	1,709	1,654	55
-	-	-	-	-	-
2,038	1,853	185	1,709	1,654	55
-	-	-	-	-	-

חוזי רבית

מזה: נגזרים מגדרים

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

חוזי סחורות ואחרים

סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו⁽¹⁾

סכומים שקודזו במאזן

יתרה מאזנית

מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) מזה: ב-30.9.21 וב-31.12.21 שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך של 1 מיליון ש"ח.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. גידור חשבונאי

כללי

הבנק חשוף לסיכוני שוק, לרבות סיכוני בסיס וסיכוני רבית. סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הקבוצה שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים לצרכן או בשערי החליפין של מטבעות חוץ עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות. סיכון הרבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הרבית. שינויים ברבית משפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוץ מאזניים, כיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (או אף התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הרבית. כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכוני בסיס וסיכוני רבית, משתמש הבנק במכשירים נגזרים מסוג עסקאות פורוורד על מטבע חוץ ומדד המחירים לצרכן, אופציות על מטבע חוץ ועסקאות החלפת רבית קבועה ברבית משתנה. לבנק יש נגזרים המיועדים וכשירים כגידורי שווי הוגן.

אם נגזר אינו מיועד ליחס גידור כשיר, הנגזר נרשם לפי שווי הוגן ושינויים בשווי הוגן נרשמים באופן שוטף בדוח רווח והפסד.

גידורי שווי הוגן

הבנק מייעד נגזרים מסוימים כגידורי שווי הוגן. שינוי בשווי הוגן של נגזרים, המגדרים חשיפה לשינוי בשווי הוגן של נכס, מוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד, כמו גם השינוי בשווי הוגן של הפריט המגודר, שניתן לייחס אותו לסיכון המגודר.

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2022	לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021	לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2022	לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021	לשנה שנתיים ביום 31 בדצמבר 2021	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	
הכנסות (הוצאות) רבית					
1. השפעת חשבונאות של גידור שווי הוגן על הרווח (הפסד) רווח מגידורי שווי הוגן					
חוזי רבית					
(99)	(19)	(299)	(93)	(130)	- פריטים מגודרים
99	8	279	57	82	- נגזרים מגדרים
ליום 30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)	ליום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)	ליום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)	ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)		
התאמות שווי הוגן מצטבר שהקטינו את הערך בספרים יחסי גידור קיימים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהקטינו את הערך בספרים יחסי גידור קיימים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהקטינו את הערך בספרים יחסי גידור קיימים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהקטינו את הערך בספרים יחסי גידור קיימים	הערך בספרים	
2. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן					
ניירות ערך - מכשירי חוב המסווגים כזמינים למכירה					
3,374	(208)	3,732	113	3,544	78

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנת שנתית ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)	לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021	לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)	
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾			
			3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח והפסד
			נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים
			חוזי רבית
			חוזי מטבע חוץ
			חוזים בגין מניות
30	3	39	
(476)	(158)	33	
6	1	2	

לשנת שנתית ביום 30 בספטמבר 2021	לשנת שנתית ביום 30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)	
רווח שהוכר בהכנסות מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾		
		3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח והפסד
		נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים
		חוזי רבית
		חוזי מטבע חוץ
		חוזים בגין מניות
20	69	
11	1,383	
4	6	

(1) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה⁽¹⁾

30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	
3,800	2,489	-	353	845	113	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(810)	(143)	-	(81)	(586)	-	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1,497)	(1,343)	-	-	(154)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
						הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
1,493	1,003	-	272	105	113	סך הכל יתרה מאזנית נטו של נכסים בגין נגזרים שמשקפת פרופורמה לו התאגיד
(188)	(5)	-	(51)	(23)	(109)	היה מבצע קיזוז נכסים והתחייבויות במאזן
1,305	998	-	221	82	4	התאמת יתרה מאזנית נטו לסיכון אשראי מאזני
3,021	2,603	2	183	227	6	סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים
4,326	3,601	2	404	309	10	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
3,303	585	101	1,139	1,387	91	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
(810)	(143)	-	(81)	(586)	-	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(321)	(99)	(83)	(6)	(133)	-	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
2,172	343	18	1,052	668	91	מכשירים פיננסיים
						ביטחון במזומן ששועבד
						סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	
1,565	883	-	200	300	182	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(555)	(339)	-	(34)	(182)	-	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(296)	(236)	-	(10)	(50)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים ⁽¹⁾
714	308	-	156	68	182	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
2,090	1,755	-	54	281	-	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(1,246)	(1,101)	-	(27)	(118)	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
844	654	-	27	163	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
1,558	962	-	183	231	182	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
1,751	593	-	574	486	98	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
(371)	(155)	-	(34)	(182)	-	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(61)	-	-	(4)	(57)	-	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
1,319	438	-	536	247	98	מכשירים פיננסיים
						ביטחון במזומן ששועבד
						סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	
1,709	628	-	357	427	297	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(537)	(294)	-	(38)	(205)	-	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(243)	(189)	-	(5)	(49)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים ⁽¹⁾
929	145	-	314	173	297	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
2,177	1,828	-	64	285	-	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(1,546)	(1,382)	-	(28)	(136)	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
631	446	-	36	149	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
1,560	591	-	350	322	297	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
2,038	1,209	-	315	341	173	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
(414)	(171)	-	(38)	(205)	-	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(50)	-	-	(5)	(45)	-	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
1,574	1,038	-	272	91	173	מכשירים פיננסיים
						ביטחון במזומן ששועבד
						סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

- (1) 30.9.21 - שווי הוגן של מכשירים נגזרים הכפופים להסכמי קיזוז בסך 371 מיליון ש"ח, אגרות חוב ממשלתיות שהתקבלו כבטחון בסך 155 מיליון ש"ח, מניות שהתקבלו כבטחון בסך 28 מיליון ש"ח ואגרות חוב קונצרניות שהתקבלו כבטחון בסך 1 מיליון ש"ח 31.12.21 - שווי הוגן של מכשירים נגזרים הכפופים להסכמי קיזוז בסך 414 מיליון ש"ח, אגרות חוב ממשלתיות שהתקבלו כבטחון בסך 95 מיליון ש"ח, מניות שהתקבלו כבטחון בסך 26 מיליון ש"ח ואג"ח קונצרני שהתקבל כבטחון בסך 2 מיליון ש"ח.
- (2) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפי הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ד. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה

30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
983	-	250	529	204	חוזי רבית
20,419	3,154	8,443	6,107	2,715	- שקל-מדד
75,014	-	812	15,842	58,360	- אחר
47,570	-	385	2,838	44,347	חוזי מטבע חוץ
104	-	-	-	104	חוזים בגין מניות
144,090	3,154	9,890	25,316	105,730	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
164,433	3,468	11,384	14,319	135,262	סך הכל

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
165,369	3,305	12,291	17,592	132,181	סך הכל

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (במיליוני ש"ח)

א. שיוך לקוחות למגזרי הפעילות הפיקוחיים

הדיווח הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, כמפורט בדוחות הכספיים לשנת 2021.

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)									
פעילות ישראל									
משקי בית									
סך הכל	מזה: הלוואות לדיר	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל
701	364	5	-	273	87	197	3	121	1,382
112	-	-	21	47	15	114	75	(12)	372
589	364	5	(21)	226	72	83	(72)	133	1,010
(126)	(241)	(2)	42	5	(7)	27	108	(49)	-
463	123	3	21	231	65	110	36	84	1,010
151	4	26	21	95	19	41	49	43	419
614	127	29	42	326	84	151	85	127	1,429
(4)	5	-	-	20	7	19	1	-	43
357	48	3	18	163	27	50	37	30	682
261	74	26	24	143	50	82	47	97	704
93	27	9	8	50	17	29	17	35	249
168	47	17	16	93	33	53	30	62	455
-	-	-	-	-	-	-	-	27	27
168	47	17	16	93	33	53	30	89	482
(10)	-	(1)	(1)	(2)	(1)	-	-	(1)	(15)
158	47	16	15	91	32	53	30	88	467
57,741	35,243	3,201	99	21,958	7,756	25,028	1,482	75,613	189,677
-	-	-	-	-	-	-	-	717	717
57,741	35,243	3,201	99	21,958	7,756	25,028	1,482	-	114,064
59,154	35,342 ⁽⁴⁾	4,229	111	21,707	7,920	25,144	1,672	-	115,708
239	139	-	-	192	46	45	-	-	522
12	-	-	-	6	-	-	-	-	18
68,325	394	60	9,917	27,696	6,749	19,217	31,959	15,605	179,468
67,997	-	-	9,908	27,400	6,596	18,571	31,931	-	162,403
68,148	-	-	10,092	27,194	6,450	18,901	34,117	-	164,902
38,288	18,449	3,536	362	20,990	9,164	24,036	1,120	6,888	100,848
37,934	18,461	4,165	311	20,460	9,196	24,756	1,345	8,999	103,001
38,105	-	-	25,726	20,482	4,303	16,449	302,032	-	407,097
287	117	3	-	153	47	86	2	-	575
166	-	-	21	72	16	17	34	-	326
10	6	-	-	6	2	7	-	84	109
463	123	3	21	231	65	110	36	84	1,010

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(4) כולל הלוואות לדיר ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים בסך של 1,414 מיליון ש"ח.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)									
פעילות ישראל									
משקי בית									
סך הכל	מזה: הלוואות לדיר	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל
483	253	1	4	183	37	60	(1)	41	807
35	-	-	5	10	3	27	11	6	97
448	253	1	(1)	173	34	33	(12)	35	710
(145)	(144)	-	4	(20)	5	38	20	98	-
303	109	1	3	153	39	71	8	133	710
152	3	21	24	87	15	26	45	66	415
455	112	22	27	240	54	97	53	199	1,125
(32)	(3)	-	-	(35)	(5)	3	-	-	(69)
342	45	11	17	154	24	42	38	28	645
145	70	11	10	121	35	52	15	171	549
50	25	4	4	42	13	18	5	61	193
95	45	7	6	79	22	34	10	110	356
-	-	-	-	-	-	-	-	21	21
95	45	7	6	79	22	34	10	131	377
(7)	-	-	-	(2)	-	-	-	(4)	(13)
88	45	7	6	77	22	34	10	127	364
52,165	30,998	2,878	70	19,717	5,697	16,264	1,119	76,846	171,878
-	-	-	-	-	-	-	-	689	689
52,165	30,998	2,878	70	19,717	5,697	16,264	1,119	-	95,032
53,314	31,156 ⁽⁴⁾	3,604	88	19,967	5,806	16,338	1,452	-	96,965
99	-	-	-	238	85	68	-	-	490
189	177	-	-	14	-	-	-	-	203
64,460	205	34	9,144	25,011	5,947	12,189	30,947	13,999	161,697
64,008	-	-	9,134	24,766	5,856	11,795	30,895	-	146,454
64,219	-	-	9,448	25,168	6,053	11,982	31,403	-	148,273
34,585	16,471	3,193	236	18,061	6,601	17,248	1,618	8,680	87,029
34,558	16,548	3,662	240	18,594	6,578	17,941	1,955	7,949	87,815
38,720	-	-	22,686	19,852	3,510	17,542	335,407	-	437,717
276	109	1	-	146	38	68	3	-	531
28	-	-	3	7	1	3	5	-	47
(1)	-	-	-	-	-	-	-	133	132
303	109	1	3	153	39	71	8	133	710

* הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלק הגילוי על חובות פגומים.

- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
- (2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
- (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
- (4) כולל הלוואות לדיר ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים בסך של 1,326 מיליון ש"ח.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)									
פעילות ישראל									
משקי בית									
סך הכל	מזה: לדיוור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל
1,699	1,040	14	1	619	182	447	8	401	3,357
225	-	-	37	85	24	251	125	(3)	744
1,474	1,040	14	(36)	534	158	196	(117)	404	2,613
(346)	(688)	(5)	73	33	(1)	80	184	(23)	-
1,128	352	9	37	567	157	276	67	381	2,613
458	10	72	68	291	55	112	157	53	1,194
1,586	362	81	105	858	212	388	224	434	3,807
5	16	-	1	31	34	2	1	-	74
1,068	147	30	55	493	80	141	122	69	2,028
513	199	51	49	334	98	245	101	365	1,705
180	71	18	17	117	34	86	35	128	597
333	128	33	32	217	64	159	66	237	1,108
-	-	-	-	-	-	-	-	64	64
333	128	33	32	217	64	159	66	301	1,172
(27)	-	(2)	(1)	(4)	(2)	(1)	-	(6)	(41)
306	128	31	31	213	62	158	66	295	1,131
56,247	34,153	3,051	117	21,672	7,006	22,416	1,564	75,755	184,777
-	-	-	-	-	-	-	-	711	711
56,247	34,153	3,051	117	21,672	7,006	22,416	1,564	-	109,022
59,154	35,342 ⁽⁴⁾	4,229	111	21,707	7,920	25,144	1,672	-	115,708
239	139	-	-	192	46	45	-	-	522
12	-	-	-	6	-	-	-	-	18
66,415	284	44	9,737	27,260	6,939	17,807	31,449	14,889	174,496
66,037	-	-	9,732	26,994	6,822	17,107	31,423	-	158,115
68,148	-	-	10,092	27,194	6,450	18,901	34,117	-	164,902
37,008	17,951	3,438	328	20,270	8,268	22,490	1,642	6,536	96,542
37,934	18,461	4,165	311	20,460	9,196	24,756	1,345	8,999	103,001
38,651	-	-	25,380	20,542	4,183	16,613	315,560	-	420,929
856	346	9	1	451	129	239	8	-	1,684
262	-	-	36	110	26	30	59	-	523
10	6	-	-	6	2	7	-	381	406
1,128	352	9	37	567	157	276	67	381	2,613

- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
(2) נכסי סיוון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
(4) כולל הלוואות לדיוור ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים בסך של 1,414 מיליון ש"ח.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)									
פעילות ישראל									
משקי בית									
סך הכל	מזה: הלוואות לדיר	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל
1,299	733	7	5	540	121	297	6	124	2,392
117	-	-	16	34	7	81	31	16	302
1,182	733	7	(11)	506	114	216	(25)	108	2,090
(279)	(417)	(1)	23	(52)	(2)	5	50	255	-
903	316	6	12	454	112	221	25	363	2,090
465	13	64	68	264	46	77	147	214	1,281
1,368	329	70	80	718	158	298	172	577	3,371
(24)	(1)	-	-	(89)	(30)	(62)	(1)	-	(206)
1,043	137	31	52	475	73	123	116	71	1,953
349	193	39	28	332	115	237	57	506	1,624
122	68	14	10	116	41	83	20	178	570
227	125	25	18	216	74	154	37	328	1,054
-	-	-	-	-	-	-	-	57	57
227	125	25	18	216	74	154	37	328	1,054
(23)	-	(1)	-	(5)	(2)	(1)	-	(8)	(39)
204	125	24	18	211	72	153	37	377	1,072
50,617	29,834	2,760	62	18,967	5,537	16,796	1,103	77,636	170,718
-	-	-	-	-	-	-	-	665	665
50,617	29,834	2,760	62	18,967	5,537	16,796	1,103	-	93,082
53,314	31,156 ⁽⁴⁾	3,604	88	19,967	5,806	16,338	1,452	-	96,965
99	-	-	-	238	85	68	-	-	490
189	177	-	-	14	-	-	-	-	203
64,412	323	56	9,052	24,711	5,797	12,497	29,979	14,309	160,757
63,718	-	-	9,036	24,324	5,664	11,851	29,907	-	144,500
64,219	-	-	9,448	25,168	6,053	11,982	31,403	-	148,273
33,795	15,955	3,151	228	17,765	6,327	17,616	1,544	8,180	85,455
34,558	16,548	3,662	240	18,594	6,578	17,941	1,955	7,949	87,815
37,372	-	-	21,812	18,602	3,472	17,230	325,809	-	424,297
820	319	6	-	434	109	215	8	-	1,586
89	-	-	12	23	4	9	17	-	154
(6)	(3)	-	-	(3)	(1)	(3)	-	363	350
903	316	6	12	454	112	221	25	363	2,090

* הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלק גילוי על חובות פגומים.

- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
- (2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
- (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
- (4) כולל הלוואות לדיר ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים בסך של 1,326 מיליון ש"ח.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)									
פעילות ישראל									
משקי בית									
סך הכל	מזה: הלוואות לדיר	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל
במיליוני ש"ח									
1,823	942	17	15	715	150	291	(1)	157	3,150
139	-	-	20	41	8	94	36	18	356
1,684	942	17	(5)	674	142	197	(37)	139	2,794
(473)	(515)	(9)	21	(65)	8	94	70	345	-
1,211	427	8	16	609	150	291	33	484	2,794
635	16	96	92	358	64	109	201	297	1,756
1,846	443	104	108	967	214	400	234	781	4,550
(5)	(6)	-	1	(115)	(21)	(73)	(3)	-	(216)
1,422	192	41	72	640	100	167	155	96	2,652
429	257	63	35	442	135	306	82	685	2,114
148	89	22	12	152	47	105	28	236	728
281	168	41	23	290	88	201	54	449	1,386
-	-	-	-	-	-	-	-	69	69
281	168	41	23	290	88	201	54	518	1,455
(32)	-	(3)	(1)	(5)	(3)	-	-	(9)	(50)
249	168	38	22	285	85	201	54	509	1,405
51,325	30,353	2,807	68	19,325	5,623	16,978	1,139	77,915	172,373
-	-	-	-	-	-	-	-	674	674
51,325	30,353	2,807	68	19,325	5,623	16,978	1,139	-	94,458
54,882	32,260 ⁽⁴⁾	3,868	95	21,044	6,101	18,571	1,547	-	102,240
103	-	-	-	200	69	69	-	-	441
189	167	-	-	6	1	1	-	-	197
64,312	294	50	9,074	24,809	5,949	13,519	30,555	13,905	162,123
63,497	-	-	9,033	24,374	5,813	12,830	30,401	-	145,948
63,792	-	-	9,253	25,949	7,028	15,553	31,872	-	153,447
34,201	16,091	3,193	234	18,470	6,268	18,058	1,601	7,329	86,161
35,600	17,057	3,697	244	19,122	6,800	19,627	1,515	6,080	88,988
37,986	-	-	22,320	19,213	3,554	17,467	330,622	-	431,162
1,103	431	8	1	583	145	284	11	-	2,127
116	-	-	15	30	6	12	22	-	201
(8)	(4)	-	-	(4)	(1)	(5)	-	484	466
1,211	427	8	16	609	150	291	33	484	2,794

* הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלף הגילוי על חובות פגומים.

- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
- (2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
- (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
- (4) כולל הלוואות לדיר ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים בסך של 1,338 מיליון ש"ח.

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

(במיליוני ש"ח)

החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות. חלוקה זו משמשת את מקבל ההחלטות התפעולי הראשי בבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. לפירוט בדבר שיוך הלקוחות למגזרים לפי גישת ההנהלה וכללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים, ראה באור 28א בדוחות הכספיים לשנת 2021.

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)							
חטיבה עסקית				חטיבה בנקאית			
אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	פרטית	משקי בית	משכנתאות	
40	91	169	162	116	205	124	הכנסות רבית, נטו
8	22	73	58	110	56	4	הכנסות שאינן מרבית
48	113	242	220	226	261	128	סך כל ההכנסות
-	32	2	44	3	(7)	7	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
10	43	93	115	130	184	49	הוצאות תפעוליות ואחרות
38	38	147	61	93	84	72	רווח לפני מסים
13	13	53	22	33	29	25	הפרשה למסים על הרווח
25	25	94	39	60	55	47	רווח לאחר מסים
-	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
25	25	94	39	60	55	47	רווח נקי
-	-	-	-	-	-	-	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
25	25	94	39	60	55	47	המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,210	11,602	34,512	11,311	4,623	15,602	34,977	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
1,345	11,690	34,292	12,891	4,939	16,288	35,079	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
30,289	8,503	30,608	22,356	41,951	32,418	-	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)							
חטיבה עסקית				חטיבה בנקאית			
אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	פרטית	משקי בית	משכנתאות	
10	66	108	102	34	131	110	הכנסות רבית, נטו
9	20	52	53	114	55	3	הכנסות שאינן מרבית
19	86	160	155	148	186	113	סך כל ההכנסות
(1)	(16)	1	(23)	(5)	(25)	(4)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
8	41	73	105	123	171	49	הוצאות תפעוליות ואחרות
12	61	86	73	30	40	68	רווח לפני מסים
5	22	31	26	10	14	24	הפרשה למסים על הרווח
7	39	55	47	20	26	44	רווח לאחר מסים
-	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
7	39	55	47	20	26	44	רווח נקי
-	-	-	-	-	-	-	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
7	39	55	47	20	26	44	המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,075	9,870	23,297	10,624	4,284	14,975	30,740	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
1,243	10,122	23,598	11,673	4,519	15,406	30,906	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
27,405	7,331	23,867	20,135	39,659	30,083	-	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

התאמות					
סך הכל	מזה: פעילות במוצרי שוק ההון	סך הכל	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות
1,010	(315)	(374)	81	81	315
419	(187)	(215)	24	45	234
1,429	(502)	(589)	105	126	549
43	(5)	(44)	1	-	5
682	(175)	(235)	53	30	210
704	(322)	(310)	51	96	334
249	(114)	(109)	18	34	118
455	(208)	(201)	33	62	216
27	-	-	-	27	-
482	(208)	(201)	33	89	216
(15)	-	-	(15)	-	-
467	(208)	(201)	18	89	216
189,677	(10,680)	(17,189)	9,473	72,876	10,680
115,708	(11,926)	(18,801)	6,059	-	11,926
164,902	(158,377)	(169,036)	9,436	-	158,377

התאמות					
סך הכל	מזה: פעילות במוצרי שוק ההון	סך הכל	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות
710	(54)	(93)	61	127	54
415	(172)	(197)	29	59	218
1,125	(226)	(290)	90	186	272
(69)	2	4	2	-	(2)
645	(154)	(188)	46	27	190
549	(74)	(106)	42	159	84
193	(26)	(38)	14	56	29
356	(48)	(68)	28	103	55
21	-	-	-	21	-
377	(48)	(68)	28	124	55
(13)	-	-	(13)	-	-
364	(48)	(68)	15	124	55
171,878	(6,387)	(12,519)	8,759	74,386	6,387
96,965	(6,874)	(12,915)	5,539	-	6,874
148,273	(141,827)	(150,903)	8,869	-	141,827

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)							
חטיבה עסקית				חטיבה בנקאית			
אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים		אחר	בנקאות פרטית	משקי בית	משכנתאות
76	234	418		391	218	489	356
30	66	216		173	345	165	10
106	300	634		564	563	654	366
-	53	(1)		48	6	(3)	18
26	132	263		337	385	530	153
80	115	372		179	172	127	195
28	40	131		63	60	44	68
52	75	241		116	112	83	127
-	-	-		-	-	-	-
52	75	241		116	112	83	127
-	-	-		-	-	-	-
52	75	241		116	112	83	127
1,268	11,194	31,374		11,203	4,527	15,434	33,891
1,345	11,690	34,292		12,891	4,939	16,288	35,079
30,289	8,503	30,608		22,356	41,951	32,418	-

הכנסות רבית, נטו
הכנסות שאינן מרבית
סך כל ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות
רווח לפני מסים
הפרשה למסים על הרווח
רווח לאחר מסים
חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
רווח נקי
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרה ממוצעת של נכסים⁽¹⁾
אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)							
חטיבה עסקית				חטיבה בנקאית			
אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים		אחר	בנקאות פרטית	משקי בית	משכנתאות
31	195	333		301	109	392	319
27	60	156		158	354	166	13
58	255	489		459	463	558	332
(2)	(34)	(90)		(49)	(3)	(23)	(3)
22	128	218		328	391	512	144
38	161	361		180	75	69	191
14	57	127		63	26	24	67
24	104	234		117	49	45	124
-	-	-		-	-	-	-
24	104	234		117	49	45	124
-	-	-		-	-	-	-
24	104	234		117	49	45	124
1,047	9,532	23,393		10,384	4,160	14,775	29,592
1,243	10,122	23,598		11,673	4,519	15,406	30,906
27,405	7,331	23,867		20,135	39,659	30,083	-

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

התאמות					
סך הכל	מזה: פעילות במוצרי שוק ההון	סך הכל	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות
2,613	(525)	(670)	214	362	525
1,194	(578)	(662)	73	52	726
3,807	(1,103)	(1,332)	287	414	1,251
74	(2)	(48)	(1)	-	2
2,028	(511)	(647)	156	68	625
1,705	(590)	(637)	132	346	624
597	(207)	(223)	46	121	219
1,108	(383)	(414)	86	225	405
64	-	-	-	64	-
1,172	(383)	(414)	86	289	405
(41)	-	-	(41)	-	-
1,131	(383)	(414)	45	289	405
184,777	(10,088)	(16,475)	9,173	73,100	10,088
115,708	(11,926)	(18,801)	6,059	-	11,926
164,902	(158,377)	(169,036)	9,436	-	158,377

התאמות					
סך הכל	מזה: פעילות במוצרי שוק ההון	סך הכל	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות
2,090	(169)	(288)	184	345	169
1,281	(539)	(613)	76	206	678
3,371	(708)	(901)	260	551	847
(206)	4	5	(3)	-	(4)
1,953	(482)	(590)	140	69	591
1,624	(230)	(316)	123	482	260
570	(81)	(111)	43	169	91
1,054	(149)	(205)	80	313	169
57	-	-	-	57	-
1,111	(149)	(205)	80	370	169
(39)	-	-	(39)	-	-
1,072	(149)	(205)	41	370	169
170,718	(5,923)	(11,905)	8,741	75,076	5,923
96,965	(6,874)	(12,915)	5,539	-	6,874
148,273	(141,827)	(150,903)	8,869	-	141,827

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)							
	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית			
	אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	בנקאות פרטית	משקי בית	משכנתאות
הכנסות רבית, נטו	42	262	440	401	144	524	431
הכנסות שאינן מרבית	37	82	220	217	477	228	16
סך כל ההכנסות	79	344	660	618	621	752	447
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(2)	(47)	(94)	(61)	2	(12)	(8)
הוצאות תפעוליות ואחרות	28	174	295	441	531	691	199
רווח לפני מסים	53	217	459	238	88	73	256
הפרשה למסים על הרווח	18	75	158	82	30	25	88
רווח לאחר מסים	35	142	301	156	58	48	168
חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס	-	-	-	-	-	-	-
רווח נקי							
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	35	142	301	156	58	48	168
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-	-	-	-
המיוחס לבעלי מניות הבנק	35	142	301	156	58	48	168
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾	1,058	9,687	23,851	10,409	4,201	14,857	30,108
אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	1,073	10,562	26,900	11,992	4,634	15,660	32,012
פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	28,439	8,657	26,424	21,641	39,353	30,432	-

(1) יתרה ממוצעת מחושבת על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

התאמות					
סך הכל	מזה: פעילות במוצרי שוק ההון	סך הכל	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות
2,794	(222)	(378)	245	462	221
1,756	(734)	(836)	101	289	925
4,550	(956)	(1,214)	346	751	1,146
(216)	2	11	(3)	-	(2)
2,652	(658)	(797)	192	94	804
2,114	(300)	(428)	157	657	344
728	(103)	(147)	55	226	118
1,386	(197)	(281)	102	431	226
69	-	-	-	69	-
1,455	(197)	(281)	102	500	226
(50)	-	-	(50)	-	-
1,405	(197)	(281)	52	500	226
172,373	(6,474)	(12,415)	8,667	75,476	6,474
102,240	(9,328)	(15,562)	5,641	-	9,328
153,447	(147,340)	(157,864)	9,025	-	147,340

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
(במיליוני ש"ח)

א. חובות* אגרות חוב לפדיון, אגרות חוב זמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)					
	אשראי לציבור			בנקים ממשלות ואגרות חוב	
	מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	סך הכל
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה ⁽¹⁾	764	138	328	1,230	2
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	47	5	(9)	43	-
- מחיקות חשבונאיות	(36)	-	(24)	(57)	-
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	32	-	22	54	-
מחיקות חשבונאיות, נטו	(4)	-	1	(3)	-
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה ⁽²⁾	807	143	320	1,270	2
מזה: (1) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	92	6	11	109	-
(2) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	87	4	10	101	-

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור			בנקים ממשלות ואגרות חוב		
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	סך הכל	
733	165	330	1,228	-	1,228
(37)	(3)	(29)	(69)	-	(69)
(14)	-	(20)	(34)	-	(34)
26	1	22	49	-	49
12	1	2	15	-	15
708	163	303	1,174	-	1,174
68	-	11	79	-	79
74	-	12	86	-	86

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה ⁽¹⁾
הכנסות בגין הפסדי אשראי
- מחיקות חשבונאיות
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה ⁽²⁾
מזה:
(1) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
(2) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט ניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות**, אגרות חוב לפדיון, אגרות חוב זמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)
הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
בנקים ממשלות ואגרות חוב	סך הכל				
-	1,155	1,155	326	159	670
2	63	63	4	(34)	93
-	74	74	(10)	16	68
-	(161)	(161)	(67)	-	(94)
-	139	139	67	2	70
-	(22)	(22)	-	2	(24)
2	1,272	1,270	320	143	807
-	79	79	11	-	68
-	101	101	10	4	87

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה (מבוקר) ⁽¹⁾
התאמה ליתרת פתיחה בשל השפעת היישום לראשונה*
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
- מחיקות חשבונאיות
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה ⁽²⁾
מזה:
(1) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
(2) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
בנקים ממשלות ואגרות חוב	סך הכל				
-	1,363	1,363	318	164	881
(206)	(206)	(206)	(23)	(1)	(182)
(120)	(120)	(120)	(61)	(1)	(58)
137	137	69	1	67	
17	17	8	-	9	
1,174	1,174	303	163	708	
79	79	11	-	68	
86	86	12	-	74	

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה (מבוקר) ⁽¹⁾
הכנסות בגין הפסדי אשראי
- מחיקות חשבונאיות
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה ⁽²⁾
מזה:
(1) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
(2) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

* השפעת היישום לראשונה של הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים. לפירוט נוסף ראה באור ג.1 לעיל.
** אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט ניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾, אגרות חוב לפדיון, אגרות חוב זמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות

30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)					
		אשראי לציבור			
סך הכל	בנקים וממשלות ואגרות חוב	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
יתרת חוב רשומה של החובות					
70,144	19,729	50,415	542	-	49,873
65,293	-	65,293	23,254	35,342	6,697
135,437	19,729	115,708	23,796	35,342	56,570
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות					
681	2	679	43	-	636
490	-	490	267	139	84
1,171	2	1,169	310	139	720

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
		אשראי לציבור			
סך הכל	בנקים ממשלות ואגרות חוב	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
יתרת חוב רשומה של החובות					
56,118	18,034	38,084	429	-	37,655
58,881	-	58,881	21,751	31,156	5,974
114,999	18,034	96,965	22,180	31,156	43,629
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות					
593	-	593	37	-	556
495	-	495	254	163	78
1,088	-	1,088	291	163	634

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)					
בנקים ממשלות ואגרות חוב		אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
סך הכל					
59,180	17,548	41,632	491	-	41,141
60,608	-	60,608	22,142	32,260	6,206
119,788	17,548	102,240	22,633	32,260	47,347
יתרת חוב רשומה של החובות					
					שנבדקו על בסיסי פרטני
					שנבדקו על בסיס קבוצתי
					סך הכל חובות
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות					
					שנבדקו על בסיס פרטני
					שנבדקו על בסיס קבוצתי
					סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
568	-	568	38	-	530
508	-	508	277	159	72
1,076	-	1,076	315	159	602

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט ניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. אשראי לציבור

1. איכות אשראי ופיגורים

30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)					
חובות צוברים ⁽²⁾ - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		תקינים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽³⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר		לא צוברים	צוברים ⁽²⁾	
20	-	9,622	69	36	9,517
-	-	7,186	30	24	7,132
2	1	11,634	4	5	11,625
29	5	27,696	176	629	26,891
51	6	56,138	279	694	55,165
174	-	35,342	139	54	35,149
36	12	23,796	100	139	23,557
261	18	115,276	518	887	113,871
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי					
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
שרותים פיננסיים					
מסחרי - אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור					
אנשים פרטיים - אחר					
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן					
מסחרי אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים					
סך הכל פעילות בחו"ל					
סך הכל אשראי לציבור					

(1) אשראי לציבור לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(2) מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות רבית.

(3) צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של 93 מיליון ש"ח (30.9.21 - 108 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)*					
חובות צוברים ⁽²⁾ - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		תקינים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽³⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר		לא צוברים	צוברים ⁽²⁾	
3	4	6,542	55	51	6,436
8	-	5,558	44	17	5,497
3	1	7,379	6	18	7,355
20	9	23,521	286	804	22,431
34	14	43,000	391	890	41,719
169	177	31,156	-	307	30,849
40	12	22,180	99	160	21,921
243	203	96,336	490	1,357	94,489
-	-	23	-	-	23
5	-	606	-	6	600
5	-	629	-	6	623
-	-	-	-	-	-
5	-	629	-	6	623
248	203	96,965	490	1,363	95,112

פעילות לזוים בישראל
ציבור - מסחרי
בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
פעילות לזוים בחו"ל
ציבור - מסחרי
בינוי ונדל"ן
מסחרי אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל פעילות בחו"ל
סך הכל אשראי לציבור

* הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלק הגילוי על חובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)*					
חובות צוברים ⁽²⁾ - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		תקינים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽³⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר		לא צוברים	צוברים ⁽²⁾	
5	3	7,317	47	51	7,219
2	-	6,012	38	12	5,962
10	-	9,234	5	5	9,224
14	5	24,203	248	763	23,192
31	8	46,766	338	831	45,597
159	167	32,260	-	275	31,985
44	22	22,633	103	166	22,364
234	197	101,659	441	1,272	99,946
פעילות לזווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי					
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
שרותים פיננסיים					
מסחרי - אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור					
אנשים פרטיים - אחר					
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל					
פעילות לזווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן					
מסחרי אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים					
סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל					
סך הכל אשראי לציבור					

* הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלק הגילוי על חובות פגומים.

(1) אשראי לציבור לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(2) מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות רבית.

(3) צוברים הכנסות רבית. חובות בעייתיים שאינם צוברים של 30 ועד 89 ימים בסך של 85 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שצוברים הכנסות רבית.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. אשראי לציבור ⁽⁴⁾ (המשך)

1.1. איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי

30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)							
יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב*							
סך הכל	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות	קודם	2018	2019	2020	2021	2022
פעילות לווים בישראל							
ציבור - מסחרי							
16,808	1,808	1,139	437	752	1,417	3,578	7,677
16,410	1,690	1,101	428	734	1,385	3,515	7,557
239	38	19	5	8	14	50	105
60	14	11	1	4	12	11	7
99	66	8	3	6	6	2	8
39,330	9,349	2,121	954	1,780	3,372	4,104	17,650
37,629	8,588	1,964	878	1,657	3,111	3,951	17,480
887	361	43	27	56	161	91	148
634	322	86	36	58	64	50	18
180	78	28	13	9	36	12	4
35,342	-	10,016	2,400	3,140	5,385	8,109	6,292
24,202	-	7,384	1,749	2,226	3,670	5,282	3,891
10,354	-	2,101	614	878	1,643	2,756	2,362
786	-	531	37	36	72	71	39
34,847	-	9,746	2,363	3,105	5,322	8,045	6,266
192	-	90	14	10	34	29	15
181	-	86	16	18	22	29	10
122	-	94	7	7	7	6	1
139	-	104	10	9	8	7	1
23,796	1,883	3,379	1,667	1,808	2,628	3,799	8,632
22,920	1,769	3,167	1,564	1,727	2,517	3,670	8,506
768	101	181	88	71	101	113	113
71	4	24	11	6	6	10	10
37	9	7	4	4	4	6	3
100	3	27	13	9	9	14	25
115,276	13,040	16,655	5,458	7,480	12,802	19,590	40,251
432	168	-	8	-	5	8	243
428	168	-	8	-	1	8	243
-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	4	-	-
115,708	13,208	16,655	5,466	7,480	12,807	19,598	40,494

* לרבות יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב.

ב. אשראי לציבור⁽¹⁾ (המשך)

2. א. מידע נוסף על חובות לא צוברים: (המשך)

* הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלק הגילוי על חובות פגומים.
אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים רבית לפני התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות רבית בסך 28 מיליון ש"ח.
(1) יתרת חוב רשומה.
(2) סכום הכנסות הרבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו הודיע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים הניה 478 מיליון ש"ח.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. אשראי לציבור (המשך)

2. ב. חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי: (המשך)

30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
שאינו צובר הכנסות רבית	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	סך הכל ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
14	-	-	2	16	בינוי ונדל"ן
52	-	-	11	63	מסחרי - אחר
66	-	-	13	79	סך הכל מסחרי
12	-	-	1	13	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
66	-	-	13	79	אנשים פרטיים - אחר
144	-	-	27	171	סך הכל אשראי לציבור - פעילויות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
-	-	-	-	-	סך הכל אשראי לציבור - פעילויות בחו"ל
144	-	-	27	171	סך הכל
30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)*					
יתרת חוב רשומה					
שאינו צובר הכנסות רבית	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	סך הכל ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
10	-	-	5	15	בינוי ונדל"ן
68	-	-	19	87	מסחרי - אחר
78	-	-	24	102	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
65	-	-	34	99	אנשים פרטיים - אחר
143	-	-	58	201	סך הכל אשראי לציבור - פעילויות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
-	-	-	-	-	סך הכל אשראי לציבור - פעילויות בחו"ל
143	-	-	58	201	סך הכל

* הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלק הגילוי על חובות פגומים.

(1) צובר הכנסות רבית.

(2) ליום 30.9.22 חובות שעברו ארגון מחדש בסך של 171 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים (ליום 30.9.21 - 201 מיליון ש"ח).

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. אשראי לציבור (המשך)

2. ב. חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי: (המשך)

31 בדצמבר 2021 (מבוקר) *					
יתרת חוב רשומה					
שאינו צובר הכנסות רבית	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	צובר ⁽¹⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	סך הכל ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
9	-	-	5	14	בינוי ונדל"ן
58	-	-	19	77	מסחרי - אחר
67	-	-	24	91	סך הכל מסחרי
69	-	-	33	102	אנשים פרטיים - אחר
136	-	-	57	193	סך הכל אשראי לציבור - פעילויות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
-	-	-	-	-	סך הכל אשראי לציבור - פעילויות בחו"ל
136	-	-	57	193	סך הכל

* הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלק גילוי על חובות פגומים.

(1) צובר הכנסות רבית.

(2) ליום 31 בדצמבר 2021 חובות שעברו ארגון מחדש בסך של 193 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. אשראי לציבור (המשך)

2. ב. חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו					
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר					
2021			2022		
(לא מבוקר)					
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש
9	10	10	5	-	-
59	12	12	52	11	11
68	22	22	57	11	11
-	-	-	-	-	-
268	16	15	221	10	10
336	38	37	278	21	21

פעילות לווים בישראל

ציבור-מסחרי

בינוי ונדל"ן

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל

ארגונים מחדש שבוצעו					
לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2021			2022		
(לא מבוקר)					
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש
18	11	11	26	4	4
154	27	27	160	26	26
172	38	38	186	30	30
1	1	1	-	-	-
857	38	36	664	31	30
1,030	77	75	850	61	60

פעילות לווים בישראל
ציבור-מסחרי
בינוי ונדל"ן
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל

פעילות לווים בישראל

ציבור-מסחרי

בינוי ונדל"ן

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽¹⁾				ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽¹⁾				
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר				לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר				
2021		2022		2021		2022		
(לא מבוקר)				(לא מבוקר)				
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	
18	2	1	15	6	-	-	1	
112	6	11	80	50	2	2	40	
130	8	12	95	56	2	2	41	
-	-	1	4	-	-	-	-	
404	8	10	375	154	3	3	124	
534	16	23	474	210	5	5	165	
								פעילות לווים בישראל
								ציבור-מסחרי
								בינוי ונדל"ן
								מסחרי - אחר
								סך הכל מסחרי
								אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
								אנשים פרטיים - אחר
								סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל

פעילות לווים בישראל

ציבור-מסחרי

בינוי ונדל"ן

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל

(1) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. אשראי לציבור (המשך)

2. ג. מידע נוסף על אשראי לא צובר בפיגור

30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)							
סך הכל	בפיגור מעל 7 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של 90 ימים עד 180	אינו בפיגור של 90 יום או יותר
283	-	-	10	26	23	26	198
139	1	7	2	21	39	52	17
100	-	-	-	3	2	3	92
522	1	7	12	50	64	81	307

מסחרי

הלוואות לדיור

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)							
סך הכל	בפיגור מעל 7 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של 90 ימים עד 180	אינו בפיגור של 90 יום או יותר
391	-	-	6	74	16	18	277
-	-	-	-	-	-	-	-
99	-	-	-	3	3	2	91
490	-	-	6	77	19	20	368

מסחרי

הלוואות לדיור

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)							
סך הכל	בפיגור מעל 7 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של 90 ימים עד 180	אינו בפיגור של 90 יום או יותר
338	-	-	7	45	20	15	251
-	-	-	-	-	-	-	-
103	-	-	-	3	1	2	97
441	-	-	7	48	21	17	348

מסחרי

הלוואות לדיור

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. אשראי לציבור (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)*, סוג החזר וסוג הרבית

30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)				
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדיור			
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל	
				שיעבוד ראשון:
	1,017	220	23,739	שיעור המימון - עד 60%
	1,426	60	11,141	שיעור המימון - מעל 60%
-	53	462	שיעבוד משני או ללא שיעבוד	
2,443	21,231	333	35,342	סך הכל

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)				
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדיור			
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל	
				שיעבוד ראשון:
	1,529	228	21,355	שיעור המימון - עד 60%
	997	79	9,326	שיעור המימון - מעל 60%
-	89	475	שיעבוד משני או ללא שיעבוד	
2,526	396	31,156	סך הכל	

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)					
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדיור				
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל		
				שיעבוד ראשון:	
	2,053	12,965	227	22,020	שיעור המימון - עד 60%
	1,525	5,903	73	9,770	שיעור המימון - מעל 60%
-	398	76	470	שיעבוד משני או ללא שיעבוד	
3,578	19,266	376	32,260	סך הכל	

* היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים⁽²⁾

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי			יתרת חוזים ⁽¹⁾			
31 בדצמבר	30 בספטמבר		31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2021	2021	2022	2021	2021	2022	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(מבוקר)	(לא מבוקר)		
-	-	1	179	132	181	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי: - אשראי תעודות - ערבויות להבטחת אשראי - ערבויות לרוכשי דירות - ערבויות והתחייבויות אחרות - מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו - מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו - התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן - מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו - מסגרות להשאלת ניירות ערך - ערבויות בגין קרן סיכונים של מסלקת הבורסה והמעו"ף - התחייבויות להוצאת ערבויות
12	15	9	949	935	1,045	
5	6	8	3,282	2,929	4,406	
24	23	40	4,581	4,256	4,942	
-	-	-	2,715	2,550	3,331	
20	21	21	11,738	11,977	12,343	
9	9	10	7,267	6,428	5,660	
5	6	8	8,650	8,772	9,078	
-	-	-	548	446	501	
-	-	-	324	283	235	
4	6	4	1,565	1,745	1,311	

(1) יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(2) בנוסף, המציא הבנק לבתי המשפט כתבי התחייבות עצמית ללא הגבלת סכום, הניתנים במסגרת הליך משפטי, על מנת להבטיח את נזקי הנתבעים במידה שתדחה התביעה נגדם או שיבוטל ההליך המשפטי מסיבה אחרת.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
56,012	-	490	378	3,215	-	51,929
15,331	475	-	1,275	5,314	1,202	7,065
630	-	-	-	-	-	630
114,539	781	92	1,256	4,590	13,835	93,985
862	-	-	-	83	720	59
679	679	-	-	-	-	-
894	894	-	-	-	-	-
297	297	-	-	-	-	-
3,800	1,731	39	105	1,619	15	291
1,943	1,104	-	3	13	11	812
194,987	5,961	621	3,017	14,834	15,783	154,771
164,902	781	1,636	3,596	23,614	6,509	128,766
4,998	-	7	10	191	-	4,790
891	-	2	2	43	83	761
5,030	-	-	-	-	5,026	4
3,303	1,731	26	41	1,163	30	312
5,166	773	-	7	81	66	4,239
184,290	3,285	1,671	3,656	25,092	11,714	138,872
10,697	2,676	(1,050)	(639)	(10,258)	4,069	15,899
-	-	1,049	583	9,824	(188)	(11,268)
-	-	-	37	193	-	(230)
-	-	(4)	(5)	127	-	(118)
10,697	2,676	(5)	(24)	(114)	3,881	4,283
-	-	-	11	268	-	(279)
-	-	(38)	(106)	522	-	(378)

נכסים
מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
אשראי לממשלה
השקעה בחברה כלולה
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
סך כל הנכסים
התחייבויות
פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות
הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
סך הכל כללי
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)						
מטבע ישראלי			מטבע חוץ ⁽¹⁾		פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	סך הכל
לא צמוד	צמוד מדד	דולר ארה"ב	אירו	אחר		
53,978	-	2,589	376	140	-	57,083
8,395	240	3,993	1,494	-	681	14,803
232	-	-	-	-	-	232
79,044	12,424	2,688	898	81	742	95,877
52	807	-	-	-	-	859
-	-	-	-	-	699	699
-	-	-	-	-	929	929
-	-	-	-	-	275	275
331	12	228	6	2	986	1,565
800	6	26	2	-	602	1,436
142,832	13,489	9,524	2,776	223	4,914	173,758
115,825	6,333	20,387	3,528	1,458	742	148,273
5,202	-	206	25	38	-	5,471
380	-	35	1	1	-	417
6	2,845	-	-	-	-	2,851
428	17	267	49	4	986	1,751
4,079	123	45	4	2	285	4,538
125,920	9,318	20,940	3,607	1,503	2,013	163,301
16,912	4,171	(11,416)	(831)	(1,280)	2,901	10,457
(11,953)	(211)	10,208	678	1,278	-	-
(710)	-	611	99	-	-	-
(547)	-	447	99	1	-	-
3,702	3,960	(150)	45	(1)	2,901	10,457
(1,285)	-	1,045	240	-	-	-
(2,376)	-	1,910	464	2	-	-

נכסים	
מזומנים ופקדונות בבנקים	
ניירות ערך	
ניירות ערך שנשאלו	
אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾	
אשראי לממשלה	
השקעה בחברה כלולה	
בנינים וציוד	
נכסים בלתי מוחשיים	
נכסים בגין מכשירים נגזרים	
נכסים אחרים	
סך כל הנכסים	
התחייבויות	
פקדונות הציבור	
פקדונות מבנקים	
פקדונות הממשלה	
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
התחייבויות אחרות	
סך כל ההתחייבויות	
הפרש	
מכשירים נגזרים שאינם מגדירים	
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	
סך הכל כללי	
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	

- (1) כולל צמוד מטבע חוץ.
(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים (2)	מטבע חוץ (1)			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
57,370	-	104	266	3,504	-	53,496
15,091	732	-	1,405	4,390	241	8,323
845	-	-	-	-	-	845
101,164	698	95	844	2,880	12,634	84,013
811	-	-	-	-	763	48
713	713	-	-	-	-	-
931	931	-	-	-	-	-
300	300	-	-	-	-	-
1,709	997	18	8	149	11	526
1,536	662	-	2	24	5	843
180,470	5,033	217	2,525	10,947	13,654	148,094
153,447	698	1,080	3,158	21,870	6,298	120,343
5,144	-	27	36	330	-	4,751
960	-	1	1	101	-	857
3,356	-	-	-	-	3,350	6
2,038	997	6	42	182	18	793
5,088	358	2	5	42	121	4,560
170,033	2,053	1,116	3,242	22,525	9,787	131,310
10,437	2,980	(899)	(717)	(11,578)	3,867	16,784
-	-	895	586	10,070	(213)	(11,338)
-	-	2	145	957	-	(1,104)
-	-	-	(11)	447	-	(436)
10,437	2,980	(2)	3	(104)	3,654	3,906
-	-	1	247	1,453	-	(1,701)
-	-	2	64	1,909	-	(1,975)

נכסים
מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו (3)
אשראי לממשלה
השקעה בחברה כלולה
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
סך כל הנכסים
התחייבויות
פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות
הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדירים
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
סך הכל כללי
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

- (1) כולל צמוד מטבע חוץ.
(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
יתרה במאזן	רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	
56,012	688	55,319	2	56,009	נכסים פיננסיים
15,331	8,300	6,756	130	15,186	מזומנים ופקדונות בבנקים
630	-	630	-	630	ניירות ערך ⁽²⁾
114,539	8,954	-	103,227	112,181	ניירות ערך שנשאלו
862	-	142	703	845	אשראי לציבור, נטו
3,800	1,800	1,119	881	3,800	אשראי לממשלה
925	738	-	187	925	נכסים בגין מכשירים נגזרים
192,099 ⁽³⁾	20,480	63,966	105,130	189,576	נכסים פיננסיים אחרים
					סך כל הנכסים הפיננסיים
164,902	6,480	114,989	40,214	161,683	התחייבויות פיננסיות
4,998	-	793	4,007	4,800	פקדונות הציבור
891	-	860	32	892	פקדונות מבנקים
5,030	4,854	-	2	4,856	פקדונות הממשלה
3,303	1,795	1,479	29	3,303	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,806	808	-	2,982	3,790	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
182,930 ⁽³⁾	13,937	118,121	47,266	179,324	התחייבויות פיננסיות אחרות
					סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
44	-	-	44	44	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
830	-	-	830	830	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
					בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ⁽⁴⁾

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים בסך 25,428 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 10,591 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14.14-ד.
 (4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
יטרה במאזן	רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	
57,083	715	56,368	-	57,083	נכסים פיננסיים
14,803	9,045	5,770	81	14,896	מזומנים ופקדונות בבנקים
232	-	232	-	232	ניירות ערך ⁽²⁾
95,877	4,341	1	92,020	96,362	ניירות ערך שנשאלו
859	-	52	806	858	אשראי לציבור, נטו
1,565	1,113	305	147	1,565	אשראי לממשלה
473	263	-	210	473	נכסים בגין מכשירים נגזרים
170,892 ⁽³⁾	15,477	62,728	93,264	171,469	נכסים פיננסיים אחרים
					סך כל הנכסים הפיננסיים
148,273	4,195	109,038	34,652	147,885	התחייבויות פיננסיות
5,471	-	1,267	4,177	5,444	פקדונות הציבור
417	-	386	36	422	פקדונות מבנקים
2,851	2,915	-	84	2,999	פקדונות הממשלה
1,751	1,125	610	16	1,751	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,041	440	-	2,599	3,039	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
161,804 ⁽³⁾	8,675	111,301	41,564	161,540	התחייבויות פיננסיות אחרות
					סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
36	-	-	36	36	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
951	-	-	951	951	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
					בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים בסך 18,256 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 6,386 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14.14-14.14.
 (4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
יתרה במאזן	רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	
57,370	665	56,705	-	57,370	נכסים פיננסיים
15,091	9,112	5,999	78	15,189	מזומנים ופקדונות בבנקים
845	-	845	-	845	ניירות ערך ⁽²⁾
101,164	5,817	1	95,569	101,387	ניירות ערך שנשאלו
811	-	48	768	816	אשראי לציבור, נטו
1,709	1,141	319	249	1,709	אשראי לממשלה
546	333	-	213	546	נכסים בגין מכשירים נגזרים
177,536 ⁽³⁾	17,068	63,917	96,877	177,862	נכסים פיננסיים אחרים
					סך הכל הנכסים הפיננסיים
153,447	5,009	113,439	34,439	152,887	התחייבויות פיננסיות
5,144	-	939	4,175	5,114	פקדונות הציבור
960	537	393	34	964	פקדונות מבנקים
3,356	3,437	-	84	3,521	פקדונות הממשלה
2,038	1,176	844	18	2,038	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,451	641	-	2,809	3,450	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
168,396 ⁽³⁾	10,800	115,615	41,559	167,974	התחייבויות פיננסיות אחרות
					סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות
39	-	-	39	39	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
987	-	-	987	987	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
					בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים בסך 20,296 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 8,225 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 32א-ב-32א.ד.
 (4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, ואינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים.

לרוב המכשירים הפיננסיים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה ברבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור רבית הניכיון הם סובייקטיביים. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן דלעיל אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הרבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הרבית. תחת הנחת שיעורי רבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים ברבית קבועה לרבות אלו שאינם נושאים רבית.

בקביעת ערכי שווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא ניתן ביטוי להשפעת המס הנובעת מהפער בין ערכי שווי ההוגן לערכים המופיעים במאזן. יש לציין, כי הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון.

בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים לישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואת ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

ניירות ערך סחירים - השווי ההוגן נאמד לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור - השווי ההוגן נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן ורבות). תקבולים אלו הונו בשיעור רבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור רבית זה נקבע לפי שיעור רבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח. השווי ההוגן של חובות בעייתיים לא צוברים חושב תוך שימוש בשיעורי רבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות בעייתיים לא צוברים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני, לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה, מחיקות חשבונאיות ויתרת הפרשות מיוחסות באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

תזרימי המזומנים בגין המשכנתאות הוערכו על פי תחזית לפרעון מוקדם המבוססת על מודל סטטיסטי.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - השווי ההוגן נאמד בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור רבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת כתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הקבוצה, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל. תזרימי המזומנים בגין פקדונות עם דרישה (עו"ש) נפרסו בהתבסס על מודל סטטיסטי לחיזוי יתרות יציבות. תזרימי המזומנים בגין פקדונות הציבור הוערכו על פי תחזית לפרעון מוקדם המבוסס על מודל סטטיסטי.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הקבוצה בפעילותה השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכו"ב).

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בעסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.

באור 14ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	סך הכל שווי הוגן	
נכסים					
5,054	6,558	-	-	11,612	אגרות חוב זמינות למכירה
261	-	-	-	261	מניות שאינן למסחר
63	-	-	-	63	ניירות ערך למסחר
1,800	1,119	881	-	3,800	נכסים בגין מכשירים נגזרים
9,692	-	-	-	9,692	אחר
16,870	7,677	881	-	25,428	סך כל הנכסים
התחייבויות					
1,795	1,479	29	-	3,303	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
7,288	-	-	-	7,288	אחר
9,083	1,479	29	-	10,591	סך כל ההתחייבויות

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	סך הכל שווי הוגן	
נכסים					
5,725	5,444	-	-	11,169	אגרות חוב זמינות למכירה
516	-	-	-	516	מניות שאינן למסחר
402	-	-	-	402	ניירות ערך למסחר
1,113	305	147	-	1,565	נכסים בגין מכשירים נגזרים
4,604	-	-	-	4,604	אחר
12,360	5,749	147	-	18,256	סך כל הנכסים
התחייבויות					
1,125	610	16	-	1,751	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4,635	-	-	-	4,635	אחר
5,760	610	16	-	6,386	סך כל ההתחייבויות

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	סך הכל שווי הוגן	
נכסים					
5,888	5,751	-	-	11,639	אגרות חוב זמינות למכירה
565	-	-	-	565	מניות שאינן למסחר
233	-	-	-	233	ניירות ערך למסחר
1,141	319	249	-	1,709	נכסים בגין מכשירים נגזרים
6,150	-	-	-	6,150	אחר
13,977	6,070	249	-	20,296	סך כל הנכסים
התחייבויות					
1,176	844	18	-	2,038	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
6,187	-	-	-	6,187	אחר
7,363	844	18	-	8,225	סך כל ההתחייבויות

באור 14ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)					
הפסדים בגין השינויים בשווי לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
(4)	83	-	83	-	השקעה במניות
-	12	12	-	-	אשראי בעייתי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון

30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
רווחים בגין השינויים בשווי לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
3	83	-	83	-	השקעה במניות
1	18	17	1	-	אשראי בעייתי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)					
רווחים בגין השינויים בשווי לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
10	87	-	87	-	השקעה במניות
1	17	16	1	-	אשראי בעייתי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון

באור 14ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)							
נכסים	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2022	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2022
נכסים בגין מכשירים נגזרים	905	890	22	(936)	-	-	881
התחייבויות	27	(2)	-	-	-	-	29
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							(4)
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)							
נכסים	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2021	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2021
נכסים בגין מכשירים נגזרים	141	164	12	(170)	-	-	147
התחייבויות	10	(6)	-	-	-	-	16
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							(7)
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)							
נכסים	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2021	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2022
נכסים בגין מכשירים נגזרים	249	3,238	58	(2,664)	-	-	881
התחייבויות	18	(12)	-	(1)	-	-	29
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							(12)
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)							
נכסים	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2021
נכסים בגין מכשירים נגזרים	376	656	33	(918)	-	-	147
התחייבויות	13	(6)	-	(3)	-	-	16
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							(5)
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)							
נכסים	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2021
נכסים בגין מכשירים נגזרים	376	1,102	49	(1,278)	-	-	249
התחייבויות	13	(9)	-	(4)	-	-	18
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							(7)

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית.

באור 14ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

ליום 30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)					
טווח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן במיליוני ש"ח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי	
					א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה
					נכסים
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:
					- חוזי רבית שקל-מדד
					- חוזי רבית אחר
					- חוזי מטבע חוץ
					התחייבויות
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
					- חוזי רבית שקל מדד
					- חוזי מטבע חוץ
					ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה
					אשראי בעייתי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון
					שווי הוגן של בטחונות
					12
ליום 30 בספטמבר 2021 (לא מבוקר)					
טווח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן במיליוני ש"ח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי	
					א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה
					נכסים
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:
					- חוזי רבית שקל-מדד
					- חוזי רבית אחר
					- חוזי מטבע חוץ
					התחייבויות
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
					- חוזי רבית שקל מדד
					- חוזי מטבע חוץ
					ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה
					אשראי בעייתי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון
					שווי הוגן של בטחונות
					17

באור 14ג - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)						
טווח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן במיליוני ש"ח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי		
					א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה	
					נכסים	
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:	
					- חוזי רבית שקל-מדד	
					- חוזי רבית אחר	
					- חוזי מטבע חוץ	
					התחייבויות	
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:	
					- חוזי רבית שקל מדד	
					- חוזי מטבע חוץ	
					ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה	
					אשראי בעייתי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון	
					שווי הוגן של בטחונות	
					16	

מידע איכותי בדבר פריטים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3:

- רבית צמודה למדד - שינוי בשיעור האינפלציה החזוי ישפיע על השווי ההוגן של עסקאות מדד, כך שעלייה (ירידה) בתחזית האינפלציה תביא לעליית (קטון) השווי ההוגן בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק.
- סיכון אשראי צד נגדי - שינוי בסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ישפיע על השווי ההוגן של עסקאות, כך שכלל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי של העסקה יהיה נמוך/ גבוה.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח

152	ממשל תאגידי
152	הביקורת הפנימית בקבוצה
152	ישיבות הדירקטוריון וועדותיו
152	עסקאות עם בעלי עניין
153	פרטים על בעלי השליטה בבנק
154	פרטים נוספים
154	חקיקה ויוזמות רגולטוריות
157	הליכים משפטיים
157	דירוג הבנק על ידי חברות דירוג
157	מדיניות תגמול לעובדים
158	מעורבות ותרומה לקהילה
159	נספח
159	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד

רשימת לוחות

153	ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק	1
159	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית	2

ממשל תאגיד

הביקורת הפנימית בקבוצה

פרטים בדבר המבקרת הפנימית הראשית של הבנק (המשמשת כמבקרת פנימית גם בבנק מסד), ובכלל זה, תכנית העבודה של הביקורת הפנימית, עריכת הביקורת ודוחות הביקורת הפנימית, פורסמו בדוחות הכספיים לשנת 2021. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2021, נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 28 באפריל 2022. הדיווח של הביקורת הפנימית למחצית הראשונה של שנת 2022, נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 20 בספטמבר 2022.

ישיבות הדירקטוריון וועדותיו

דירקטוריון הבנק קיים 21 ישיבות מליאה ו-43 ישיבות של ועדות הדירקטוריון בתקופה ינואר-ספטמבר 2022.

עסקאות עם בעלי עניין

- א. **תיקונים לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970 - דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה**
בתקופת הדוח לא חלו שינויים בכללים שנקבעו בעניין דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה, כפי שפורטו בפרק ממשל תאגיד, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2018.
- ב. **קביעת קריטריונים לצורך עסקאות של הבנק עם בעלי עניין**
בתקופת הדוח לא חלו שינויים בקריטריונים כמפורט בפרק ממשל תאגיד, עסקאות עם בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2018.
- ג. **עסקאות עם בעלי שליטה או שלבעלי שליטה יש עניין אישי בהן שאושרו בתקופת הדיווח בהתאם לסעיף 270(4) ו/או 267 לחוק החברות (כולל עסקאות מסגרת שעדיין בתוקף במועד הדיווח ועסקאות שאושרו במסגרת תקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000 (להלן - "תקנות ההקלות"):**
לפירוט העסקאות ראו פרק ממשל תאגיד, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2021.
בנוסף:
- (1) בחודש מרס 2022, אישר דירקטוריון הבנק, בהתאם לתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני) (הוראת שעה), תשפ"ב-2022 (להלן - "הוראת השעה"), אמות מידה שלפיהן תסווג השתתפות של דירקטור בישיבה שהתקיימה או תתקיים בתקופת ההגבלות (כהגדרתה בהוראת השעה) תוך שימוש באמצעי תקשורת כאמור בסעיף 101 לחוק החברות, כהשתתפות בישיבה רגילה המזכה במלוא גמול ההשתתפות בגינה. אמות המידה הוחלו על כל דירקטור בבנק הזכאי לגמול השתתפות שנקבע בהתאם לתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), תש"ס-2000 (לרבות דירקטורים מקרב בעלי השליטה בבנק).
- (2) ביום 28 ביוני 2022, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר אישור ועדת הביקורת וועדת התגמול, בהתאם לתקנות 1(3), 1(א), 1(ב) ו-1(5) לתקנות ההקלות, את חידוש פוליסת ביטוח אחריות נושאי משרה ודירקטורים לתקופה נוספת, עבור הבנק וקבוצת הבנק, לרבות חברות הבנות של הבנק וכן בעלת השליטה, פיבי אחזקות בע"מ ולרבות הדירקטורים מבעלי השליטה, לתקופת ביטוח נוספת, המתחילה ביום 1 ביולי 2022 ומסתיימת ביום 30 ביוני 2023. לפרטים בדבר תנאי הפוליסה ראו דיווח מיידי של הבנק מיום 28 ביוני 2022 (מספר אסמכתא 01-080383-2022) שהאמור בו נכלל כאן על דרך ההפניה.

ד. מידע נוסף לגבי עסקאות עם בעלי עניין שחל בהן שינוי בתקופת הדוח

להלן ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק (לרבות חברות שבעלי שליטה בבנק הינם בעלי עניין בהן) ובכלל זה נכללים גם נתונים בדבר עסקאות העונות לקריטריונים שנקבעו לעניין עסקאות זניחות כמפורט בפרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2018:

אשראי								
באלפי ש"ח	השקעה באגרות חוב	שווי הוגן של מכשירים נגזרים	סך הכל חבות כספית מאזנית	יתרת אשראי שלא נוצלה	ערבויות שניתנו על ידי הבנק להבטחת אשראי של בעל שליטה או צד קשור אליו	ערבויות שניתנו לבנק על ידי בעל שליטה, לטובת צד ג'	חבות של בעל השליטה בגין עסקאות נגזרים	סך הכל
באלפי ש"ח								
חביויות של אחרים ⁽¹⁾								
155	-	-	155	504	-	-	-	659
30 בספטמבר 2022								
161	-	-	161	520	-	-	-	681
31 בדצמבר 2021								
30 בספטמבר 2022				31 בדצמבר 2021				
יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה ⁽²⁾				יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה ⁽²⁾		
באלפי ש"ח					באלפי ש"ח			
3,839	7,234				3,744	16,045		
פקדונות של אחרים ⁽¹⁾								

(1) קרוביהם של בעלי שליטה בבנק, כהגדרת קרוב בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.

(2) על בסיס היתרות בסופי החודשים.

פרטים על בעלי השליטה בבנק

פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי"), שהינה חברה ציבורית אשר מניותיה נסחרות בבורסה, מחזיקה ב-48.34% מהון המניות המונפק וזכויות ההצבעה בבנק (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר השליטה של בנק ישראל). בעלי השליטה בפיבי הם מר צדיק בינו וילדיו, ה"ה גיל בינו, הדר בינו-שמאלי ודפנה בינו-אור (להלן - "משפחת בינו"), ה"ה מיכאל והלן אבלס וה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן (כל אחת מהקבוצות באמצעות תאגידים בשליטתם המלאה: בינוהן בע"מ, אינסטנז מספר 2 בע"מ ודולפין אנרגיות בע"מ). לפרטים בדבר ההסדרים השונים, הקיימים בין בעלי השליטה, בנוגע להחזקותיהם בפיבי ובעקיפין בבנק ולגבי תנאי היתר השליטה מיום 19 בספטמבר 2003, שניתן לבעלי השליטה על ידי בנק ישראל, כפי שתוקן מעת לעת, ראו "פרטים על בעלי השליטה בבנק" בפרק ממשל תאגידי בדוחות הכספיים לשנת 2019.

בהתאם לדיווחי פיבי, נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים, החזקות בעלי השליטה בפיבי (בהון ובהצבעה) הן כדלהלן: בינוהן בע"מ - 28.54%, אינסטנז מספר 2 בע"מ - 11.68% ודולפין אנרגיות בע"מ - 11.68% (החזקות כל בעלי השליטה בפיבי מהוות את גרעין השליטה בה, בהתאם להיתר השליטה מבנק ישראל).

פרטים נוספים

חקיקה ויוזמות רגולטוריות

להלן, בתמצית, פירוט של הוראות דין ויוזמות רגולטוריות אשר פורסמו ו/או נכנסו לתוקף במהלך תקופת הדוח, אשר משפיעות או עשויות להשפיע באופן מהותי על פעילות הבנק. הבנק בוחן את המשמעויות הכוללות של ההוראות והיוזמות האמורות על הכנסות הבנק והוצאותיו כמו גם את המשמעויות העסקיות והתפעוליות ארוכות הטווח.

לחלק מהיוזמות יכולה להיות השפעה לרעה על הכנסות הבנק ו/או הוצאותיו. השפעה זו אינה ניתנת לכימות בשלב זה, הואיל והיא תלויה בגורמים שונים, לרבות התנהגות הלקוחות, פעילות המתחרים ושינויים רגולטוריים נוספים. ביחס להוראות המצויות בשלבים לא סופיים, לא ניתן להעריך גם האם תפורסמנה ומה תהיינה ההוראות הסופיות שיקבעו.

אין באמור בפרק זה כדי לגרוע מהאמור ביתר פרקי וסעיפי הדוח, מקום שקיימת בו התייחסות נוספת להוראות הדין והיוזמות הרגולטוריות המפורטות להלן או לאחרות.

שעת חירום - משבר הקורונה

על רקע התפרצות נגיף הקורונה, החל מחודש מרס 2020, פורסמו על ידי בנק ישראל ועל ידי רגולטורים נוספים הקלות והסדרים מיוחדים, במטרה לאפשר לתאגידים הבנקאיים את הגמישות העסקית הנדרשת ולסייע למשקי הבית ולעסקים, בנסיבות החריגות שנוצרו. תוקפן של מרבית ההקלות וההסדרים האמורים פקע, מקצתן אושרו לצמיתות, ומקצתן עומדות עדיין בתוקפן, בעיקר במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 250 - התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה), אשר פקעה ביום 31 בדצמבר 2021 (להלן - "הוראת השעה"), למעט, כאמור, הקלות מסוימות אשר תוקפן הוארך. להלן העיקריות שבהן שעשויות עדיין להיות רלבנטיות לבנק:

- הפחתת יחס המינוף הרגולטורי החל על התאגידים הבנקאיים בחצי נקודת האחוז. בהתאם לעדכון מיום 15 במאי 2022 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 250, תוקף ההקלה האמורה ביחס המינוף הוארך עד ליום 30 ביוני 2024, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מהשיעור ביום 31 בדצמבר 2023, או מיחס המינוף הנדרש מהתאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.
- הגדלת מגבלת האשראי לענף הבינוי והנדל"ן (כולל חבויות לתשתיות לאומיות) משיעור של 24% לשיעור של 26% מסך כל חבויות הציבור, והמגבלה כאמור, בניכוי החבויות לתשתיות לאומיות, הוגדלה משיעור של 20% לשיעור של 22% מסך כל חבויות הציבור. ההקלה בתוקף עד לתום 24 חודשים מיום 31 בדצמבר 2025, ובלבד שבמהלך אותם 24 חודשים שיעור החבות לא יעלה על הגבוה מבין שיעורה ביום 31 בדצמבר 2025 ושיעור המגבלה הענפית קודם להקלה.

בנקאות

צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירותי פעולה על ידי פקיד, פעולה בערוץ ישיר, מסלול מורחב ומסלול מורחב פלוס), התשפ"ב-2022
במסגרת הצו, אשר פורסם ביום 1 בספטמבר 2022, הכריז בנק ישראל על שירותי פעולה על ידי פקיד ופעולה בערוץ ישיר, וכן על מסלול עמלות מורחב ומסלול עמלות מורחב פלוס כשירותים בני פיקוח. לפיכך, העלאת תעריפי העמלות הנגבות בגינם, טעונה הגשת בקשה מנומקת ואישור בנק ישראל.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 420 - משלוח הודעות בתקשורת

בהתאם לעדכון להוראה, שפורסם ביום 6 ביוני 2021, במטרה לשפר את השירות ללקוחות ולהוזיל עלויות נקבע, בין היתר, כי על תאגיד בנקאי לבחור את ערוץ התקשורת המתאים למשלוח הודעה מסוימת ללקוח שהצטרף לשירות משלוח הודעות בערוצי תקשורת, בהתאם לרמת מהותיות המידע והמהירות הנדרשת למסירתו. לצורך כך, על התאגיד הבנקאי לבחון את צרכי הלקוחות בהתאם לנסיבות ובהתחשב בהיבטי הגנת הפרטיות, ובין היתר לבחון האם קיים צורך לאפשר ללקוח לקבל את המידע באופן מידי ונגיש והאם קיים ללקוח צורך במעקב, שמירה והדפסה של ההודעה. כמו כן, נקבעה רשימה סגורה של הודעות אותן הבנק נדרש לשלוח ללקוח הן בערוץ תקשורת המאפשר ללקוח מעקב, שמירה והדפסה של ההודעה והן בערוץ תקשורת המאפשר מסירת הודעות באופן מידי ונגיש, כדוגמת מסרונים. בעקבות תיקון, מיום 13 ביוני 2022, יכנס העדכון לתוקפו ביום 1 בינואר 2023.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' A314 - ניהול הסדרי חוב ותהליכי גבייה של חובות מהותיים בקשיים

ההוראה פורסמה ביום 30 בספטמבר 2021, במטרה להסדיר את אופן הטיפול, הדיווח והסמכויות ביחס לחובות בקשיים העולים על 50 מיליון ש"ח, או בסכום נמוך יותר, העומד בפרמטרים כמותיים או איכותיים שהתאגיד הבנקאי הגדיר לעניין זה. ההוראה כוללת הוראות ממשי תאגיד בנושא, לרבות חובה להגדיר מדיניות, יעדים ומבנה ארגוני שיכלול "פונקציה ייעודית" וכן מפרטת את הצעדים שיש לנקוט לפני שחוב הופך לבעייתי, החל משלב החיתום ודרך תהליכי זיהוי מוקדם וצעדים מפחיתי סיכון, טרם העברת החוב לטיפול הפונקציה הייעודית. ההוראה נכנסה לתוקפה ביום 1 באפריל 2022.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 250 A - מעבר מרבית ליבור

ההוראה פורסמה ביום 30 בספטמבר 2021, ומפרטת עקרונות ליישום המעבר לרביות בסיס אלטרנטיביות לרביות הליבור, אשר הפסיקו להתפרסם בתחילת שנת 2022 עבור מרבית המטבעות (רבית הליבור למטבע הדולר תוסיף להתפרסם, עבור תקופות מסוימות, עד חודש יוני 2023). במסגרת ההוראה נדרש הבנק, בין היתר, להפסיק להתקשר בחוזים חדשים מבוססי ליבור בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מיום 31 בדצמבר 2021, לבחור רביות בסיס אלטרנטיביות, בהתחשב בהמלצות הגופים הבינלאומיים הרלוונטיים ולתעד את שיקוליו לבחירה וכן לעדכן את לקוחותיו בדבר הפסקת פרסום הרביות ומשמעותיה. הבנק השלים את המעבר לרביות הבסיס האלטרנטיביות ביום 1 בינואר 2022.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 362 - מחשוב ענן

על רקע התפתחות ושדרוג טכנולוגיית מחשוב הענן, פורסם ביום 13 ביוני 2022 עדכון להוראה. במסגרת העדכון, בין היתר, הוגדרו "מחשוב ענן" ו"מחשוב ענן מהותי", בוטל האיסור לשימוש בשירותי מחשוב ענן עבור פעילויות ליבה ו/או מערכות ליבה, נקבע כי מחשוב ענן הוא מקרה פרטי של מיקור חוץ ולפיכך נוספו חובות ייחודיות לדירקטוריון ולהנהלה הבכירה בהקשר של שימוש בשירותי מחשוב ענן, אשר אינן מופיעות בהוראת ניהול בנקאי תקין 359A, לרבות חובת הדירקטוריון לאשר מדיניות ותכנית עבודה רב שנתית לשימוש בשירותי מחשוב ענן, וחובה להגדיר גורם הכפוף למנהל חטיבת טכנולוגיית המידע, אשר יכיר באופן מעמיק את הסיכונים הכרוכים בשימוש בשירותי מחשוב ענן ואת השירותים הטכנולוגיים הניתנים על ידי כל נותני שירותי מחשוב הענן עמם התקשר התאגיד הבנקאי. עוד נוספו דרישות חדשות במסגרת הערכת הסיכונים של התאגיד הבנקאי, כגון חובת ביצוע סקר סיכונים למחשוב ענן מהותי, נוספו דרישות והוראות ביחס להתקשרות עם נותני שירותי מחשוב ענן מהותי, ביחס להתמודדות עם אירועי סייבר בשירותי מחשוב ענן, לרבות קיום תרגילי סייבר, וביחס לניהול המשכיות עסקית.

תחילת האמור בהוראה ביום 1 בינואר 2023, אולם תאגיד בנקאי רשאי ליישם את ההוראה בכללותה לפני מועד התחילה, וכן נקבעו הוראות מעבר לעניין חוזים עם נותני שירותי מחשוב ענן שנכרתו לפני מועד פרסום ההוראה ולעניין חוזים כאמור שנכרתו לאחר מועד פרסום ההוראה ועד למועד התחילה הנ"ל.

שוק הון

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 460 - הצגת נתוני פעילות בפיקדון ניירות ערך

ההוראה, אשר פורסמה ביום 23 בדצמבר 2021, ועודכנה ביום 13 ביוני 2022, קובעת פורמט אחיד להצגת מידע ונתונים ללקוח אודות פיקדון ניירות הערך שלו בתאגיד הבנקאי, במטרה לשפר את יכולתו של הלקוח לקבל החלטה מושכלת באשר לאפיק ההשקעה המיטבי עבורו ביחס לחלופות השקעה אחרות.

ההוראה כוללת, בין היתר, פירוט של סוגי המידע והנתונים שעל התאגיד הבנקאי להציג ללקוח, לרבות שיעור התשואה, וככל שמדובר בלקוח המקבל שירותי ייעוץ השקעות, נדרש להציג, בין היתר, גם את מידת החשיפה של פקדון ניירות הערך שלו, וכן קובעת ההוראה את המועדים והפורמט בהם יוצג המידע.

ההוראה תכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2023.

בנקאות פתוחה

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 368 - יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל

ההוראה פורסמה ביום 24 בפברואר 2020, בהמשך להוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, ובמטרה לקדם את רפורמת הבנקאות הפתוחה, המאפשרת ללקוחות לתת לצדדים שלישיים גישה למידע הפיננסי שלהם, באופן דיגיטלי ומאוברט.

ההוראה נכנסה לתוקף ביום 18 באפריל 2021, לעניין מידע אודות חשבון העו"ש. מועדי תחילה מדורגים ומאוחרים יותר נקבעו לעניין מידע אודות כרטיסי חיוב ומתן הוראת תשלום חד פעמי בשקלים; מידע אודות חסכונות, פקדונות ואשראי. לגבי מידע אודות ניירות ערך לא הוגדר מועד. ההוראה חלה על בנקים וחברות כרטיסי אשראי, וכוללת הוראות לגבי יישום בנקאות פתוחה (הן לגבי העברת מידע והן לגבי הוראות תשלום), בעניין: ממשל תאגידי, אופן קבלת הסכמת הלקוח להעברת מידע או למתן הוראת תשלום, כללים לרמת שירות, עקרונות לניהול סיכונים אבטחת מידע והגנת הסייבר, החובות החלות על בנקים וחברות כרטיסי אשראי שיבחרו לפעול גם כצרכן מידע או כיוזם תשלומים, אופן הטיפול בפניות לקוחות והדיווחים הנדרשים לפיקוח.

בעקבות חקיקת חוק שירות מידע פיננסי, התשפ"ב-2021 ("החוק"), פרסם בנק ישראל, ביום 23 בפברואר 2022, תיקון להוראה, במטרה להתאימה להוראות החוק, לרבות הרחבת סוגי נותני שירות מידע פיננסי אשר יוכלו לקבל גישה למידע פיננסי של לקוח, בהסכמתו. כמו כן, ביום 17 בינואר 2022, פרסם בנק ישראל חוזר המעדכן חלק ממועדי התחילה שנקבעו בהוראה, במטרה להתאימם להוראות החוק. ביום 15 במאי 2022, פרסם בנק ישראל תיקון נוסף להוראה, הכולל הוראות לעניין תמורה המתקבלת מאחר, בקשר עם מתן שירות מידע פיננסי ללקוח. ההוראות נועדו למנוע חשש לניגוד עניינים, ומחייבות, בין היתר, קביעת נהלים שיבטיחו, כי הסדר התמורה עם הגורם האחר לא ישפיע על טיב השירות הניתן ללקוח.

ביום 2 באוקטובר 2022, פרסם בנק ישראל טיוטה לעדכון הנב"ת הכוללת, בין היתר, תיקונים הנדרשים ליישום השלב הבא בבנקאות הפתוחה, בהתאם לאבני הדרך שנקבעו בחוק שירות מידע פיננסי, - העברת מידע אודות ניירות ערך בחשבון הלקוח.

חוק שירות מידע פיננסי, התשפ"א-2021

החוק, אשר פורסם ביום 18 בנובמבר 2021, יוצר הסדרה מקיפה ואחידה של פעילות שירות מידע פיננסי. בהתאם לחוק, מתן השירות יהיה טעון רישיון או אישור מאת המאסדר הרלוונטי של נותן השירות (המפקח על הבנקים, לעניין בנק, סולק ותאגיד עזר). עוד נקבע, כי לא יתאפשר לנותן שירות לעסוק בשירותי השוואת עלויות או תיווך, כהגדרתם בחוק, ביחס למוצרים ושירותים פיננסיים אותם הוא (או צדדים קשורים אליו) מספק ללקוחותיו. החוק כולל הוראות ביחס לפעילותם וחובותיהם של הגופים נותני שירותי המידע הפיננסי ושל "מקורות המידע" (הכוללים, בהתאם לחוק, בנקים, סולקים, תאגיד עזר, גוף מוסדי (קופות גמל וחברות ביטוח), בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, בעל רישיון למתן אשראי ובעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי), לרבות בעניין הגנת הפרטיות, השימוש במידע, אבטחתו וקבלת הסכמות לשימוש בו, גביית תמורה, מניעת ניגודי עניינים והוראות צרכניות. החוק קובע מועדי תחולה מדורגים למקורות מידע וסוגי מידע שונים, שהמוקדם בהם ביום 14 ביוני 2022, ביחס למידע אודות חשבונות תשלום וכרטיסי חיוב, שמקורו בבנק, תאגיד עזר או סולק.

ממשל תאגידי

הוראות נוהל בנקאי תקין מס' 301 - דירקטוריון

בהתאם לעדכון להוראה, שפורסם ביום 18 בינואר 2022, על דירקטוריון הבנק לקבוע, בתוך 6 חודשים ממועד פרסום העדכון, מדיניות בדבר שיעור הגיוון המגדרי בו לשם מתן ייצוג מגדרי הולם בדירקטוריון, לרבות טווח הזמן ואבני הדרך להשגת היעד. השגת היעד שנקבע תבוצע בתוך שלוש שנים ממועד אישור המדיניות. דירקטוריון הבנק אישר מדיניות כנדרש.

הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 301 - דירקטוריון ומס' A301 - מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי

במסגרת עדכון להוראות האמורות, שפורסם ביום 10 באפריל 2022, נקבע, בין היתר, כי על הדירקטוריון להגדיר את תפקידיו וסמכויותיו של יו"ר דירקטוריון בהתאם לאלה המוקנים לו בחוק ובאופן שלא יגרע או יחליף את תפקידי הדירקטוריון ולא יפחית מהחובות והאחריות של יתר הדירקטורים; הובהר והודגש הבידול הנדרש בין הדירקטוריון ויו"ר הדירקטוריון לבין הנהלת הבנק; וכן נקבע, כי על הדירקטוריון להגדיר את היקף הזמן שעל היו"ר להקדיש לשם ביצוע תפקידיו. התיקון גם מחדד את העיקרון הקיים לפיו התגמול ליו"ר הדירקטוריון יקבע ביחס לאופן התגמול של יתר חברי הדירקטוריון. יצוין כי לגבי תאגיד בנקאי ללא גרעין שליטה נקבעו כללים נוספים בעניין תגמול היו"ר. תחילת התיקונים הוא ביום פרסומם. יובהר, כי כבנק עם גרעין שליטה אין בתיקון כדי להשפיע על תנאי ההעסקה של יו"ר דירקטוריון הבנק.

איסור הלבנת הון

מכתב בנק ישראל בעניין סיכונים הכרוכים בהתקשרות עם גורמים מוכרזים ברשימות סנקציות בין-לאומיות וברשימות סנקציות לאומיות

של מדינות זרות

בהתאם למכתב מיום 8 ביוני 2022, ניצולה של המערכת הבנקאית לצורך עקיפה של משטרי סנקציות שהוטלו על ידי מדינות זרות וארגונים בינלאומיים חושף את התאגידים הבנקאיים לסיכונים משמעותיים ובכללם סיכונים ציוד, סיכונים הלבנת הון ומימון טרור, ועוד. לפיכך, התאגידים הבנקאיים נדרשים לקבוע מדיניות ונהלים ביחס לאופן שבו יעשה שימוש ברשימות סנקציות בין-לאומיות וברשימות סנקציות לאומיות של מדינות זרות, ולהתקשרות או ביצוע פעולות עם גורמים מוכרזים ברשימות כאמור. עוד נקבע במכתב, כי סירוב לאשר עסקה או להתקשר בהסכם, או הפסקת התקשרות בשל יישום המדיניות האמורה, יחשבו סירוב סביר למתן שירות לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981.

נושאים שונים

הגנת הפרטיות

בינואר 2022, פרסמה רשות הגנת הפרטיות מסמך המכיל המלצות בנוגע למינוי ממונה הגנה על הפרטיות הרלוונטי לארגונים האוספים ומעבדים מידע אישי. המסמך מספק סט כלים וקווים מנחים בכל הנוגע לתחומי האחריות של ממונה על הגנת הפרטיות בארגון, תחומי הידע וההכשרה הנדרשים ממי שמכהן בתפקיד זה וכן מתייחס למעמדו בארגון. הבנק מינה ממונה הגנה על הפרטיות. לפרטים נוספים ראה פרק סקירת הסיכונים. בינואר 2022, פרסמה הצעת חוק ממשלתית לתיקון חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 14), התשפ"ב-2022. ההצעה כוללת, בין היתר, צמצום משמעותי של חובת הרישום של מאגרי מידע, התאמה של הגדרות בחוק להתפתחויות הטכנולוגיות והחברתיות, והרחבת סמכויות הפיקוח והאכיפה של הרשות להגנת הפרטיות, והסמכתה להטיל עיצומים כספיים, בסכומים שבין 1,000 ש"ח ועד ל-3.2 מיליון ש"ח (כתלות בנסיבות עיבוד המידע ובחומרת ההפרה).

ביולי 2022, פרסמה רשות הגנת הפרטיות נייר עמדה בנושא חובת יידוע במסגרת איסוף ושימוש במידע אישי. המסמך מציג את פרשנות הרשות לסעיף 11 לחוק הגנת הפרטיות, תוך התמקדות בחובת יידוע במסגרת הליך קבלת הסכמה ובמסגרת שימוש במערכות לקבלת החלטות מבוססות

אלגוריתם או בינה מלאכותית. כמו כן, המסמך מבהיר, כי חובת היידוע, הקבועה בסעיף 11 לחוק הגנת הפרטיות, חלה בכל מקום בו איסוף מידע אישי אודות אדם נעשה על יסוד פנייה אליו, וזאת בין אם המידע נאסף מכוח הסכמת נושא המידע, ובין אם איסוף המידע נעשה מכוח הסמכה שבדין.

הליכים משפטיים

לעניין תביעות מהותיות אשר תלויות ועומדות נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו ראו באור 9 לתמצית הדוחות הכספיים.

דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

להלן הדירוג של הבנק על ידי חברות דירוג בישראל וחברת דירוג בינלאומית:

- ביום 4 בינואר 2022, אישרה חברת S&P מעלות את דירוג המנפיק של הבנק בדירוג ilAAA\Stable ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג ilAA.
- ביום 8 באוגוסט 2022, אישרה חברת "מידרוג" את הערכת האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק בדירוג il.aa2, את פקדונות הבנק לזמן קצר בדירוג il.1-P, את הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק בדירוג il.Aaa אופק יציב ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג il(hyb).Aa3 אופק יציב.
- ביום 8 בנובמבר 2022, אישרה חברת הדירוג הבינלאומית Moody's את דירוג פקדונות הבנק במט"ח ובמטבע מקומי לטווח ארוך ל-A2, את פקדונות הבנק לזמן קצר ל-Prime-1 ואת תחזית הדירוג ליציב.

מדיניות תגמול לעובדים

לגילוי בנושא מדיניות תגמול לעובדים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים" לשנת 2021, שעומד לעיון באינטרנט.

מעורבות ותרומה לקהילה

הבנק רואה חשיבות רבה בקידום ערכי חברה ותרומה לקהילה, לצד פעילותו העסקית. לשם כך, פועל הבנק במסגרת תכנית הדגל "מאמינים בכך", אשר תכליתה לבסס מעורבות ושיתוף ארוכי טווח בחברה, בין היתר, באמצעות פעילות התנדבותית של עובדיו ושיתוף פעולה עם גופים, ארגונים ועמותות המסייעות לקהילה. עובדי הבנק לוקחים חלק בפרויקטים אלו ותורמים מזמנם, ניסיונם ומומחיותם, לטובת אוכלוסיות ומגזרים שונים. ההתנדבות מבוצעת תוך ההתאמות הנדרשות להמשך רציפות הפעילות ההתנדבותית.

כוחות הביטחון

"בית חם" - הבנק פועל למען כוחות הביטחון בדגש על מענה לצרכים של חיילים בודדים מהמערך הלוחם של צה"ל. בשיתוף עם עמותת "יחד למען החייל", הבנק העמיד לרשות החיילים 21 דירות ברחבי הארץ, המאובזרות ברמה גבוהה ומשרתות את החיילים לניהול שגרה יומית נוחה ומחבקת, המעניקה תחושת בית חם. לכל בית נקבע סניף מאמץ, אשר עובדיו מלווים את החיילים בדירה ונמצאים עמם בקשר שוטף, מעניקים אוזן קשבת ומענה לצרכי החיילים בשגרת חייהם.

"אמץ לוחם" - הבנק ממשיך לאמץ מזה מספר שנים, במסגרת מיזם "אמץ לוחם", גדוד לוחם ושותף לאירועי הגדוד וערבי היחידה בגדוד. "מובילים להצלחה" - הבנק רואה חשיבות רבה לנושא צמצום הפערים באוכלוסייה ומתן הזדמנות לשילוב אוכלוסיית חיילים ויוצאי צבא מיעוטי יכולת בחברה. הבנק גיבש תכנית מלגות למימון קורסים אקדמיים באוניברסיטה הפתוחה, עבור סטודנטים אלה וזאת במטרה להעניק מפתח לעצמאות כלכלית, לאפשר שינוי מסלול חיים, להגדיל את יכולת ההשתכרות ובכך להוביל לשילוב אופטימלי בחברה.

אורייות פיננסיות

המומחיות והידע בקרב עובדי הבנק, מאפשרים שיתופי פעולה של מעורבות חברתית ולמידה בתחום החינוך הפיננסי. בהתאם, ממקד הבנק את פעילותו עם בני נוער בסיכון מהפריפריה החברתית והגיאוגרפית שנפלטו ממסגרות שונות, במטרה לאפשר להם לקבל את הכלים הדרושים ולשנות כיוון לחיים נורמטיביים בחברה הישראלית. באמצעות עמותת "שתלתם ניגונים", אימץ הבנק מספר קבוצות של בני נוער השוהים בכפרי נוער ומסגרות נוספות ומעניק להן הרצאות העשרה וכלים מעולם החינוך הפיננסי. במקביל, פועל הבנק במיזמי חינוך פיננסי בשיתוף עם בנק ישראל, איגוד הבנקים והמערכת הבנקאית לאוכלוסיות נוספות ומגוונות.

הבנק תרם במהלך השנה לבית חולים שדה של המרכז הרפואי שיבא, באוקראינה, מכשיר שיקוף מתקדם (רנטגן נייד), אשר עמד לשימוש מטופלים צעירים ומבוגרים במהלך הלחימה.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2022					
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות רבית	שיעור הכנסה ב-%	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות רבית	שיעור הכנסה ב-%			
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח					
87,561	769	3.51	104,072	1,145	4.40	נכסים נושאי רבית		
87,561	769	3.51	104,072	1,145	4.40	אשראי לציבור ⁽²⁾ ⁽⁵⁾		
						- בישראל		
						סך הכל		
601	4	2.66	850	7	3.29	אשראי לממשלה		
601	4	2.66	850	7	3.29	- בישראל		
						סך הכל		
2,424	-	-	2,695	6	0.89	פקדונות בבנקים		
2,424	-	-	2,695	6	0.89	- בישראל		
						סך הכל		
46,419	11	0.10	43,061	164	1.52	פקדונות בבנק ישראל		
46,419	11	0.10	43,061	164	1.52	- בישראל		
						סך הכל		
133	-	-	542	2	1.48	ניירות ערך שנשאלו		
133	-	-	542	2	1.48	- בישראל		
						סך הכל		
14,213	23	0.65	14,665	58	1.58	אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾		
14,213	23	0.65	14,665	58	1.58	- בישראל		
						סך הכל		
334	-	-	95	-	-	אגרות חוב למסחר		
334	-	-	95	-	-	- בישראל		
						סך הכל		
151,685	807	2.13	165,980	1,382	3.33	סך כל הנכסים נושאי רבית		
3,038			3,566			חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית		
17,069			20,409			נכסים אחרים שאינם נושאים רבית ⁽⁴⁾		
171,792			189,955			סך כל הנכסים		

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2022		
יתרה ממוצעת (1)	הוצאות רבית	שיעור הוצאה	יתרה ממוצעת (1)	הוצאות רבית	שיעור הוצאה
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
ב-%			ב-%		
התחייבויות נושאות רבית					
פקדונות הציבור					
- בישראל					
לפי דרישה					
לזמן קצוב					
סך הכל					
פקדונות הממשלה					
- בישראל					
סך הכל					
פקדונות מבנקים					
- בישראל					
סך הכל					
פקדונות מבנק ישראל					
- בישראל					
סך הכל					
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים					
- בישראל					
סך הכל					
התחייבויות אחרות					
- בישראל					
סך הכל					
סך כל ההתחייבויות נושאות רבית					
פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית					
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית					
התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית (6)					
סך כל ההתחייבויות					
סך כל האמצעים ההוניים					
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
פער הרבית					
תשואה נטו על נכסים נושאים רבית (7)					
- בישראל					
סך הכל					

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים המיוחסים לפעילות בישראל (המשך)

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2022		
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות רבית	שיעור הכנסה	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות רבית	שיעור הכנסה
במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%
86,371	2,272	3.51	99,626	2,969	3.97
86,371	2,272	3.51	99,626	2,969	3.97
635	13	2.73	834	26	4.16
635	13	2.73	834	26	4.16
2,356	-	-	2,907	7	0.32
2,356	-	-	2,907	7	0.32
46,879	35	0.10	43,145	224	0.69
46,879	35	0.10	43,145	224	0.69
105	-	-	484	3	0.83
105	-	-	484	3	0.83
14,149	71	0.67	14,271	126	1.18
14,149	71	0.67	14,271	126	1.18
298	1	0.45	191	2	1.40
298	1	0.45	191	2	1.40
150,793	2,392	2.12	161,458	3,357	2.77
2,812			3,102		
17,033			20,353		
170,638			184,913		

נכסים נושאי רבית
אשראי לציבור(2) (5)
- בישראל
סך הכל
אשראי לממשלה
- בישראל
סך הכל
פקדונות בבנקים
- בישראל
סך הכל
פקדונות בבנק ישראל
- בישראל
סך הכל
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
- בישראל
סך הכל
אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה(3)
- בישראל
סך הכל
אגרות חוב למסחר
- בישראל
סך הכל
סך כל הנכסים נושאי רבית
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית
נכסים אחרים שאינם נושאים רבית(4)
סך כל הנכסים

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון המיוחסים לפעילות בישראל (המשך)

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2022		
יתרה ממוצעת (1)	הוצאות רבית	שיעור הוצאה	יתרה ממוצעת (1)	הוצאות רבית	שיעור הוצאה
במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%
27,603	1	-	29,039	71	0.33
47,097	193	0.55	54,165	486	1.20
74,700	194	0.35	83,204	557	0.89
176	2	1.52	111	2	2.40
176	2	1.52	111	2	2.40
1,064	1	0.13	872	4	0.61
1,064	1	0.13	872	4	0.61
3,000	1	0.04	4,195	2	0.06
3,000	1	0.04	4,195	2	0.06
3,543	103	3.88	3,754	178	6.32
3,543	103	3.88	3,754	178	6.32
54	1	2.47	151	1	0.88
54	1	2.47	151	1	0.88
82,537	302	0.49	92,287	744	1.07
69,800			74,911		
2,196			1,656		
6,224			5,642		
160,757			174,496		
9,881			10,417		
170,638			184,913		
		1.63			1.70
150,793	2,090	1.85	161,458	2,613	2.16
150,793	2,090	1.85	161,458	2,613	2.16

התחייבויות נושאות רבית
פקדונות הציבור
- בישראל
לפי דרישה
לזמן קצוב
סך הכל
פקדונות הממשלה
- בישראל
סך הכל
פקדונות מבנקים
- בישראל
סך הכל
פקדונות מבנק ישראל
- בישראל
סך הכל
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
- בישראל
סך הכל
התחייבויות אחרות
- בישראל
סך הכל
סך כל ההתחייבויות נושאות רבית
פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית
התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית ⁽⁶⁾
סך כל ההתחייבויות
סך כל האמצעים ההוניים
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
פער הרבית
תשואה נטו על נכסים נושאים רבית⁽⁷⁾
- בישראל
סך הכל

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ג. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי רבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2022					
יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה) ב-%	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה) ב-%			
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח					
129,407	606	1.87	139,661	1,071	3.07	מטבע ישראלי לא צמוד		
67,045	(27)	(0.16)	78,361	(187)	(0.95)	סך נכסים נושאי רבית		
		1.71			2.12	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
11,226	172	6.13	13,059	231	7.08	מטבע ישראלי צמוד למדד		
7,125	(69)	(3.88)	8,466	(116)	(5.48)	סך נכסים נושאי רבית		
		2.25			1.60	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
11,052	29	1.05	13,260	80	2.41	מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)		
8,287	(1)	(0.05)	12,948	(69)	(2.13)	סך נכסים נושאי רבית		
		1.00			0.28	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
151,685	807	2.13	165,980	1,382	3.33	סך פעילות בישראל		
82,457	(97)	(0.47)	99,775	(372)	(1.49)	סך נכסים נושאי רבית		
		1.66			1.84	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2022					
יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה) ב-%	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה) ב-%			
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח					
128,135	1,801	1.87	136,373	2,449	2.39	מטבע ישראלי לא צמוד		
66,623	(80)	(0.16)	73,389	(270)	(0.49)	סך נכסים נושאי רבית		
		1.71			1.90	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
11,068	492	5.93	12,205	750	8.19	מטבע ישראלי צמוד למדד		
7,557	(214)	(3.78)	7,970	(378)	(6.32)	סך נכסים נושאי רבית		
		2.15			1.87	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
11,590	99	1.14	12,880	158	1.64	מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)		
8,357	(8)	(0.13)	10,928	(96)	(1.17)	סך נכסים נושאי רבית		
		1.01			0.47	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
150,793	2,392	2.12	161,458	3,357	2.77	סך פעילות בישראל		
82,537	(302)	(0.49)	92,287	(744)	(1.07)	סך נכסים נושאי רבית		
		1.63			1.70	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ד. ניתוח השינויים בהכנסות רבית ובהוצאות רבית

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2022 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2022 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד					
גידול (קטון) בגלל שינוי ⁽⁸⁾			גידול (קטון) בגלל שינוי ⁽⁸⁾					
שינויים נטו	מחיר	כמות	שינויים נטו	מחיר	כמות			
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח					
697	302	395	376	194	182			
697	302	395	376	194	182			
268	284	(16)	199	207	(8)			
268	284	(16)	199	207	(8)			
965	586	379	575	401	174			
						נכסים נושאי רבית		
						אשראי לציבור		
						- בישראל		
						סך הכל		
						נכסים נושאי רבית אחרים		
						- בישראל		
						סך הכל		
						סך כל הכנסות הרבית		
						התחייבויות נושאות רבית		
						פקדונות הציבור		
						- בישראל		
						לפי דרישה		
						לזמן קצוב		
						סך הכל		
						התחייבויות נושאות רבית אחרות		
						- בישראל		
						סך הכל		
						סך כל הוצאות הרבית		
						סך כל הכנסות הרבית פחות הוצאות הרבית		
70	66	4	56	56	-			
293	230	63	185	118	67			
363	296	67	241	174	67			
79	53	26	34	27	7			
79	53	26	34	27	7			
442	349	93	275	201	74			
523	237	286	300	200	100			

- (1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר שקלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות רבית.
- (3) ליתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוספה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהן במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן" לשלושה חודשים ולתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2022 בסך של 278 מיליון ש"ח ו-136 מיליון ש"ח, בהתאמה (לשלושה חודשים ולתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2021 נכתה יתרה בסך של 86 מיליון ש"ח ו-80 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים רבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (5) עמלות בסך של 47 מיליון ש"ח ו-51 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות רבית בתקופות של שלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2022 ו-30 בספטמבר 2021, בהתאמה, וסך של 152 מיליון ש"ח ו-159 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות רבית בתקופות של תשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2022 ו-30 בספטמבר 2021, בהתאמה.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים.
- (7) תשואה נטו - הכנסות רבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הרבית, במונחים שנתיים.
- (8) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר בתקופה המדווחת בשינוי בכמות בין התקופות להשוואה. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות בתקופה הקודמת בשינוי במחיר בין התקופות להשוואה.

מילון מונחים

א אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים. ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010. אשראי חוץ מאזני - התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).	
ב באזל - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.	
ג גידור - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.	
ה הון עצמי רובד 1 - הון על בסיס מתמשך (going concern capital) כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים.	
הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.	
הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד), רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).	
הסכמי ISDA ונספחי CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיאום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.	
ח חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לוויים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC).	
חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בגינם. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של ההנהלה. צורך כזה יתכן שיווצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזוריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באיטנותו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפרעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'.	
חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג לא צובר, לרבות חוב שאורגן מחדש.	
חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפרעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותו, או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.	
חוב לא צובר - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר צפוי כי הבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב.	
חוב נחות - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר מוגן באופן לא מספק על ידי השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הביטחון ששועבד, אם קיים. לחוב נחות קיימת חולשה/חולשות מוגדרות היתב, אשר מסכנות את מימוש החוב. חוב נחות מאופיין בכך שקיימת אפשרות ברורה שהתאגיד הבנקאי יספוג הפסד מסוים אם הליקויים לא יתוקנו.	
חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאי החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק.	

	חובות שנבחנו על בסיס פרטי - חובות אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינם נקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ובהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהווה בשיעור הרבית המקורית של החוב, או כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כחוב לא צובר, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.
	חובות שנבחנו על בסיס קבוצתי - חובות אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינם מחושבת עבור קבוצות גדולות של חובות בעלי מאפייני סיכון דומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.
	חוזה SWAP - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.
	חוזה אקדמה (FORWARD) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה זה אינו חוזה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צורכי הלקוח.
	חוזה עתידי (FUTURE) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה עתידי זה הוא חוזה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים.
	חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT). חוזה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית) ו/ב (אירופאית) תאריך מסוים. חוזה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית) ו/ב (אירופאית) תאריך מסוים.
	חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.
י	יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות. יחס כיסוי נזילות (LCR) - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.
	יחס מימון יציב נטו (NSFR) - יחס שנועד לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה מתאגידים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב, בהתאם להרכב נכסיהם ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. היחס מגביל הסתמכות יתר של התאגידים הבנקאיים על מימון סיטונאי קצר טווח. המדידה, הן במאוחד והן בסולו, מתבצעת אחת לרבעון והדרישה לעמוד ביחס של 100%.
	יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוסס באחוזים.
כ	כושר החזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה.
	כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.
ל	לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לווים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".
מ	משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פרעון הקרן ותשלומי הרבית של החוב.
נ	נגזר אשראי - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון. נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייעדת אותו כמגדר ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית.
	ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר.
	ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי BID ו-ASK, הפרשים בין מחירי retail-I wholesale, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.
ס	סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.

סינדיקציה - עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות, כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.

ע **ערביות להבטחת אשראי** - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:

1. ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנותן האשראי או למי שערב למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי;
2. ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר;
3. ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק.
4. ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.

פ **פקדונות לזמן קצוב** - פקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.

פקדונות לפי דרישה - פקדון שאינו פקדון לזמן קצוב.

ק **קבוצת לווים** - הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.

ר **רווח בסיסי למניה** - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.

רבית בנק ישראל - רבית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאים.

רבית פריים - רבית הנקבעת בכל בנק על בסיס רבית בנק ישראל.

ש **שווי הוגן** - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:

רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;

רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;

רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.

שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.

שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.

שוק המעו"ף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

שיעור התשואה הפנימי (ש"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.

שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.

ת **תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review Process)** - התהליך נועד להבטיח, כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכוניהם.

תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפרימות.

תשואה לפדיון - התשואה שתתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קרן ורבית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של רבית שנתית אפקטיבית.

ABC **ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process** - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח, כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.

LDC - Less Developed Countries - ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.

LTV - Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).

Middle Market - פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.

VAR - Value at Risk - מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.

WARM - Weighted Average Remaining Maturity - שיטה זו הינה מתודולוגיה המבוססת שיעורי הפסד היסטוריים (Loss Rate) על בסיס מחיקות חשבונאיות שבוצעו לאורך ההיסטוריה ביחס ליתרות האשראי הממוצעות. לצורך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בהתאם לשיטה זו, הבנק מפלח את האשראי העסקי ל-6 ענפי משק מרכזיים תוך חלוקה לאשראי תקין ואשראי בעייתי.

אינדקס

מ	מדד המחירים לצרכן	55,11
	מדינות זרות	45
	מדיניות חשבונאית	71
	מדיניות ניהול סיכונים	36
	מוסדות פיננסיים זרים	82,44
	מזומנים ושווי מזומנים	69
	מימון ממונף	52
	מינוף	99,26
	מסגרות אשראי	138,18
	מפקידים גדולים	57
נ	נגזרים	166,106,55
	נזילות	100,56
	ניירות ערך	166,82,20
	ניתוח תרחישי קיצון	37
	נכסי סיכון	96,26
ס	סיכון אשראי	166,124,86,38
	סיכון נזילות	56
	סיכון רבית	53
	סיכון שוק	53
	סיכונים אחרים	57,9
ע	עמלות	16
	ענפי משק	41
	עסקאות עם צדדים קשורים	152
	ערך בסיכון (VAR)	168,53
פ	פקדונות הציבור	90,57,22
	פנסיה	91
ר	רווח למניה	167,8
ש	שווי הוגן	167,142
	שיטת WARM	168,75,58
ת	תיאבון לסיכון	36
	תיק למסחר	166,82
	תשואה להון	167,14

א	אומדנים חשבונאיים קריטיים	58
	אסטרטגיה עסקית	9
	אקטואריה	91
ב	באזל	165,95,24,9
	בקריות	60
ג	גידור	165,106,78,55
ד	דוח רווח והפסד	65
	דוח על הרווח הכולל	66
	דוח על השינויים בהון	68
	דוח תזרים מזומנים	69
	דוח רואי החשבון המבקרים	64
	דיבידנדים ומדיניות חלוקת רווח	101,27
ה	הון והלימות הון	95,24
	הון מניות	68
	הון עצמי רובד 1	165,96,24
	הון רובד 2	165,96,26
	היבטי סביבה, חברה וממשל (ESG)	10
	הלוואות לדיוור	137,113,86,46,41
	הסדרי חוב וארגון מחדש של חובות בעייתיים	165,133,73,40
	הפרשה למסים על הרווח	17
	הפרשה להפסדי אשראי	86,75,58,41,16
		166,124
ח	חובות בעייתיים	165,127,86,73,38
	חובות לא צוברים	165,127,86,73,38
י	יחסי הון	166,96,24
	יחס כיסוי נזילות	166,100,56
	יחס מימון יציב נטו (NSFR)	166,101,56
	יעד הון	95,24
ל	לווים גדולים	20
	לקוחות עסקיים	113,30,28,6
	לקוחות קמעונאיים	113,32,28,6
מ	מאזן	67
	מגזרי פעילות	113,28